

Egyetlen célom volt.
Nemesen, emberségesen gondolkodó,
művelt magyarokká nevelni titeket.”
Benedek Elek

A KÁLMÁNHÁZI BENEDEK ELEK ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAM

TARTALOMJEGYZÉK

PEDAGÓGIAI PROGRAM.....	1
BEVEZETŐ.....	3
1. HELYZETELEMZÉS.....	7
2. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJA, FELADATAI, ELJÁRÁSAI ÉS ESZKÖZEI	12
3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS KOMPETENCIA ALAPÚ ÉRTELMEZÉSE	25
3.2. <i>Tevékenységek</i>	31
3.3. <i>A legfontosabb tanulási technikák, melyeket megtanítunk és gyakoroltatunk:</i>	32
4. AZ EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS	36
4.1. <i>Az egészséges életmódra nevelés fogalma, helye az oktatás rendszerében</i>	36
4.2. <i>Az iskola szerepe az egészségnevelésben</i>	38
4.3. <i>Az egészségnevelés, mint egészségügyi dolgozók és pedagógusok közös feladata - Iskola-egészségügy</i>	38
4.4. <i>Az egészségnevelés tartalma, feladata témakörönként</i>	40
4.5. <i>Kapcsolatok az egészségnevelésért</i>	45
5. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM.....	47
6. A KÉPZÉS SZERVEZETI FORMÁI, RENDJE	54
7. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK AZ OKTATÓ-NEVELŐ MUNKÁBAN	61
7.1. <i>A nevelőtestület</i>	62
7.2. <i>A szülői munkaközösség:</i>	63
7.3. <i>Iskolai diákönkormányzat működése, tevékenysége fejlesztési lehetőségei</i>	64
8. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK.....	65
9. A TEHETSÉG, A KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	69
10. A GYERMEK ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	73
11. TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSA.....	75
12. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	78
13. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	80
14. INTEGRÁCIÓS ÉS INKLUZÍV NEVELÉSI – OKTATÁSI PROGRAM	84
15. A NEM SZAKRENDSZERŰ OKTATÁS BEVEZETÉSE	104
16. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES, NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE.....	137
HELYI TANTERV	138
1. AZ ISKOLÁKNAK A HELYI TANTERVÜKBEN KELL MEGHATÁROZNIUK, HOGY A KÖTELEZŐ ÉS A NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK IDŐKERETÉNEK MILYEN HÁNYADÁT FORDÍTJÁK SZAKRENDSZERŰ ÉS MILYEN HÁNYADÁT NEM SZAKRENDSZERŰ OKTATÁSRA.	142
2. ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI..	170
3. TANTÁRGYAK, MODULOK , TANKÖNYVEK: TANANYAG, TANESZKÖZÖK	171
3.1. <i>Tantárgyak, modulok és tankönyveik</i>	171
3.2. TANESZKÖZÖK	172
4. ÓRATERVEK, TANÍTOTT TANTÁRGYAK, KÖTELEZŐ ÉS VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK	173
4.1. <i>Az 1-8 évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszám</i>	173
4.2. <i>Óraterv a 2008/2009-es tanévtől 1–8. évfolyamon</i>	175
4.3. <i>Napközi- 53.§.4. bekezdése</i>	177
5. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK.....	179
6. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI, ÉRTÉKELÉS, MINŐSÍTÉS.....	181
7. MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI.....	186

BEVEZETŐ

Köszöntöm az olvasót!

Ön most a kálmánházi Benedek Elek Általános Iskola és Óvoda pedagógiai programjának olvasásába kezdett.

Intézményünk a község egyetlen általános iskolája. Több, mint 100 éves múltra tekintünk vissza. A településen 1898 óta folyik rendszeresen oktatás. Első iskolaépületünk Dégenfeld Imre tulajdonát képezte, 1851-ben magtár céljára hasznosította. Később-többszöri átalakítás után három tantermes iskola lett belőle. 1926-ban községünk és három tanyánk kapott egy-egy tantermes épületet. Az államosítás követően a belterületi iskolán kívül a községhez tartozó tanyákon is folyt a tanítás. A „körzetesítés” miatt először 1975-ben Alsósimán, majd 1977-ben Nagylaposon és végül 1992-ben Petőfi-tagban /Ökörkút/ szűnt meg a tanítás.

Az 1992/1993-as tanévtől a központi iskolában tanulnak diákjaink.

Az évek során a régi épületeket kinőttük. Régi vágyunk vált valóra, amikor 1985. szeptember 1-én birtokba vehettük négy tantermes, tornatermes iskolánkat. Napjainkra sajnos felújításra szorul. Az önkormányzat több pályázatot benyújtott már a teljes rekonstrukcióra. Az évek hosszú sora alatt sok olyan jeles ember orvos, mérnök, jogász, pedagógus, vállalkozó szakember, kiváló sportoló indult el iskolánkból, aki itt ismerkedett az írás, olvasás, számolás tudományával. Büszkék vagyunk arra, hogy nevelőtestületünkben egyre több azok száma, kik ebben az intézményben szerezték meg alapismereteiket, melyekre bátran építhettek későbbi tanulmányaik során.

Nemzetünk, környezetünk múltja és történelme arra kötelezi iskolánk vezetését és tantestületét, hogy a nevelő-oktató munkában kiemelt feladatot fordítsanak a lakóhely, a magyar nép történetének és hagyományainak megismertetésére, a különböző világnézetű emberek cselekvő együttélésére. Mindemellett nevelési-oktatási módszereink, tanterveink, szemléltető eszközeink folyamatosan formálódnak, a kor követelményeihez igazodnak. 2009-től bevezetésre került iskolánkban a kompetencia-alapú oktatás a TAMOP-pályázatnak köszönhetően. A projektekben közreműködő kollégák továbbképzéseken vesznek részt, de a megújulás, a szemléletváltás hatása az egész iskolára kiterjedt.

Tantestületünk értékrendje, hozzáállása kellő alapot biztosít a gyermekközpontú, inkluzív pedagógiai gyakorlat megvalósításához. Az oktatás egészét érintő reformoknak megfelelően rendszeres módszertani továbbképzéseken, programokon veszünk részt.

A nevelőtestület jól képzett, igényes és innovatív. Ez a pedagógiai attitűd a kulcsa az intézmény fejlődésének és sikerének. Ezért kapcsolódtunk be a TAMOP-os pályázat nyújtotta, szakmai megújulást segítő projektekbe. Hisszük, hogy az oktatásban oly törvényszerű változást nekünk pedagógusoknak kell indukálnunk, felkészítve ezzel tanítványainkat a kor kihívásaira.

Pedagógiai programunk előzménye, törvényi szabályozás

A 202/2007. (VII.31.) Kormány. sz. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről szóló korábbi 243/2003. (XII.17.) Korm. rendeletét kiegészítette, ill. módosította. A 7. § (3) pontja alapján „Az iskolák az e rendelet melléklete alapján 2007. december 31-ig áttekintik pedagógiai programjukat, és a szükséges változtatásokat átvezetik”.

A kompetencia alapú oktatás elterjesztésének az első lépése az intézmények pedagógiai programjának kompetencia alapú átdolgozása, amely szinte minden fejezetet érint.

- **Az oktatási intézménybe folyó nevelő – oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eljárásai és eszközei** /kiegészítés, újragondolás a kompetencia alapú oktatás gyakorlati igényei szerint/
- **A személyiségfejlesztés kompetencia alapú értelmezése** /kiegészítés/
- **A nem szakrendszerű oktatás megszervezése az 5-6. évfolyamon**
- /módosítás a helyi tantervi részben/
- Helyi tanterv módosítása

Erre építve áttekintettük a helyi tanterv rendszerét, az osztályfőnöki témaköröket, s a modulok illeszkedését, a tanmenteket és egyéb dokumentumokat kompetencia alapú oktatás gyakorlatának megfelelően. Valamennyi pedagógus felkészül rá és részt vesz a kulcskompetenciák fejlesztését szolgáló módszertani kultúra elterjesztésében, továbbá vállalkozik a korszerű digitális eszközök /SDT/ alkalmazására az iskola életének minden területén. Saját műveltségterületének /tantárgyának tananyagába, illetve kompetencia alapú követelményrendszerébe beépíti a kulcskompetenciák fejlesztését szolgáló tevékenységeket és módszereket.

Szakmai törekvések és várt eredmények:

- az átdolgozott pedagógiai program és helyi tanterv alapján új tartalmak és elvárások alkalmazása,
- a pedagógiai gyakorlatban a kulcskompetenciák fejlesztése,

- a heterogén szocio-kulturális háttérű gyermekek nevelésében és oktatásában az esélyegyenlőség javítása érdekében a hatékony hátránykompenzálás megvalósítása.

A kompetencia alapú oktatás pedagógiai feltételrendszerének kialakítása

A pedagógiai kultúra fejlesztése érdekében: a kooperatív tanulás-tanítási technikák módszertani elsajátítása, meghonosítása, az eszköztár bővítése, a pedagógusok, vezetők, tanárok felkészítése a változásra, a tantestület ráhangolása a feladat elvégzésére.

A pedagógusok és a vezetők tervezik / végzik a kompetencia-területen történő nevelési, oktatási tevékenység bevezetéséhez szükséges adaptációt, a kompetencia-alapú programcsomagok testre szabását, összhangban az intézményi sajátosságokkal, a hátrányos helyzetű, valamint a roma tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésével. Az új pedagógiai eszközrendszert beépítik a pedagógiai programba, helyi tantervbe, tanmentekbe és egyéb dokumentumokba.

A kompetencia alapú oktatás eszközrendszerének alkalmazása

Meg kell ismerniük a pedagógusoknak a kompetencia-területek kiműveléséhez szükséges nevelő-oktató munkát segítő-eszközök és felszerelések jegyzékét, továbbá a képességfejlesztő programot segítő tankönyv, munkafüzet, bútorzat, interaktív technikákkal kapcsolatos kívánalmakat. Az iskola Pedagógiai Programjába be kell építeni a kompetencia módszereket, úgymint drámapedagógia, kooperatív oktatási módszerek, a differenciált oktatási gyakorlat. A modern, tudás alapú, erős gazdasági versenyre, politikai demokráciára, az emberi kapcsolatok humanitására épülő társadalom az iskolázás során kialakítandó, megerősítendő és fejlesztendő kompetenciák, ismeretek, képességek, attitűdök rendszerének leglényegesebb, alapvető elemei. A Nemzeti alaptanterv ezekre tételesen épít.

Úgy érezzük, hogy felelősségteljes munkával, melyben a tantestület valamennyi tagja részt vett, megalapozzuk iskolánk életének következő éveit, s azon leszünk, hogy munkánkat a Pedagógiai programban megfogalmazott alapelvek és értékek szerint gyermekeink jövője érdekében minél eredményesebben végezzük.

Tudjuk, hogy a jövő nemzedékéért érzett felelősségvállalás körültekintő, megfontolt döntéshozatalt kíván az oktatás-nevelésben résztvevők mindegyikétől: a fenntartótól, a szakma képviselőitől és az iskolahasználóktól egyaránt.

Hiszem, hogy minden nehézség ellenére a pedagógusok alkotó munkássága és az önkormányzat támogatása mellett a kálmánházi Benedek Elek Általános Iskola Pedagógiai Programja megvalósítható.

Garay Lászlóné
igazgató

1. Helyzetelemzés

1.1. Település, rövid iskolatörténet

Kálmánháza Szabolcs-Szatmár-Bereg megye nyugati részén Nyíregyházától délre 18 km-re helyezkedik el. 1950. január 1-től önálló közigazgatási község azelőtt Újfehértó irányítása alatt állt. Három jelentősebb tanyabokor tartozik hozzá: Petőfi-tag /Ökörkút/ Nagylapos, Alsósima. A község gazdasági életét, népesség megtartó erejét befolyásolja a szomszédos Hajdú Bihar megyéhez tartozó Hajdúnánás városa. Környékével a Nyíregyháza-Hajdúnánás-Hajdúdorog műút köti össze.

1994. évben elkészült Kálmánházát Újfehértóval összekötő műút is. Vasútvonala nincs.

A község története

Az első tanyát az 1913-ban Szegegyházán felszínre került okmányok szerint - 1775-ben Beck Pál alapította. Birtoka kb 2 ezer hold lehetett, s ezen a területen kb. 15-20 család élt. A mai Kálmánháza területét 8 család művelte meg. Beck Páltól veje örökölte a birtokot, Dégenfeld Gusztáv gróf, majd gyermekei Imre és Ilona. Az uradalom középpontja akkor a mai Kálmánháza területén állt. Itt az egyetlen komoly, lakásnak mondható épület az intézői lak volt, amely a mai római katolikus plébánia helyén állott. Körülötte szétszórta területek el a cselédlakások és a gazdasági épületek. Szomorú képet nyújtott az uradalomhoz nem tartozó néhány család lakásmódja. Ezek földbeásott kunyhók voltak. Az építményeknek fala nem volt, csupán a földbeillesztett üreget fedték be náddal, rőzsével. Messziről óriási bogaraknak látszottak, innen a település első neve: Bogárháza.

A Dégenfeldek az idegen származású magyar főnemesek könnyelmű életét éltek. A pazarló életmód miatt fokozatosan eladósodtak. Ekkor határozta el 1905-ben a bogárházi birtokrész parcellázását. A műveletet gazdatisztje Kralovánszki Kálmán végezte el, s a lehetőséghez mérten igyekezett a szegény nép érdekében munkálkodni. Munkásságának kezdetétől lehet számítani a község megalakulását, s egyesek szerint a Kálmánháza nevet is róla kapta. Ő indította el az akkori kis nyomorult települést azon az úton, amely a mai virágzó, önálló községhez vezetett.

Telepeseket hívott, s felhívására nemcsak a helybeli cselédség és a környékbeli lakosság érdeklődött, hanem a többi szabolcsi község, Balsa, Timár, Búj, községekből, valamint Heves- és Borsod megyéből is érkeztek.

Sok dolgos tirpák család letelepedett. Közigazgatásilag 1950-ig Újfehértóhoz tartozott.

Iskolánk rövid története

Első iskolaépületünk Dégenfeld Imre tulajdonát képezte, 1850-ben magtár céljára hasznosította.

Később - többszöri átalakítás, hozzátoldás után - három tantermes iskola lett belőle. 1926-ban községünk és három tanyánk kapott 1-1 egy tantermes épületet, valamint egy tantermes iskolaépülettel gyarapodott.

1985. szeptember 1-én teljesült régi vágyunk, amikor birtokba vehettük négy tantermes , tornatermes iskolánkat. 1950-ben 14 tanulócsoportban 483 tanuló volt. A pedagógusok létszáma 20 fő volt. A tanyák elnéptelenedése miatt először 1975-ben Alsósimán, majd 1977-ben Nagylaposon és végül 1992-ben Petőfi-tagban /Ökörkút/ szűnt meg a tanítás. Tanyasi diákjaink a központi iskolában tanulnak.

A Benedek Elek Általános Iskola és Óvoda rövid bemutatása

Az iskola mutatói

Iskolánk Kálmánháza község egyetlen általános iskolája, amelyhez egy 2 csoportos óvoda is tartozik. Közös igazgatású közoktatási intézmény, mely részben önállóan működik.

Területe: 1693 m²

Tantermek száma: 9 db

Tornaterem: 1 db

Épülethez tartozó udvar: 5507 m²

Kálmánháza község egyetlen általános iskolájának épülete 1985-ben érte el a mai formáját. Akkor építették a régi két tantermes iskolához egy négy tantermes, tornateremmel ellátott új épületet. Az így kialakított 9 tanteremben délelőtt folyik a tanítás. Az önkormányzat 1997-ben megoldotta a nyílászárók szigetelését és kialakította a korszerű gázfűtéses rendszert.

Az osztálytermek berendezése felújításra szorul, a szemléltető készletet a taneszköz-beszerzési tervben foglaltaknak megfelelően folyamatosan vásároljuk.

Komolyabb fejlesztés 1998-ban történt, amikor kialakítottuk a 9 db legújabb típusú gépekkel a számítástechnikai szaktantermet. Az internet szolgáltatás is elérhető lett számunkra. A háztartástan tanításához tankönyhát alakítottunk ki.

A pedagógus létszám a napközis nevelővel együtt 13 fő.

Betöltetlen álláshely nincs.

Nevelőmunkát 5 fő technikai, 1 adminisztratív, 1 gyermekvédelmi felelős segíti.

1999-ben vette fel iskolánk Benedek Elek nevét, nagyszabású rendezvény keretében. A nagy meseíró tiszteletére két évente területi mesemondó versenyt rendezünk, melyet minden alkalommal megtisztel Benedek Elek dédunokája.

Az iskolai tartalmi munka eredményei

Iskolánkban hagyományos tantárgyszerkezetben és óratervvvel folyik a tanítás. Tanítóink az írás-olvasás tanításához többféle módszert alkalmazhatnak. A 7-8. osztályban felvételi előkészítőt tartunk magyarból, matematikából. Sikeresen működnek szakköreink, felvállalják a tehetséggondozást.

Pedagógiai programunk célja a felzárkóztatás, tehetséggondozás, számítástechnika, angol nyelv iránti igény felkeltése, gyermekközponúság, és az egyik kiemelt célja az egészséges életmódra nevelés. Ennek érdekében bevezettük a

mindennapos testnevelést. A tanórai és tanórán kívüli tevékenységet úgy állítottuk össze, hogy minden gyereknek mindennap lehetősége biztosítsunk a mozgásra.

Az iskolaorvos által kiszűrt tanulókat ezen felül kéthetente egyszer úszni visszük a közeli városba. A Föld napja egész napos vetélkedő iskolánkban. Hagyományos évi rendezvényünk még: Téliapó, Karácsonyi ünnep, Benedek Elek területi mesemondó verseny, farsang, társadalmi ünnepélyek, házi tanulmányi versenyek, hangverseny, mozi- színházlátogatás, tanulmányi kirándulások, nyári táborozások. Magán- művészeti oktatás bevezetésével tanulóink kipróbálhatják tehetségüket a táncban, képzőművészetben, zeneoktatásban. /zongora, furulya/.

Az iskolát jobbító kihívásoknak tettünk eleget, mikor vállaltuk az új pedagógiai törekvéseket. Ennek érdekében intézményünkben bevezetésre került a Comenius I. Minőségbiztosítási rendszer. A kompetencia alapú oktatás elterjesztésének első lépése e program átdolgozása. Újragondoltuk az oktató-nevelő munka pedagógiai alapelveit, céljait, feladatait, eljárásait. Pályázatokat készítettünk és nyújtottunk be ezek megvalósítására.

Az önkormányzat TAMOP-3.1.4.-08/2-2009-0008 számú „Kompetencia alapú oktatás és innovatív lehetőségeinek megteremtése Kálmánházán” c. pályázatra 22 millió Ft-ot nyert. Az iskola 15 millió Ft-ot, az óvoda 7 millió Ft-ot fordíthat az oktató-nevelő munka módszertani fejlesztésére.

Az iskolában „Szövegértés-szövegalkotás” kulcskompetencia terület a 2. és az 5. osztályban, a matematika kulcskompetencia az 1. osztályban és a 6. osztályban, a Szociális és életvitel” kulcskompetenciák bevezetésére a 7. osztályban kerül sor. A pedagógusok módszertani megújulását szolgálják a betervezett továbbképzések. Munkánkat tanácsadók koordinálják. Alapvető célunk a sikeres munka-erőpiaci alkalmazkodáshoz szükséges az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése, a kompetencia alapú oktatás elterjesztése, ennek megvalósításához szükséges módszertan széleskörű megismerése és megvalósítása. A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak egyénre szabott fejlesztése az esélyegyenlőség érvényesítése, újszerű tanulásszervezési eljárások bevezetése, szegregációmentes együttnevelési környezet kialakítása, egyéni fejlesztési tervek készítése, a digitális írástudás elterjesztése.

Iskolánk tanulóinak 65 %-a hátrányos helyzetű és 13 %-a halmozottan hátrányos helyzetű. Esélyegyenlőségük javítása érdekében az integrációs oktatást felvállalta tantestületünk.

Fontosabb iskolai események, sikerek az elmúlt 3 évben.

2007.

Társastánc tagozatos növendékeink arany minősítést szereztek.

Területi szavalóverseny 2 fő első helyezett, 1 fő harmadik helyezett.

Környezetvédelmi vetélkedő 5. helyezés. Matematika országos alapműveleti verseny 6. helyezés.

Területi versenyek: természetismeret 4 helyezés

Tomi fantáziabajnokság országos rajzpályázaton. 1 fődíj

Diákolimpiai városi döntőjén 4. helyezés

Megyei katasztrófavédelmi verseny 4. helyezés

2008.

Mezei futóverseny: 3 helyezés

Kistérségi váltóverseny 2. helyezés

Szaktárgyi verseny értő olvasás 6. helyezés

Területi mesemondóverseny 1. 2. 3. helyezés

NYITÖT kistérségi rajzpályázat 1. helyezés + 1 fő különdíj

Zelk Zoltán megyei rajzpályázat 1. helyezés

Slágerrádió országos rajzpályázata 1. helyezés.

Országos matematikai verseny megyei forduló 23. helyezés

Kistérségi focitorna 3. helyezés.

2009.

Körzeti labdarúgóverseny

3-4 osztályosok I. helyezés

5-6 osztály I. helyezés

7-8 osztály I. helyezés

Diákolimpiai labdarúgó selejtező első forduló I. helyezés

Megyei Katasztrófavédelmi verseny I. helyezés

Környezetvédelmi Eu-s pályázat 3. helyezés

Magyar Természetvédők Szövetsége által kiírt rajzpályázaton 3. helyezés

Zrínyi Ilona országos matematika verseny megyei forduló 12. helyezés

Környezetvédelmi kistérségi verseny 5. helyezés

Mezei futóverseny 2. helyezés

Országos futóverseny. 32. helyezés

Panasonic Országos rajzpályázat 2. helyezés

2. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, célja, feladatai, eljárásai és eszközei

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
<p>Tézisek, ténytérű megállapítások - kijelentő mondatokban fogalmazva.</p>	<p>Mozgósító erejű, célok – felszólító mondatokban fogalmazva.</p>	<p>Konkrét feladatok, tennivalók, amelyek elvégzésével valóra válnak a célok. Mit kell tennünk?</p>	<p>Azon folyamatok, eljárások, melyektől sikert várunk.</p>	<p>Alkalmazott módszerek, eszközök.</p> <p>Felsorolás.</p>
<p>Iskolánk nevelő – oktató munkájában a demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei hatják át a tanítási-tanulási folyamatokat.</p>	<p>Alakítsuk ki az alapvető kulcskompetenciákat a tanulóknak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anyanyelvi, - idegen nyelvi, - matematikai, - természettudományos, - digitális, - a hatékony önálló tanulás, - szociális és állampolgári kezdeményezőképeség és vállalkozói komp., - esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség <p>Minden kompetencia-terület tartalmazza a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök tárházát a NAT szerint</p>	<p><i>Fejlesszük az egész életet át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!</i></p> <p><i>A kulcskompetenciák NAT által meghatározott rendszere járuljon hozzá a szükséges ismeretek, képességek és attitűdök közvetítésével a kritikusgondolkodás, a kreativitás, kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal és az érzelmek kezelése elsajátításához.</i></p>	<p>A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulás-szervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.</p> <p>A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtésével alkalmas nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;</p>	<p>Az egyes kompetencia-területekre készített programcsomagok (tanulói, tanári segédletek, demonstrációs eszközök, stb.)</p> <p>Elérhető: www.sulinovadatbazis.hu</p> <p>A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált felkészítésként is, ha a közösségfejlesztés és a személyiségfejlesztés a halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg;</p>
<p>Iskolánk a fiatalokat felkészíti az önálló ismeretszerzésre és önművelésre, ennek feltétele a tanulási képességek és szilárd alapkészségek kialakítása.</p>	<p>A tanulás tanítását és az önálló ismeretszerzés képességének kialakítását minden pedagógus tekintse kiemelt feladatának!</p>	<p>A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak.</p> <p>A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják</p>	<p>A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rendszer szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.</p>	<p>A tanulásmódszertan epocha beépítése 5 – 12 évfolyam tantárgyi struktúrájába. A diagnosztikus és formatív mérések mérőeszközeit iskolai szinten készítjük el, illetve választjuk ki, a szummatív tesztek elkészítéséhez pedig megyei ill. országos standardizált mérőeszközöket alkalmazunk.</p>

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Az egyéni adottságokat figyelembe véve alakítjuk tanítványainkban a teljesítmény-központú beállítódást (attitűd), az önálló tanulás képességét.	Minden kolléga helyezzen kiemelt hangsúlyt a kreativitás fejlesztésére és a (belső) tanulási motiváció erősítésére!	Differenciált nehézségű feladatokkal, testreszabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.	Gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez..	Egyéni fejlesztő programokkal (felzárkóztató, fejlesztő, versenyre készítő - tehetséggondozó), és a modern informatikai eszközök alkalmazásával (CD, videofilmek, SDT, könyvtár) segítjük az egyéni haladási ütem követését.
A kiváló adottságokkal és képességekkel rendelkező tanulóknak is lehetőséget teremtünk tehetségük kibontakoztatására.	A képességfejlesztés és tehetséggondozás minden tantárgy keretében legyen kiemelt szempont – mind a tanórai és tanórán kívüli foglalkoztatási formákban	A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában.	A tanórai és tanórán kívüli tevékenységekben, a tanulmányi versenyekre történő felkészítéssel, szerepléssel.	Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programokkal. A komplex személyiségépítés teljes eszköztárával.
Iskolánkban egy idegen nyelvet (angol) magas színvonalon oktattunk.	Az idegen nyelvek tanulása iránti igény felkeltése.	Megteremtjük az alapokat a középiskolai továbbtanuláshoz	Az idegen nyelv tanulását, az idegen nyelvi kompetencia kialakítását az adekvát stratégiák megválasztásával és a programok / taneszközök kiválasztásával segítjük! Természetesen az életkori sajátosságok és egyéni szükségletek figyelembe vételével.	A modern nyelvoktatási technikák, módszerek és eszköztár alkalmazása, SDT, internet lehetőségeinek kihasználása.
Alkotó pedagógiai klímát teremtünk az eredményes munka érdekében.	Jellemezze munkánkat egyfelől a következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem, igazságosság, segítőkészség!	Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.	Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).	Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
Támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez. Szakszerű integrációs és integrált nevelési gyakorlat megvalósítására törekszünk.	Akadályozzuk meg azt, hogy a szocio - kulturális hátrányok tanulási esélyegyenlőtlenséget eredményezzenek!	A rászoruló gyermekeket hatékony felzárkóztató munkával, napközi otthonos ellátással, igény szerint tanulószobai foglalkoztatással segítjük.	Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel. Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!	Felzárkóztató, differenciált csoportos foglalkozás keretében és egyéni felzárkóztató korrepetálással.

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
Az általános társadalmi modernizációt követve lépést tartunk az informatikai forradalommal. A kompetencia alapú oktatás fokozatos kiépítésével alkalmazzuk az SDT – programokat.	Minden pedagógus tanulja meg és alkalmazza a modern infokommunikációs technikákat, a számítástechnikai - informatikai eszközöket a saját tantárgya oktatása során!	Tanórai keretben és azon kívül megtanítjuk gyermekeinknek a számítástechnika alapjait, az interaktív táblával folytatott oktatási metodust..	A fejlesztő programok alkalmazásával lehetővé tesszük minden tanulóknak az egyéni tanulási utak érvényesítését.	Alsó tagozatban már megismerkednek a számítógéppel, barátkoznak játékos képességfejlesztő programokkal, a felső tagozaton és középiskolában az iskola profiljának megfelelő informatikai képzést nyújtunk..
Minden iskolai tevékenységünket - az oktatás és nevelés terén egyaránt - a gyermekek okos szeretete hatja át. „Szeretni kritika nélkül együgyűség, kritizálni szeretet nélkül becstelenség.” (Németh L.)	Következésképpen a „bátorító – megengedő” nevelői magatartást alkalmazzuk, amely pozitív szociális tükör a gyermekek számára! Személyes példával adjunk mintát a gyermekeknek az empátias személyközi kapcsolatokra!	Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük a belső kontrollt a beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot! Tudatosan neveljük énerős, jó komfortérzésű fiatalokat!	A pedagógus a „megszólíthatóság” közelségében él tanítványaival, az interperszonális kapcsolatait építő jellegűek. A pozitív tartalmú „csoportnyomás” eszközeit is alkalmazza.	A pozitív motivációs eszközökkel, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazásával.
A közösségek biztosítanak terepet a növendékek önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.	A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségekben való élet során fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját!	Az elemi és politikai szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.	A kortárs kapcsolatok megerősítésével, elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtásával. A diákönkormányzat érdemi működtetésével. A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátítása.	Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartása, a konfliktusok kezelésére. Gyakorlás és tréningek beiktatásával.
A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele. Ezáltal válhat a fiatal egyénileg sikeressé, és társadalmilag hasznossá.	A pozitív tartalmú társas kapcsolatok építése, az egyéni életélés kultúrájának megalapozása, a természeti - társadalmi és emberi környezet felelős alakításában való aktív részvétel.	Az alsó és középfokú oktatásban alkalmazzuk a kerettantervi jellegű – műveltségterületeken átívelő hat programcsomagot, amely lehetőséget kínál a képességek és készségek kialakítására, valamint az attitűdök formálására	Ezek: Én és a világ Én és a másik Az én dimenziója Polgár a demokráciában Felnőtt szerepek Toleranciára nevelés	A programcsomag részét képező tanulói és tanári eszközök. Kooperatív tanulás-tanítási technikák, drámapedagógiai módszerek, demonstrációs eszközök, SDT-anyagok.
A SZÉK kompetenciák fejlesztését valamennyi tantárgy és műveltségterület kitüntetett kötelességének tekinti	Tudatosan tervezzék és valósítsák meg minden pedagógus tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a szociális, életviteli és környezeti /SZÉK/ kompetenciák fejlesztését!	A programok tartalmát beépíteni a különböző tantárgyak, illetve műveltségterületek tananyagába, a tanári tanmenetekbe, a tanórák anyagába.	Összehangoljuk a tantárgyi, a műveltségterületi (ember és természet, ember és társadalom, földünk és környezetünk, művészetek), valamint az osztályfőnöki és modulok (ember-és társadalomismeret, etika; egészségtan; hon-és népismeret modulprogramok tematikáját.	Az életkori sajátosságoknak megfelelő aktivizáló kooperatív módszerekkel dolgozunk. /Lásd: a Nyíregyházi tantervcsalád osztályfőnöki kerettantervét!/

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
<p>A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztését az „Ember és társadalom” műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret (jelenismeret);</p> <p>Az „Ember a természetben” műveltségi blokk ismeretanyaga az ember és természeti környezete viszonyát megalapozza.</p>	<p>Az emberismeret az etika, az antropológia és a pszichológia alapfogalmainak, értelmezési kereteinek bemutatásával járjon hozzá a tanulók önismeretének elmélyítéséhez! Nyújtsunk betekintést az embert másokhoz és önmagához, a társadalomhoz és a természethez fűző szellemi kapcsolatok világába!</p> <p>Tanuljanak meg a fiatalok globálisan gondolkodni és lokálisan felelősséggel cselekedni!</p>	<p>Kiemelt feladatunk: a személyiség és az emberi jogok tisztelgetésére nevelés, a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése, a szociális érzékenység, az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránti nyitottság, a környezetért érzett felelősség, más kultúrák megismerése és elfogadása, a humánus, magatartás, valamint a demokratikus intézményrendszer használatához, az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és képességek fejlesztése.</p>	<p>Az egyes tanulókat és csoportjaikat aktivizáló módszerekkel (kooperatív tanulási technikák) alkotó folyamatokat kezdeményez a pedagógus.</p> <p>A nem szakrendszerű oktatásra alapozva - egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, a kapcsolódás, a szórakozás és a testmozgás lehetőségét;</p>	<p>A programcsomagok elemei, modulok, epochák.</p> <p>A Nyíregyházi tantervcsalád módszertani ajánlása.</p>
<p>Pozitív életfilozófiát közvetítünk, megalapozzuk a konstruktív életvezetés és egészséges életmód korszakát.</p> <p>Kiépítjük a jóléti modell alapelemeit:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1./egészségcentrikusság, 2./alkotáscentrikusság, 3./minőségcentrikusság 4./kultúracentrikusság 	<p>A kommunikációs - és viselkedéskultúra elsajátításával alakítsuk ki tanítványainkban a tárgyi és személyes világukban való eligazodás képességét!</p> <p>Tudják helyesen megítélni az emberi kapcsolatok jelentőségét és minőségét!</p>	<p>Tudatosítjuk a gyermekben a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető erkölcsi értékeket, erősítjük a pozitív szokásokat és a humánus magatartásmintákat. Választási /döntési helyzetekben felelősen cselekedni.</p>	<p>A környezettudatos magatartást, a pozitív életvezetési és kulturált társas kapcsolati formák elsajátítását lehetővé tevő játékoktól a drámapedagógiai eszközökön át a valós élet problémáinak kezeléséhez mintákat adó szituációk megélésével segítjük a SZEK kompetenciák fejlődését.</p>	<p>Gazdag tevékenység-repertoár kialakításával gyakorló terepet biztosítunk az életszerű tapasztalatok megszerzéséhez.</p> <p>/Lásd: a Nyíregyházi tantszolgálat Ember- és társadalomismeret, etika modul módszertani ajánlását!/ </p>
<p>Reális önismeret és életszemlélet-formálással segítjük a továbbtanulási / pályaválasztási döntések kialakítását, a tudatos életpálya-építést, az egyéni karrierprogramok megvalósítását.</p>	<p>Pozitív énkép és reális önfejlesztő stratégiák kialakítása minden tanulóban.</p> <p>A tanuló legyen képes énképébe,önreflexióiba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő beállítódásokat (attitűdök), motívumokat</p>	<p>A pedagógusok sajátítsák el és adekvát módon alkalmazzák a tanulómegismerési eljárásokat és módszereket!</p> <p>Alakítsuk ki tanítványainkban az önmegismerés és önkontroll; az önmagukért vállalt felelősség, az önállóság; az önfejlesztés igényét és képességét!</p>	<p>A tanulómegismerési technikák és eljárások elsajátítása és szükség szerinti alkalmazása az iskola belső mérési-ellenőrzési-minőségbiztosítási programjának megfelelően..</p>	<p>Vizsgálati módszerek, tesztek rendszerbe állítása, a tapasztalatok fejlesztő hatású visszacsatolása.</p> <p>Az eljárások alkalmazásához szükséges professzionális tudás megszerzése.</p>
<p>A tudományok komplex rendszerének tartalma jelenik meg a SZEK kompetencterületben (biológia, genetika, általunk tanított tantárgyakban és modulokban.</p>	<p>Ezen ismeretek integrációjának és szintézisének megteremtése a célunk az 1-6. és 7-8. évfolyamokon.</p>	<p>Az összefüggések és kölcsönös determinációk felismertetése, a felelős és kritikus gondolkodás fejlesztése, a döntési képesség és cselekvési készenlét kialakítása.</p>	<p>Élethől vett minták vizsgálata, variációs lehetőségek kidolgozása, a SZEK programcsomag elemeinek alkalmazása.</p>	<p>Szituációelemzés, alternatív megoldási stratégiák kidolgozása, ítéletek alkotása és vállalása.</p>
<p>A testi, szellemi és lelki fejlődés harmóniájának integrációja a személyiségben.</p>	<p>Fejlesszük a munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat: rugalmasság, kreativitás, önállóság, döntéshozatal, cselekvőképesség, magabiztosság, kritikus szemlélet, felelősségtudat,</p>	<p>Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése.</p>	<p>Emberléptékű következetes követelés.</p> <p>Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.</p>	<p>Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.</p> <p>A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.</p>

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
<p>A NAT valamennyi műveltségi területe szolgálja a kulcskompetenciák fejlesztését:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a magyar nyelv és irodalom; - az élő idegen nyelv; - a matematika; - az ember és társadalom; - ember a természetben; - földünk – környezetünk; - a művészetek; - az informatika; - az életviteli és gyakorlati ismeretek; - a testnevelés és sport; 	<p>Cél: Az emberi élet harmóniájának megtalálása, a boldogságélmény megélése, a konstruktív életvezetés az egyén hasznára és a társadalom javára.</p> <p>Sokoldalú kompetenciákkal bíró ifjúság nevelése, akik a felnőtt életben megtalálják helyüket és boldogulásukat.</p>	<p>Kiemelt fejlesztési feladataink:</p> <ul style="list-style-type: none"> - énkép, önismeret, - hon-és népismeret, - európai azonosságtudat - egyetemes kultúra, - aktív állampolgárságra, - - demokráciára nevelés, - gazdasági nevelés, - környezettudatosságra nevelés, - a tanulás tanítása, - testi és lelki egészség, - felkészülés a felnőtt szerepre 	<p>A sokoldalú módszertani kulturáltság és változatos eljárások gazdag tárházából minden fejlesztő hatású adekvát eljárás alkalmazható. A pedagógus munkája a professzionális mesterségből ezáltal válik alkotó művészetté.</p>	<p>A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszereket és eszközöket; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformákkal.</p>
<p>A kompetencia központú matematikatanítás alapja a matematikaspecifikus készségek, képességek, motívumok és attitűdök fejlesztése.</p>	<p>A mindennapi pedagógiai munkánk fejlesztő jellegű legyen!</p>	<p>Az egyéni fejlesztési szint felmérése, személyre szabott tanulási módszerek keresése</p>	<p>Egyénre szabott fejlesztési módok kidolgozása, differenciálás.</p>	<p>Mérőlapok, feladatlapok, differenciált feladatok a gyorsan, az átlagosan, a lassan haladó tanulók számára.</p>
<p>A mennyiségi oktatás helyett a minőségi oktatás előtérbe helyezése a matematika órákon.</p>	<p>Biztosítsuk az alkalmazható tudást minden tanuló számára!</p>	<p>Szakmai és módszertani megújulás a már jól bevált hagyományos módszerek mellett.</p>	<p>A hatékony tanulási technikák megismertetése a nevelőkkel.</p>	<p>Differenciálás</p> <p>Kooperatív technikák</p> <p>Projektek</p>
<p>A releváns tudás kialakítása a matematikai-logikai, az idegen nyelvi kompetencia területen.</p>	<p>Juttassuk el a tanulókat a realisztikus, azaz a mindennapi életben előforduló szituációkban való alkalmazás képességéhez!</p>	<p>Szelektálni kell a tantárgyi tartalmak között azon témakörök hangsúlyosabb megjenítésével, amelyek jobban elősegítik a megszerzett tudás alkalmazását és továbbfejlesztését, a készség és képességfejlesztést.</p>	<p>A kompetencia alapú idegen nyelvi és matematika oktatás bevezetése.</p> <p>Projekt napok szervezése.</p>	<p>A gyakorlati életből vett problémák, feladatok megoldása.</p> <p>Az idegen nyelv funkcionális elsajátítása.</p>
<p>A hatékony matematikatanulás érdekében megfelelő tanulási környezet kialakítása.</p>	<p>A tanulási környezet indítsaon aktív, konstruktív elsajátítási folyamatokat a tanulóknak!</p>	<p>Egyensúlyt kell találni az egyéni tanulás, a felfedeztetés, a problémamegoldás, a szervezett oktatás és irányítás között.</p>	<p>Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.</p>	<p>Szituációs játékok</p> <p>Gyakorlati életből vett problémák megoldása.</p> <p>Viták indítványozása</p>

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
<p>A nyelvtudás nem a műveltség része csupán, hanem a mindennapi élet szerves része:</p> <ul style="list-style-type: none"> -munkahelyhez segít -az információ áramlást biztosítja -bekapcsolódást enged a nemzetközi gazdasági, kulturális életbe 	<p>Használható nyelvtudás megszerzése, amely biztosítja, hogy a nyelv segítségével a tanuló a való életben cselekedni, tevékenykedni tudjon.</p>	<p>A tanulók idegennyelv – használati képességének fejlesztése:</p> <ul style="list-style-type: none"> -a beszéd -az írásbeli szövegalkotás -a szövegértés fejlesztése. 	<p>Az információcsere érdekében a tanuló interakcióban, interjúban vesz részt.</p> <p>Egyszerű közlések lényegét megérti, szövegek lényegi tartalmát kiszűri.</p> <p>Nyomatványokat ki tud tölteni, üzeneteket képes küldeni írott formában.</p>	<p>Nyomatott és hallott szövegek feldolgozása.</p> <ul style="list-style-type: none"> -magazinok -interjúk -tévéműsorok -filmrészletek -történetek, mesék -levelek -szerepjátékok
<p>Kiemelten fontos a produktív nyelvi tevékenységek fejlesztése, ezeken belül a szóbeliség prioritást élvez.</p>	<p>A beszédfejlesztés fő céljai:</p> <ul style="list-style-type: none"> -interakció -összefüggő beszéd 	<p>A tanuló az alapvető szükségleteinek kielégítése céljából egyszerű közléseket tud tenni, felszólítani, kérni, utasításokat adni. Személyekről, tárgyakról, helyekről egyszerű közléseket tud tenni.</p>	<p>Betanult szerepeket el tud játszani.</p> <p>Csoportos páros felkészülés után interakcióban vesz részt</p> <p>Felkészülés után ismerős, személyes témában informál..</p>	<p>A párban és csoportban dolgozzák fel az adott témákat, szituációkat.</p>
<p>Az írásbeli szövegalkotás fejlesztése is alapvetően fontos a mai modern világunkban</p>	<p>Növekedjen a tanuló kreatív íráskészsége, ezzel képes lesz meglévő ismereteit ötletesen, újszerűen, szokatlan funkcióban használni.</p>	<p>Tudjon írni:</p> <ul style="list-style-type: none"> -üzeneteket -feljegyzéseket -életrajzot -magánlevelet -egyszerű történeteket 	<p>Ajánlott nyelvi tevékenységek:</p> <ul style="list-style-type: none"> -vázlatkészítés -életrajz írása -élménybeszámoló -üzenet -feljegyzés írása -történet tömörítése 	<p>Minták, vázlatok, produktumok elemzése, alkotása. Gyakorlás</p>
<p>A szövegértés a beszédértés és az olvasás kompetenciáját foglalja magában.</p>	<p>A cél, hogy a tanuló fő vonalaiban képes legyen megérteni a köznyelvi beszédet, a legfontosabb információkat ki tudja szűrni, tudjon követni részletesebb instrukciókat. Továbbá, hogy megértse a közlésekben kifejezett érzelmeket.</p>	<p>A legfontosabb feladat, hogy a hétköznapi témákról szóló szövegeket megértse a tanuló. Hosszabb szövegeket hallva, olvasva a kívánt információt megtalálja, megértse.</p>	<p>Mindenféle szövegtípus hallgatása és olvasása a megfelelő nyelvi szinthez igazodva.</p> <ul style="list-style-type: none"> -hírműsor -filmrészlet -interjú -történetek, mesék, -versek 	<p>Autentikus olvasott és hallható anyagok.</p>
<p>A projektmunka minél szélesebb körű bevezetése és alkalmazása a tanulók nyelvi készségeit integrálja és fejleszti az általános tanulási képességeket is mint tervezés, információszerezés, kooperatív tanulás.</p>	<p>A projektmunka során a tanulók átélhető, valós élményeket szereznek, tevékenységüket önmaguk irányítják, a csoportban való együttműködés a kommunikatív nyelvhasználatot erősíti.</p>	<p>A tanulók képesek:</p> <ul style="list-style-type: none"> -egy adott modellt követve saját szöveget alkotni -saját munkájukat bemutatni -követni tudja a projektkészítés lépéseit -megérti a projekt forrásaként használt szöveg üzenetét és a fő információt 	<p>Szabad interakció:</p> <ul style="list-style-type: none"> -feladatfelmérés -tervezés -követés -értékelés -megvitatás 	<p>Különböző anyag és eszközhasználat, minél szélesebb választékban.</p>

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
A nyelvvórákon lehetőség nyílik az általános kompetenciák és a kommunikatív nyelvi kompetencia integrált fejlesztésére.	A cél, hogy növekedjen a tanuló -kreativitása -önismerete, önbecsülése -váljon autonóm személyiséggé -legyen képes együttműködésre -fejlődjenek interkulturális kompetenciái	Fontos arra felkészítenünk a gyermekeket, hogy legyenek képesek érdeklődően, empátiával, segítő szándékkal fordulni más népek képviselői felé. Az emberi élethelyzetek sokfélesége és az alapvető emberi azonosságok eltörölnek országhatárokat.	Az interkulturális tudatosság kialakítása. Ehhez ismernie kell a saját és más kultúrák különbözőségét, a kisebbségi kultúrákat és tudjon összevetéseket készíteni azáltal, hogy önmagát egy nagyobb kultúra részének tekinti.	Az adott nemzet életét bemutató autentikus anyagok, azok sokszínű feldolgozása.
Az értékelés kompetenciákra irányuljon és kommunikatív nyelvhasználat során történjen. Fontos összehasonlítási szempont a tanuló korábbi teljesítménye. Lényeges az önértékelés, mely az autonóm nyelvtanulók fontos mércéje.	A megszerzett nyelvtudás fenntartása egy életen át tartó folyamat. A bizalommal teli légkör növeli a tanuló önbizalmát, önbecsülését, önismeretét. Cél, hogy az értékelés, fejlesztő jellegű legyen.	Az értékelésnek fontos része legyen -az önértékelés -a társak értékelése. Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges. Figyelembe kell venni az eltérő kiindulásnyelvi szinteket.	Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.	Az osztály portfóliót készít./ az osztály összes munkája összegyűjtve/ -ünnepelés -dicséret -oklevél -naplóvezetés /erősség,gyengeség/ -közös értékelés

A fentiekén túlmenően:

Alapelvek

- A kompetencia alapú oktatás bevezetése
- SNI-s gyerekek integrált oktatása
- Esélyegyenlőség érvényesítése
- Szegregációmentes együttnevelési környezet megvalósítása
- Alkotó pedagógiai légkör biztosítása
- Iskolánkban a heterogén tanulói összetétel miatt fontos alapelv a másság elismerése, az egymás iránti tolerancia fejlesztése, egymás emberi méltóságának tisztelete, a szegregációmentes együttnevelési környezet megvalósítása..
- Lépést tartunk az informatikai forradalommal, ennek érdekében a számítástechnikai oktatás feltételeit folyamatosan javítjuk, szélesítjük a számítógépek alkalmazását az iskolai oktatásban.
- Támogatást adunk tanulóinknak szocio-kulturális hátrányaik leküzdésére, megfelelő feltételeket nyújtunk az esélyegyenlőség megteremtésére.
- Intézményünk nyitott az új pedagógiai módszerek iránt, oktató-nevelő munkánk során kiemelt figyelmet fordítunk a szakmai, módszertani megújulásra..

Nevelő-oktatómunka céljai:

- A nevelés két alapvető tényezője a pedagógus és a gyerek, aki egyenrangú félként vesz részt a nevelés-oktatás folyamatában, a pedagógiai légkör megteremtésében a nevelő szervező- irányító szerepe érvényesül, a minőség záloga elsősorban a pedagógus. Ezért a sikeres pedagógiai tevékenység érdekében fokozzuk a szülők bevonását a pedagógiai folyamatba.

- A megváltozott pedagógus szerephez való tudatos igazodás. A pedagógus tanácsadó, segítő, munkája fejlesztő jellegű. A készségek, képességek fejlesztése, pozitív attitűdök kialakítása az eredményes tanítás alapja.
- Megfelelő pedagógiai érzékenységgel viseltetünk tanulóink egyéni különbségei iránt, elvárásainkat, módszereinket a különbségekhez illesztjük.
- Az eltérő személyiségvonású, szellemi fejlettségű tanulókat egy egységes műveltségi alaphoz juttatjuk, mely tevékenység során a minőséget helyezük előtérbe.
- Integrációs és képesség- kibontakoztató fejlesztést végzünk, ennek során kellő differenciáltsággal, differenciálással fejlesztjük a tehetséges, az átlagos képességű és a hátrányos helyzetű gyerekek személyiségét.
- Az intézményünkben megszerzett tudás a gyakorlatban jól hasznosítható, jó alapot biztosítson az egész életen át tartó tanulásra, növelve ezzel tanulóink munkaerőpiaci esélyeit.
- Ismerjük meg alaposan a gyerek személyiségét, egyéni képességeit és fejlődési szintjét, lehetőségeit és korlátait. Ez képezze a tanulók képességeinek kulcskompetenciáinak lehetőleg egyénre szabott fejlesztését.
- Fejlesszük a megismerés, a tanulás iránti érdeklődést új tanulás-szervezési eljárások alkalmazásával, hangsúlyozzuk az egyéni tapasztalás fontosságát.
- Iskolán kívüli tevékenységekkel egészítjük ki a tanulók ismereteit, A csoportos munkán belül kapjon tág teret az érvelés, cáfolás, vitakészség fejlesztése.
- Értékelésünk váljon fejlesztővé és folyamatközpontúvá..
- A tanulás tanításának elmélyítése, az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása, megerősítése, konstruktív tudás közvetítése.
- Az informatika alkalmazása és a nyelvtanulás iránti igény megalapozása.
- A munkavállalást megalapozó kompetenciákat (rugalmasság, kreativitás, kezdeti önállóság, döntéshozatal, cselekvőképesség, magabiztosság, lehetőségek feltárása, idegen nyelv ismerete, kritikus szemlélet, felelősségtudat, digitális írástudás) fejlesztjük, tanulóinkat alkalmassá tesszük az élethosszig tartó tanulásra.

A nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

- Gyakoroltassuk a gyerekekkel a különböző csoportos tanulási technikákat, tudatosan változtatva ennek módszereit.
- A kooperatív munkán belül figyeljünk a megfigyelés-centrikus gondolkodásmód kialakítására, a következtetés-levonás képességének kialakítására.
- Az EU és a NAT által megfogalmazott tanulói kompetenciák megismerése, azok fejlesztése. Ezek segítségével tegyük alkalmassá tanulóinkat az élethosszig tartó tanulásra.
- Iskolánk pedagógusai ismerjék meg a hat kompetencia-terület tartalmát és a nevelés-oktatás minden területén alkalmazzák az ott Kiemelt feladat a szocializációt segítő képességek kibontakoztatása, fejlesztése.
- Formáljunk környezettudatos, egészséges életmódot közvetítő, kialakító személyiségeket, kiemelten az osztályfőnöki órák témakörének megválasztásával, a tanítási órák adta lehetőségek segítségével.
- Oktató-nevelő munkánk során fordítsunk kiemelt figyelmet a szakmai, módszertani megújulásra, a tanítási órákon váljon kiemelt területté az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése, az integrálás és a tehetséggondozás.

- Őrizzük meg iskolánk hagyományait, arculatát és tegyük hagyománnyá az új módszerek megismerését, bevezetését.
- A pedagógusok sajátítsák el és gyakorolják a facilitátori (segítő) szerepet, ahol előtérbe kerül a tanulóközpontú szemlélet, a tanulás tanítása, a metakogníció és az új értékelési technika.
- A kompetencia-alapú oktatás terén szerzett tapasztalatainkat osszuk meg saját és más intézmények pedagógusaival.
- Az intézmény működésének folyamatába építsük be a PDCA-logikát, mely szerint a TERVEZÉST (Plan) a MEGVALÓSÍTÁS (Do), az ÉRTÉKELEÉS (check) és a BEAVATKOZÁS (Action) követi.
- A sajátos nevelési igényű és a tanulási, beilleszkedési nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulókat képességeik maximumára juttassuk el.
- Alakítsunk ki életközeli tanulási környezetet.
- A hátrányok csökkentésére, a beilleszkedés megkönnyítésére törekedjünk.
- A tanulók önismeretének, együttműködési készségének fejlesztése, az építő egymásrautaltság felismertetése, gyakoroltatása a tanulókkal.
- A közösség személyiségformáló hatásának tudatosítása a tanulóban, az együttes munka és egymás segítése fontosságának felismertetése.
- Annak tudatosítása, hogy a kooperatív együttműködés során az egyén csak akkor lehet sikeres, ha a többiek is azok.
- A tanulási stratégiák és módszerek tökéletesítése.
- Folyamatos rendszeres ellenőrzés alkalmazása, a tanuló kapjon visszajelzést az általa végzett munka eredményességéről.
- Vállalja identitását, a nemzeti és nemzetiségi azonosságtudatot.
- A tanulók egyéni fejlődési ütemét figyelembe véve, a hátrányok leküzdéséhez szükséges kulcskompetenciák fejlesztése

A nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai, eszközei

- A tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési eljárásokat alkalmazunk, melyben előtérbe kerülnek az együttműködésen alapuló ismeretszerzési technikák.
- Az életkornak megfelelő mozgásigény kielégítésével hozzájárulunk a megfelelő mozgáskoordináció, mozgáskultúra kialakulásához.
- Rendszeresen végezzük a különböző, a tanulási folyamattal párhuzamosan haladó méréseket, ezek eredményeit (külső és belső mérések) a fejlesztő tevékenység során..

Egyénre szabott, a fejlődést pontosan nyomon követő, a képességek alapos ismeretén alapuló értékelési rendszert alakítunk ki. A gyerek magához mért fejlődése legyen a szempont.

A tanári munka különböző fázisaiban a következőket ajánlatos vizsgálni, átgondolni, alkalmazni:

1. A tanulók egyéni különbségei
 - Eltérő képességek, aktuális tudásszint.
 - Tantárgyi és speciális érdeklődés, motiváció.
 - Általános kulturális, szociális, érzelmi háttér különbségei.
2. A különbségekből adódó speciális feladatok
 - Különböző feladatok a tehetséges és a speciális érdeklődésű tanulók számára.

- Speciális fejlesztő eljárások.
- Hiányok, elmaradások pótlása.
- Kompenzáció a szorongással, belső bizonytalansággal, negatív énképpel szemben.
- A különböző csoportosítási elvek (képesség, érdeklődés stb.) átgondolása.
- A tanulócsoporthoz közti munka felosztása, választási lehetőségek biztosítása.
- A tanulóközpontú, nyitott munkaformák arányának megválasztása.
- A tanári visszajelzések, értékelési módok, megerősítési formák változatainak megfontolása.

3. A tanulók ösztönzésének lehetőségei

- Az egyéni aktivizálás módja.
- A társak közötti együttműködés, a kooperáció, a kölcsönös segítség.
- A tanulás megtanításának formái.
- Csoportnormák elfogadtatása.
- A kötelességtudat, felelősség, önállóság fejlesztése.
- Élmények biztosítása, nyitott demokratikus légkör, hangneme, konfliktusmegoldás.

A tanítási anyag, amely ösztönözhet

- a feladat struktúrájával, pl. változatosság, nehézségi fok, ütemterv stb.;
- a tananyag vonzerejének kiaknázásával;
- a kíváncsiság, érdeklődés felkeltésének módjával;
- a tanulandó ismeretek használhatóságának tudatosításával;
- a várható tanulási, tanítási nehézségek számbavételével;
- a különböző munkaformáknak megfelelő feladatok elkészítésével.

Célunk, hogy a nevelési helyzet, és ne kizárólag a tanár és/vagy a tananyag legyen a tudás forrása, ehhez fejleszteni kívánjuk a hagyományos tantárgy-tanóra struktúrát:

A szakrendszerű órák 5% - 10% - 15%-ban felmenő rendszerben tantárgytömbösített oktatást valósítunk meg. Részletes feladat meghatározás a Helyi Tanterv fejezetben található.

- A tantárgytömbösített oktatás az új tanulásszervezési eljárások bevezetésének egyik fontos eleme, melynek előnyei a következők:
 - a tananyag nem tagolódik szét
 - a tanulók figyelmé, érdeklődése tartósan egy-egy területre koncentrálódik
 - e területen belül, a tananyagot különböző megközelítésben, változatos eszközökkel
 - tanulhatják
 - a hagyományos órakeret rugalmasan igazodik a tananyaghoz és a tanulóhoz
 - az oktatási formákat jobban jellemzi a tanulóközpontúság, a feladatközpontú ismeretsajátítás
 - látványosan, érezhetően nagyobb léptékekkel haladnak a tanulók a tananyagban

- több idő van az adott téma elmélyítésére
- újrakezdekéskor átstrukturálva, érettebben adják elő az ismeretet
- ez a munkabeosztás nyugodt, fegyelmezett tevékenységre szoktat (a szétszórt, a tanuló számára túlzottan inger gazdag környezetben)
- az eredmény biztosabb, mint a szétszórt szakórai tanulása
- a kutatások szerint a tantárgytömbösített oktatás hatékonyabb, jobb eredményeket eredményez, mint a hagyományos órakeretben történő oktatás

Ami a szervezeti folyamatokat illeti, célunk a hagyományos tantárgyi struktúra fejlesztése, az interdiszciplinaritás gyakorlati megvalósítása. Ennek érdekében az iskolai munkát téma- és projektek színesítik, modul rendszerű és műveltségterület tantárgyi bontás nélküli tanítást valósítunk meg.

Az utóbbiak részletes feladat meghatározása a Helyi Tanterv fejezetben található.

A projekt és témahét tartalmának meghatározása minden évben az alábbiak szerint történik:

Tevékenység	Érintett	Felelős	Eredmény	Készítő	Határidő
Javaslatok gyűjtése	Tanulók, nevelőtestület, szülők	Az aktuális team vezető	Javaslat	aktuális team	tanév vége
Téma meghatározása	Nevelőtestület	igazgató	Téma	igazgató	Tanévzáró értekezlet
Team meghatározása	Nevelőtestület	igazgató	Megbízás	igazgató	Tanévzáró értekezlet
Előzetes terv készítés	Tanulók, nevelőtestület, szülők	Team vezető	Témahét és projekt ütemezése az intézményi munkatervbe	Team	Tanévnyitó értekezlet
Részletes terv készítése	Tanulók, nevelőtestület, szülők	Team vezető	Projektterv	Team	Szeptember 20.
Megvalósítás	Tanulók, nevelőtestület, szülők	Team vezető	Dokumentáció	Team	Munkaterv szerint
Értékelés	Tanulók, nevelőtestület, szülők	Team vezető	Dokumentáció	Team	Munkaterv szerint

Ezeknek a programoknak és tanóráknak a során diákjaink összetett szemszögből ismerkednek meg az adott tananyaggal, látóköriük bővül, könnyebben meglátják az események közötti összefüggéseket, az adatok mögött rejlő információt.

Ezeknek az új pedagógiai módszereknek alkalmazása az iskolában rendkívül fontos, mert egyre inkább az ily módon megszerzett tudás lesz használható. Azok, akiknek lehetőségük van projekteken, témahetekben, modulokban, interdiszciplináris programokban való munkára, az iskolán kívüli világban is otthonosabban oldják meg problémáikat. Nemcsak tanulási technikákat, pedagógiai módszereket értünk ez alatt, hanem a gyerekek nevelésének, személyiségfejlesztésének nagyon hatékony eszközeit is. Mind a projekt, mind a modul a pedagógiában sajátos tanulási egység, amelyben az egyes tanuló vagy tanulócsoport önállóan sajátítja el a tananyagot vagy annak egy részét. Középpontjában egy probléma, egy téma áll, a tanulóra, a tanuló olyan célszerű öntevékenységre helyezi a súlyt, amelyet az élettel közvetlen kapcsolatban lévő témák

inspirálnak. Mindig komplex módon, egy jól meghatározott struktúrát követve szervezi újjá a tananyagot. Alapul szolgálnak a diákok tapasztalatai, képességeik, érdeklődésük.

Az egyéni vagy csoportmunkán alapuló, önálló, a pedagógus által rejtetten irányított tevékenység, amelynek értéke épp az, hogy a munka egészén keresztül érvényesül a spontaneitás, a sokféle rögtönzés, de ezzel együtt a tervszerűség is.

A projekthetek és a témahetek során, a műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatásában, a modulok során az oktatás tartalma több tantárgy anyagából komplex, illetve integrált módon tevődik össze. A diák közvetlen kapcsolatban van az iskolán kívüli világgal, az élettel, lehetővé teszi az aktív tapasztalást, a saját élményű tanulást. A különböző tanulási technikák elsajátítása kiemelt feladat. Hangsúlyos szerepet kap ezen kívül a képességek és az attitűd fejlesztése is. A feladatok (projektek, modulok) a diákok együttműködésére épülnek, egyes fázisai azonban egyéni munkát is igényelnek.

A kompetencia alapú oktatás és a kooperatív tanulási technikák használható tudást adnak diákjaink kezébe, de további eredményeként várjunk olyan pozitív emberi- és társas kompetenciák kialakulását, melyek jelentős változásokat hozhatnak az iskola hangulatában.

Ezek közé tartozik:

- a személyes ellentétek, rivalizálás feladása,
- az interperszonális kapcsolatok megerősödése mind tanulóinkban, mind tanárainkban,
- az építő kritika alkotásának a képességének kialakulása..

A fentieknek – a tanóra keretén továbbmutató – fejlesztő hatása várható a következő, a modern társadalom számára kiemelkedően fontos területeken:

- önálló tanulásra szoktatás
- kreativitás fejlesztése
- élethosszig tartó tanulás megalapozása
- csoportszintű együttműködés elsajátítása
- gondolkodási műveletek fejlődése (konklúzió levonása)
- HH-s embertársaink esélyeinek növekedése
- szociális kompetenciák fejlődése
- inkluzív szemlélet kialakulása

Az újszerű pedagógiai eljárással szervezett tanórákon várhatóan a következő hatások figyelhetőek meg:

- tanulói érdeklődés, motiváció fejlődése
- tanulói és tanári attitűdváltás (új nézőpontok beemelése a tanórai keretbe, tolerancia, nyitottság, flexibilisebb tananyagok/tanmenetek, szélesebb összefüggések megtapasztalása)
- tanár – diák/ diák – diák/ tanár – tanár közötti kommunikáció változása
- HH-s tanulók esélyegyenlőségének javulása
- pozitív, egyénre szabott mérés-értékelés új értékelési technikák alkalmazásával (pedagógiai diagnózis, tanulói portfólió, egyéni fejlesztési terv)
- tanári nyitottság, kreativitás, módszertani sokszínűség
- gyermekközpontúság
- technikai fejlődés

- tanári team munka kialakulása
- bizonytalanságok, konfliktusok kezelése
- új tanulás - lélektani utak megtapasztalása

A pályázat kapcsán bevezetett hatékony tanulási módszerek a következők:

Differenciált munkaformák:

- Csoportmunka
- Páros munka
- Egyénre szabott (individualizált) munkaforma
- Részben egyénre szabott munkaforma

Kooperatív tanulási módszerek:

- Csoportalakítási módszerek
- Új anyag feldolgozását segítő módszerek
- Ismétlő, rendszerező módszerek
- Ellenőrző, értékelő módszer

Projekt módszer

Egyéb hatékony tanulási módszerek:

- tevékenykedtetés
- egymás munkáinak ellenőrzése
- önellenőrzés
- reflektálás
- fejlesztő játékok
- tapasztalatgyűjtés
- problémamegoldás
- vita
- kísérletezés
- megfigyelés
- rendszerezés
- gyakorlati mérés
- eljátszás
- memorizálás
- szerepjáték
- dráma
- általánosítás

3. A személyiségfejlesztés kompetencia alapú értelmezése

ALAPELVEK	CÉLOK	FELADATOK	ELJÁRÁSOK	ESZKÖZÖK
<p>Nevelő - oktató munkánk során komplex személyiségfejlesztésre törekszünk. Ezért megismerjük tanítványaink szükségleteit, motivációs bázisát.</p> <p>Az iskolai élet szervezésének és a pedagógiai határendszer alakításának meghatározó szempontja a tanulói szükségletek mind teljesebb kielégítése.</p>	<p>Az iskolai tevékenységrendszer minden eleme segítse a tanulók testi, értelmi, érzelmi, akaratú és jellembeli tulajdonságainak harmonikus fejlődését!</p>	<p>Támogassuk a fiatalokat a reális önismeret kialakításában, az erkölcsi és jellembeli tulajdonságok felismerésében és tudatos formálásában!</p> <p>Teremtsük meg a feltételeit tanulóink szükségleteinek kielégítéséhez: biológiai; biztonságérzet, a közösséghez tartozás, az intellektuális-esztétikai és az önmegvalósítás.</p>	<p>Folyamatosan megismerjük, követjük és elősegítjük személyiségük fejlődését.</p> <p>Tapasztalatainkat megosztjuk a kollégákkal és a szülőkkel.</p> <p>Alkalmazzuk a tanuló megismerési technikákat.</p>	<p>Tesztek, tréningek, dramatikus játékok, önmegvalósítási lehetőségek, szereplési alkalmak teremtésével segítjük tanítványainkat saját személyiségük megismerésében és fejlesztésében..</p>
<p>Igyekszünk megismerni minden tanítványunk személyiségstruktúráját, s elősegítjük a reális önismeretük alakítását, formáljuk az önmagukhoz és társaikhoz fűződő (szociális) viszonyukat (attitűdjüket). Az ember személyiségét tükrözi viszonyulásainak rendszere: az önmagához, a szűkebb - tágabb emberi- és természeti környezetéhez, a munká-jához való viszonya.</p>	<p>A fiataloknak legyen áttekintése saját személyisége összetevőiről, képességei és tehetsége határaitól és lehetőségeiről, legyen betekintése a viselkedése hátterébe, motívumrendszerébe, helyesen ítélje meg az emberi kapcsolatokban játszott szerepét, hatását!</p>	<p>Segítsük felfedezni és fejleszteni minden gyermekben / fiatalban a személyiségének saját értékeit; keressük minden gyerekben az egyedit, a megismételhetetlent, támogassuk őket önmaguk kiteljesítésében! „A gyerek nem edény, amit meg kell tölteni, hanem fáklya, amit lángra kell lobbantani.”</p>	<p>Reális önértékelésre készítjük a tanulókat. Valós élethelyzetek teremtésével segítjük az önálló, aktív, felelősségteljes személyiség kialakulását.</p> <p>A valós állapotból kiindulva fogalmazzunk meg egyénre szóló személyiségfejlesztő programot!</p>	<p>Követjük a tanítványaink magatartásában megnyilvánuló SZÉK kompetencia-elemek fejlődését! Folyamatos visszacsatolás a reális énkép alakítása érdekében „szociális tükrözés” révén. Mind az alacsony, mind a túl magas önértékelés esetén a realitásokkal való szembesítésre, a reális önkritika / kritika kialakítására törekszünk.</p>
<p>Az életkori pszichikus sajátosságokhoz alkalmazkodunk.</p>	<p>Az egyes életkori fejlődési szakaszok: latencia kor (6-8 év); prepubertás kor (9-11 év); pubertás kor (12-16 év) jellemzőit vegyük figyelembe (terhelhetőség, motiváció, viselkedési sajátosságok, társas kapcsolatok stb.)!</p>	<p>Az érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet és gondolkodás pszichikus funkcióit tudatosan fejlesszük a nevelési - oktatási folyamatokban! Ezzel megalapozzuk a tanulóhoz szükséges alapkészségeket.</p>	<p>Valamennyi pszichikus funkció működését fejlesszük, de a serdülő korban már a produktív (konvergens és divergens) gondolkodásra helyezzük a hangsúlyt. Ezzel alapozzuk meg a kreatív személyiségjegyek kialakulását.</p>	<p>A kreatív személyiség-beállítódást erősítjük, az ismeretszerzés induktív és deduktív útját egyaránt alkalmazzuk.</p> <p>A tágan értelmezett tanulási folyamatokban a az aktivizáló módszereket részesítjük előnyben.</p>

<p>A pedagógus személyisége alapvető motivációs tényező, közvetett módon meghatározója a tanuló teljesítménynek, a tantárgy iránti érdeklődésnek, a személyes kapcsolatok minőségének (magatartási modell, irányító személy).</p>	<p>Lehetőleg alakítsunk ki minden tanulóban sikerorientált beállítódást, ennek érdekében alkalmazzon minden pedagógus hatékony tanítási stratégiákat, nevelési stílusa legyen integratív felismerhető együttműködéssel!</p>	<p>A pedagógus vértette fel magát a professzionális szakmai-módszertani tudás elemeivel, a tanuló személyiségének megismeréséhez szükséges tudással, a tanári-tanulói interakció és kommunikációs készségekkel, a konfliktusok kezeléséhez és megoldásához szükséges képességekkel</p>	<p>A szociális befolyásolás folyamatai közül a behódolás, az azonosulás és interiorizáció közül az utóbbira törekszünk, amelyet nem a hatalmi tekintéllyel, hanem a vonzerővel, hitelességgel és értékeink vállalásával kívánunk elérni.</p>	<p>A tanulókkal a „megszólíthatóság” közelségében élnek a pedagógusok. Demokratikus együttműködési készséget tanúsítanak korlátozottan tekintélyelvű nevelési gyakorlatot folytatnak..</p>
<p>A kompetencia-alapú oktatás részprogramjait is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont a nevelés - oktatás személyiségfejlesztő hatásának érvényesítése.</p>	<p>Az iskola pedagógiai gyakorlata adjon teret: a színes sokoldalú iskolai életnek, az egyéni és csoportos tanuláshoz, játéknak, munkának; fejlessze a tanuló önismeretét, együttműködési készségét, eddige akarátát!</p>	<p>Az értelem kiműveléséhez kapcsolódó tanulási motívumok és tanulási módok, a megismerési vágy fejlesztése, a játékszeretet és az alkotás vágya fejlesztése, a tanulási teljesítmény optimalizálását segítő személyiségjegyek erősítése minden pedagógus napi feladata.</p>	<p>Kognitív képességek fejlesztése: kognitív rutinok (műveletek), kognitív kommunikáció, problémamegoldás, a tanulási életforma kialakítása a pedagógusok és szülők együttműködése révén. Az egyéni (önálló) tanulási stratégiák és módszerek kialakítása a tanulásmódszertani epocha beépítésével a tanrendbe.</p>	<p>A kompetencia területekre készített tanulói eszközök (tankönyvek, munkafüzetek, feladatsorok, fejlesztő programok, demonstrációs anyagok és mérőeszközök stb.) célszerű alkalmazása.</p>
<p>Megalapozzuk a szociális (társas) kompetencia, a pozitív szociális szokások, kialakulását. Tudatosan fejlesztjük tanítványaink társas hatékonyságát (szociális penetrancia). A pedagógusok - a segítő életmódra nevelés - sikere érdekében rendszeresen pozitív mintákat nyújtanak a segítő együttműködés változatos formáival.</p>	<p>A tanulókat ismerjük meg és sajátítsák el a szociális viselkedés alapvető szabályait, alakítsuk ki bennük az egyéni szociális értékrendet, a döntési szabadság és felelősség összhangját.</p> <p>Formáljuk tanítványainkat belső kontrollal, asszertív személyiségekké!</p> <p>Legyenek tisztában a mindenkori szociális státusukkal.</p>	<p>Olyan iskolai életrend kialakítása, működtetése, amelyben a tanulók biztonságban érzik magukat, mivel a magatartási szabályok átláthatóak, kiszámíthatóak, mindenkitől egyértelműen és következetesen elvártak.</p> <p>Tudják higgadtan kezelni a konfliktusos szituációkat is.</p>	<p>Az iskolai társas szituációk az iskolai / osztály közösség mindennapi életében „terepgyakorlatként” szolgálnak a tanulóknak az egyéni és csoportok kölcsönös megértésének, együttérzésének, segítőkészségének élményszerű megtapasztalásához; a pozitív és negatív érzelmi viszonyulások kezeléséhez (szimpátia – antipátia kapcsolatok).</p>	<p>Élményszerű, pozitív minták felkínálása, szociális szokások, attitűdök bemutatása, meggyőződések, értékítéletek, ismeretek és készségek nyújtása, személyes példamutatás, történelmi személyiségek, irodalmi, drámai hősök tetteinek, magatartásának átélési lehetőségeivel, a negatív, antiszociális minták pusztító hatásának csökkentése, fűkezése.</p>
<p>A személyes kompetencia fejlesztésével az egészséges és kulturált életmódra nevelést szolgáljuk. A harmonikusan fejlett személyiség szükségleteit meghatározó életfilozófia részévé válik. Kiepítjük és az egyéni életélési kultúra részévé tesszük a pozitív tartalmú viszonyulásokat (attitűd), szükségleteket (igényszint), motívumokat (cselekvésre készítő belső hajtóerő), szokásokat (sztereotíp módon működő cselekvések).</p>	<p>Személyes képességek fejlesztése: önkiszolgálás, önállóság, önkifejezés, önvédelmi (egészségvédő), identitásvédő, önreflexív képességek (önértékelő, önmegismerő, önfejlesztő képesség).</p> <p>A tanuló legyen tisztában a személyiséget veszélyeztető negatív hatásokkal (negatív hatású társas viszonyok, káros szenvedélyek - drog, alkohol, dohányzás, elégtelen táplálkozás, mozgásszegény életmód stb.)!</p>	<p>A tanuló tudatosan alakítsa a saját pozitív életfilozófiáját, egészséges életmódját, szokásrendszerét!</p> <p>A tanuló személyiségébe építsük be a jóléti modell központi kategóriáit.</p> <ul style="list-style-type: none"> - egészség, - önmegvalósítás – alkotás, - minőség mindenben, - egyéni életélési kultúrája, 	<p>Az önálló és identitásvédő képesség, tevékenységformáinak gyakorlata az életkori sajátosságoknak megfelelően a SZÉK program szerint.</p> <p>A személyiség egészséges önérvényesítéséhez, ugyanakkor a függőségi relációk megtapasztalására is alkalmas szituációk teremtése.</p>	<p>Beszélgetés, vita, véleménycsere, élethelyzetek, szituációk eljátszása, azok elemzése, kiselőadások, prezentációk, jelenetek bemutatása, dramatizálás, színjátás, pszichodráma, riportok készítése - elemzése, kiállítások, vetélkedők, irodalmi - zenei - képzőművészeti alkotások, tablók, sajtófigyelés, videofilmek, bábozás, tematikus gyűjtő munka, fénykép-és videofelvétel, riportok stb.</p>

Az iskola szakmai profiljának megfelelő speciális - szakmai kompetenciák fejlesztését, az alkotó képesség kibontakoztatását vállaljuk.	Az értelmi és érzelmi intelligencia fejlesztése mellett a pozitív tartalmú jellem és akarati tulajdonságok személyiségbe ágyazása. Az önkifejezés gazdag és igényes tárházának bemutatása, befogadó- és alkotó képesség, improvizációs képesség, verbális és nem verbális, valamint vizuális kifejező képesség.	Az önfejlesztő képesség alapozásával, a saját adottságok, képességek és tehetségük felméréssel segítjük tanulóinkat megtalálni erősségeiket! Indirekt módon segítjük a saját önfejlesztő stratégiáik kialakítását!	Minden korosztály jusson hozzá az életkornak megfelelő művészeti: zenei, vizuális esztétikai befogadás és megismerés lehetőségéhez, és kapjon inspirációkat a művészi önkifejezésre. Az iskola esztétikus külső és belső környezete fejleszti izlésüket, igényességüket.	A testi - lelki jó komfortérzés érdekében a sportfoglalkozások, vetélkedők, szervezett játékok, kulturális programok, versenyek, képességfejlesztő és önismereti foglalkozások szervezése. Legyen boldogságélmény forrása a kacagás, a kocogás és a meghitt kapcsolatteremtés!.
Frusztrációs nevelési situációkban adekvát konfliktus-megoldási stratégiákat alkalmazunk: problémamegoldó (győztes-győztes), alkalmazkodó, elkerülő, kompromisszumkereső, versengő (győztes-vesztes).	A nevelő személyiségének fontos eleme a hitelesség (kongruencia), az elfogadás és az empátia (beleélő készség), önmaga állandó fejlesztésére, interperszonális készségeinek javítására kell törekednie!	A verbális és nonverbális kommunikációs képességek változatos formáinak megtanítása. A problémamegoldás lépéseit tudatosan betartjuk (a probléma meghatározása, a konfliktusban érintett személyek azonosítása, lehetséges megoldási módok keresése, a választott megoldás kivitelezése).	A kortársi interakciókat indirekt módon irányítjuk, s a pozitív tartalmú csoportnyomás eszközeit a kívánt nevelési hatások elérésének szolgálatába állítjuk. A szempontváltás képességét gyakorlással sajátíttatjuk el. Követendő mintákat nyújtunk a kommunikációban és a konfliktusok kezelésében!	A nevelőtestület elsajátítja a neveléssel összefüggő mérési – értékelési ismereteket és készségeket, igény szerint alkalmazza azokat: neveltségi szint vizsgálatok, szociometriai mérések, tanulási motiváció, szorongásvizsgálat, attitűdvizsgálat, szociometria, személyiségvizsgálat, stb.
A pedagógus tekintélyét a szakmai - emberi autoritásra alapozzuk. A pedagógus személyisége alkotó művésztéte nemesíti a professzionális szakmai munkáját.	Korlátozottan tekintélyelvű és magas szintű demokratizmusra épülő nevelési stílusra törekszünk, a pedagógusok bánásmódja, kontrollmódszerei a nevelés folyamán, alkalmazkodjanak a gyerek életkorához, alkatához, reakciómódjaihoz!	A szociális befolyásolás fokozatait a helyzetnek megfelelően alkalmazni: behódolás (alapja a hatalom), azonosulás (alapja a vonzerő) és interiorizáció (alapja a hittesség).	Változatos, a szituációkhoz adekvát módon megválasztott nevelési eljárásokat és módszereket alkalmazunk.	A bevezetőben vázolt valamennyi nevelési módszernek létjogosultsága lehet, de annak eldöntése, hogy mikor, melyik megoldást alkalmazza a pedagógus, az kizárólag a nevelő döntésének a függvénye. Az építő és esetleges romboló következményeit egyaránt vállalnia kell.
Az iskolánkban folyó pedagógiai tevékenység alapja a tanuló, nevelő, szülő együttműködése	A pedagógus bánásmódja és nevelési stílusa legyen szociál-integratív!	Formáljunk sokoldalú társas kapcsolatokra képes, környezettudatos, egészséges életmódot közvetítő, kialakító személyiségeket valamennyi tantárgy tanítása során, kiemelten az osztályfőnöki órák témakörének körütekintő megválasztásával.	Az ember és társadalomismeret, etika modul keretében összehangoltan az osztályfőnöki témákkal, valamint az egészségnevelési modul tartalmával.	Sokféle ismerethordozó, médiaanyag, demonstrációs eszköz, infokommunikációs technika rendelkezésünkre áll. Ezeket az egyéni és csoportos ismeret-elsajátítás szolgálatába állítjuk.
A SZÉK kompetenciák fejlesztése a készségek és képességek fejlesztése, pozitív attitűdök kialakítása szintézisben történik.	A nevelési területek kölcsönös hatékonyságának megteremtése a személyiség harmonikus fejlődése érdekében.	Az életkornak és fejlettségi szintnek megfelelő prioritások megtalálása, a nevelőhatások összehangolása.	A közösségi nevelés módszereinek, a szociálpszichológiai csoportnyomás eszköztárának alkalmazása	Konkrét megélt élethelyzetek elemzése, megoldási alternatívák kidolgozása, alkotó viták lefolytatása, az egyéni felelősségvállalás fokozása, a belső kontroll attitűd erősítése.

<p>Tanulóink személyiségébe építjük a szociális (társas) kapcsolatokat, a konstruktív életvezetést, és az emberi-természeti-társadalmi környezet alakításának képességét.</p>	<p>A következetes követelés és igényesség, másrészt a tanulók jogainak, emberi méltóságának tiszteletben tartása, a velük szemben megnyilvánuló pedagógiai tapintat, bizalom, megértés, türelem és igazságosság.</p>	<p>Az önálló képesség, viselkedés tevékenységformáinak megismerése, gyakoroltatása, tudatosítása változatos formákban az életkori sajátosságoknak megfelelően.</p>	<p>Egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, testápolás, rendszeret, a lakás és az osztályterem berendezéseinek rendben tartási igénye, az önkiszolgáló munkák, a közlekedés, és a vásárlás szokásai, mintái, készségei.</p>	<p>A formális és informális szerepek értelmezése, elemzése, (szimulatív-játékos) gyakoroltatása, a szerepkonfliktusok „megélése”, feloldásuk lehetőségeinek feltárása.</p>
<p>A különböző érdeklődésű, értelmi, érzelmi, testi fejlettségű és motivációjú gyermekeket felkészítjük a tovább tanulásra</p>	<p>Az empátiaképesség kialakításával növelni a másság elfogadásának, a toleranciának a fokát.</p> <p>A társadalmi együttélési normák és formák kölcsönös alakítása.</p>	<p>A harmonikus együttélés szabályainak és napi gyakorlatának befogadása, követése.</p>	<p>A formális és informális emberi-közösségi kapcsolatokat építő fórumok, rendezvények, programok szervezése.</p>	<p>A különböző kompetencia-területek programcsomagjai, a hozzájuk készült tanulói és tanári eszközök, demonstrációs anyagok.</p>

3.1. Nevelési követelmények

Az iskola egészére kiható közös, általános fejlesztési és az évfolyamonkénti részletes követelményeket a Nemzeti Alaptanterv, Kerettanterv s az erre épülő helyi tanterv meghatározza. Mivel az iskolában és az iskolán kívül a tanulói személyiséget rengeteg hatás éri, szükség van ezek pedagógiai koordinálására, hogy a fejlődésük pozitív irányba hassanak.

A tanítási órák és órán kívüli tevékenységek a tanulók közösségi életének jelentős fóruma.

Cél: a személyiség fejlesztése, erkölcsi tulajdonságok, meggyőződések formálása, a helyes viselkedéskultúra kialakítása.

Feladata a közösség és a személyiség pozitív viszonyának fejlesztése.

Megvalósítandó konkrét feladatok:

Értelmi nevelés terén:

Önálló ismeretszerzés kifejlesztése, megfigyelő képesség fejlesztése, sokoldalúság igényének kialakítása a növekvő „információ-áramlatban” való tájékozódás képességének kialakítása, a problémamegoldás képességének kialakítása, hatékony kommunikáció és kifejezőképesség kialakítása, kreatív gondolkodásmód kialakítása, és az alkalmazni tudás képesség kialakítása.

Érzelmi, akarat és jellemnevelés terén

pl. legyen képes kialakítani reális önismeretet, önbecsülést, önértékelést, pozitív gondolkodásmód elsajátíttatása, dönteni tudás kialakítása.

A stresszkezelés „megtanulása”

Kialakult jó szokások továbbfejlesztése,

A demokrácia elvének érvényesítése pl. a felelősök megválasztásában, munkájuk értékelésében. A kiérdemelt dicséretekben és elmarasztalásokban tovább szélesítjük a közösség döntési jogát.

Fejlettebb értékelésre és önértékelésre neveljük ezáltal a tanulókat.

Erkölcsi nevelés terén:

Legyenek képesek személyes kapcsolatok építésére, legyenek tisztában a következő fogalmakkal: kötelesség, lelkiismeret, felelősség becsületesség,

igazságosság, boldogság, következetesség, hűség, bátorság, kitartás, igazmondás, barátság, a család jelentőségének felismertetése.

Alapvető magatartási, társadalmi normák felismerése, elfogadása, egy-egy norma értékességének, hasznosságának felismertetése, tudatosítása, gyakorlása, váljon ezek alkalmazása belső igénnyé!

Alakuljon ki a társasági alkalmazkodás készsége. Sok feladat hárul ránk különösen pl. az utcán a gyalogos közlekedéssel, a köszönéssel.

Esztétikai /vizuális/ nevelés terén:

Megőrizni a kisgyermek őszinte, ösztönös érzékenységét, fogékonyságát, alakuljon ki igényesség a „szépézés” szűkebb, tágabb környezete iránt.

Ennek érdekében sokat alakítunk iskolánk külső-belső arculatán, hogy érzékelhető - érezhető formában találkozzanak a mindennapokban diákjaink ilyen élménnyel /pl. az iskola parkosítása, rajz, képek /.

A valóság alkotó és befogadó jellegű esztétikai elsajátítására tegyük képessé a diákokat, ítélőképességük és kritikus gondolkodásmódjuk fejlesztésével együtt.

Testi /lelki-szellemi/ nevelés:

Ki kell fejleszteni igényüket a tiszta környezet, testápolás, az egészséges életfeltételek iránt: a gyermekek számára olyan körülményeket kell biztosítani, amelyek elősegítik optimális szellemi, fizikai fejlődésüket.

Tudatosítani kell a mozgás fontosságát, az egészséges életmód kialakításában. Ennek megvalósítására jó lehetőséget nyújtanak a tömegsport órák, akadályversenyek, túrák, játékok /. El kell érni, hogy a mindennapos testedzés belső szükséglet legyen.

Technikai nevelés terén:

Nevelő-oktató munkánk során nagyon fontos, hogy a szellemi és testi fejlesztés mellett a tanulóknak minél több praktikus ismeret elsajátítására adjunk lehetőséget. A technika tantárgy, a napközi ennek kiváló színterei lehetnek. A gyakorlati készségek és ismeretek az általános alpműveltség részeivé válnak. Ezért az informatikai, számítástechnikai, gazdálkodási, műszaki, mezőgazdasági, technikai alapismeretek közvetítése, a mindennapi élethez szükséges gyakorlati készségek kialakítása nélkülözhetetlen a személyiség fejlesztésében.

3.2.Tevékenységek

Tanítás - tanulás

Az iskola pedagógiai munkájában a legfontosabb a tanítás-tanulás tevékenysége. Az iskola feladata, hogy szilárd alapokat teremtsen, tegye nyitottá, fogékonyá az értékek befogadására a fiatalokat, és kreatívvá a szerzett képességek kialakításában. Igyekeznünk kell tanulóink személyiségét úgy formálni, hogy képesek legyenek az önálló tanulás tevékenységére.

Erősíteniük kell a gyerekek pozitív énképét, mert akkor a tanuló nemcsak elhiszi, hogy „ meg tudom csinálni”, hanem önmagát olyan entitásként értékeli, amely megérdemli és megéri a tökéletesítést.

Segíteniük kell, hogy személyiségüknek, képességüknek megfelelő egyéni célokat tudjanak maguk elé kitűzni.

Az önállóan tanulók egyik jellemzője, hogy értékelni, minősíteni tudják saját céljaikat tevékenységüket és teljesítményüket. Ahhoz, hogy önértékelése eredményes legyen, fejlesztenünk kell bizonyos értelmi folyamatait és készségeit.

Meg kell tanítanunk, hogy nem szabad egyetlen esetből általánosítani, s ne ítélkezzenek addig, amíg megfelelő bizonyítékok nem gyűltek össze.

El kell tudniuk dönteni, hogy értékelésükhöz fontosak-e az általuk gyűjtött adatok.

Meg kell mutatnunk, hogy nem mindig helyes az, amit ő a saját képességeiről hisz, s szükséges, hogy személyes képességeiről nagyobb tudású emberektől véleményt kérjen.

Nyitottá kell tennünk a gyerekeket az élmények befogadására, a felkeltett kíváncsiság eddig szokatlan tevékenységek elvégzésére sarkallhat, így tág értelemben vett tanulást eredményez.

Többféle tanulási stratégiát kell a gyerekek megmutatnunk, és arra kell biztatnunk őket, hogy sikertelenség esetén ne meneküljenek a feladathelyzettől, hanem rugalmasan változtassanak eddigi stratégiájukon, a problémákat kutató, kísérletező vagy a hibák felől való megközelítéssel próbálják megoldani.

Biztatnunk kell a gyerekeket a számukra még új típusú ismeretszerzésre is /pl.: újságolvasás, könyvtárlátogatás, zenehallgatás, a tévé kulturális műsorainak nézése, rádióhallgatás, színházlátogatás /.

Az önálló tanulást elősegítő környezet kialakítása:

Rugalmasság a tanításban: a pedagógus váltogathatja a módszereket, eljárásokat aszerint, hogy mit talál a tananyag közlésében a leghatékonyabbnak.

Az alkalmazható módszerek:

- Közlés, átadás, magyarázat
- Munkáltatás
- Demonstrációs kísérletek
- Megbeszélés
- Képek, ábrák, kísérletek elemzése
- Szakirodalom, forrás,

3.3. A legfontosabb tanulási technikák, melyeket megtanítunk és gyakoroltatunk:

Eszközhasználat: a tanuláshoz szükséges valamennyi eszköz /vázlatfüzet, munkafüzet, térkép, helyesírási és idegen nyelvi szótár, szemléltető eszközök - anyagok/ előkészítése, célszerű használatuk megtanítása, szokássá fejlesztése.

Célszerű tanulási sorrend kialakítása, tudatosítása:

könnyű - nehéz : csökkenti a tanulási időt, ha a tanuló, a számára legkönnyebb tantárggyal kezdheti a tanulást, ez belső motivációt, sikerélményt jelent, segíti az intenzív szellemi munkára való ráhangolódást, majd rögtön a számukra legnehezebbel folytatják /még kellő idő jut rá, s nem túl fáradtak.

Szóbeli - írásbeli : írásbeli előtt tanulják meg, ismétlik át a szöveget, szabályokat.

Eltérő jellegű tantárgyak egymásutánisága: a hasonló ismeretanyag tanulása közben homogén gátlás lép fel.

Verstanulás módja:

a sorokat, szakaszokat képi formában elképzeltetjük, lerajzoltatjuk. Minden új sorhoz, versszakhoz hozzámondatjuk az előzőket. A verstanulást a feladás napján kell elkezdeni, hogy legyen idő az ismétlő gyakorlásra.

Szövegtanulási technika:

A tanuló az olvasmány, szabály, tankönyvi anyagrész olvasása nélkül, az olvasmány tankönyvi anyagrész címének, a szabály témájának ismeretében próbálja meg felidézni azt, amit a témából tud.

Ha a témáról mindent felidézett, egyszer olvassa végig az olvasmányt, szabályt, tankönyvi anyagrészt, azzal a beállítódással, hogy egyszeri olvasás után magának is fel fogja mondani.

Olvadás közben az esetleges ismeretlen szavak, kifejezések jelentését a lexikonban keresse meg, társától kérdezze meg.

Emelje ki a lényegét.

Próbálja meg elmondani /önellenőrzés/ .

Nézze meg a könyvben, mire nem emlékezett, mondja el magának újra és addig ismétlje, még minden lényeges elemet megjegyez.

Az ismétlés helyes módjának tudatosítása, szokássá fejlesztése

Kézi könyvek használata: az életkornak megfelelő kézikönyvek rendszeres használatának szokássá fejlesztése, alkalmazásukban a kellő jártasság kialakítása.

Legfontosabb kézikönyvek:

- helyesírási szótár
- lexikonok /1 - 3. osztályban Ablak Zsiráf/
- szakkönyvek
- értelmező szótár
- idegen kifejezések szótára
- idegen nyelvi szótár

Önellenőrzés: az írásbeli és szóbeli feladatok önellenőrzésének, javításának szokássá fejlesztése.

A speciális tanulási tevékenységek köre, és tanulástechnikák tanítása
osztályonként

1. osztály:

a. / A kommunikációs képességek fejlesztése, olvasás, írás, beszédművelés, ismeretszerzés közvetlen tapasztalat szerzés /megf. csel./ útján, a matematikai gondolkodás mód alap elemeinek megszerzése.

b. / tanszerek, tanuláshoz szükséges eszközök célszerű elrendezése, és használatuk

- célszerű tanulási sorrend két eleme:
könnyű - nehéz, szóbeli - írásbeli sorrend
- a verstanulás technikája
- olvasmány, mese - tartalom megjegyzésének , elmondásának szabályai
- önellenőrzés
- életkornak megfelelő kézikönyvek, ismeretterjesztő könyvek használata.

2. osztály :

- / önálló szóbeli és írásbeli kifejezőképesség, anyanyelvi, matematikai képességek fejlesztése
- / az első osztályban felsoroltakon kívül egyéni időtervezés és annak ellenőrzése is a II. félévben.

3. osztály:

- / a tankönyvön kívüli más ismeretforrások beépítése a tanulásba, / TV, rádió, újság, más könyvek / , a konkrétól az absztrakt gondolkodás felé haladás, a tankönyvön kívüli olvasás szorgalmazása, könyvtárlátogatás
- / az 1-2. osztályban felsoroltakon kívül a célszerű tanulási sorrend harmadik eleme: eltérő jellegű tantárgyak választása egymás után,
- szövegtanulás, és ismétlés helyes módja

4. osztály:

- / A szöveges tanulás előkészítése, önálló feleletek szorgalmazása, a természettudományos ismeretek bővítése, környezetvédelmi nevelés
- / 1.-3. osztályban felsoroltakon kívül a környezetismereti tantárgy speciális tanulási módja /Biológiai album és térképhasználat, szóbeli vázlat /
- idegen nyelv tanulásának technikája

5. osztály:

- / A több tantárgy helyes tanulásának módszere, önálló ismeretszerzés erősítése, és azok rendszerezési készségének fejlesztése, a memorizálás képesség fejlesztése
- / az 1-4. osztályban felsoroltakon kívül az új tantárgyak speciális tanulási technikája
- vázlat - jegyzet készítés technikája

6. osztály:

a. / Az elvont gondolkodás fejlesztése

b. / A tantárgy tanulási technikájának elsajátítása az előzőeken kívül / .

7. osztály:

a. / pályaorientáció segítése, az önismeret fejlesztése

b. / A fentieken kívül a kémia tantárgy tanulási technikájának elsajátítása

8. osztály:

a. / Az elemi szintű általános műveltség hiányosságainak pótlása, és ezzel kapcsolatban az igényszint növelése.

b. / A tanulástechnikák tanításának, gyakoroltatásának, és az alkalmazás ellenőrzésének mozzanata végigkíséri egész éves munkánkat.

Mindig vannak olyan gyerekek, akiknek újra és újra el kell magyarázni egy-egy célszerű tanulási szabályt, vagy akikkel a tanulmányi teljesítményük, önállóságuk fokozása érdekében fokozottabban kell gyakoroltatnunk egyik, vagy másik tanulástechnikát, vagy annak valamelyik elemét.

4. Az egészséges életmódra nevelés

- 4.1. Az egészséges életmódra nevelés fogalma, helye az oktatásban
- 4.2. Az iskola szerepe az egészségnevelésben
- 4.3. Az egészségnevelés, mint egészségügyi dolgozók és pedagógusok közös feladata - Iskola egészségügy
- 4.4. Az egészségnevelés tartalma, feladata témakörönként, tantárgyanként
 - a./ Személyi gondozás, szokások kialakítása
 - b./ Munkavédelem, balesetmegelőzés
 - c./ Testi nevelés
 - d./ Tantárgyak
 - e./ Tanórán kívüli tevékenységek
- 4.5. Kapcsolatok az egészségnevelésért

4.1. Az egészséges életmódra nevelés fogalma, helye az oktatás rendszerében

Az ember testi-lelki egység. Fizikai és szellemi tulajdonságai kölcsönhatásban alakulnak. Bármelyiket hanyagoljuk el, azt a teljes „egész” megsínyli, vagyis nem fejlődik kiegyensúlyozottan. A gyermekkor nem nyomtalanul elmúló, átmeneti állapot, hanem az emberi életnek az a sajátos szakasza, amelyben megalapozódik a további élet.

Nem mindegy, hogy örömmel felszabadultan, egészségesen, tele életkedvvel, vagy szorongásokkal, gátlásokkal éljük életünket. Ezt nemcsak a körülmények határozzák meg, hanem felfogásunk, a gondolkodásunk is. A természetes az, ha az emberi szervezet egészséges, betegség- és fájdalommentes. Nem ideges, nem ingerült, hanem nyugodt, magabiztos, kiegyensúlyozott. Úgy lesz valóban szép az életünk, ha már a velünk kapcsolatban lévő gyermeket is erre neveljük.

Az egészséges életmódra nevelés feladatait nem lehet elkülöníteni egymástól, mert azok egymásra épülnek, összefonódnak. Végigkísérik a gyermek egész napját, napirendjét. Önmagában semmiféle sportmozgás, testépítés nem biztosíthatja a magabiztos fizikai és szellemi egészséget, a légzés, vérkeringés, a természetes életmozgás, az életműködés megértése és egyben mindenkori tudatos irányítása nélkül.

Mi az egészség? Az Egészségügyi Világszervezet /WHO/ meghatározása szerint: az egészség a teljes fizikai, pszichikai és társas jóérzés stabil állapota. Az egészségnevelés magába foglalja tehát a testi és mentális nevelést egyaránt.

A tömegesen tapasztalható egészségtelen életmód és a romló életfeltételek következtében egyre nagyobb feladat hárul a nevelésnek ezen területére.

Az egészség az értékválasztás során egyre inkább a perifériára szorul, ezért szükséges a prevenciós egészségnevelés iskolarendszerű meghonosítása.

Az iskola kiemelkedő fontosságú szocializációs háttér, ahol nem pusztán ismeretközlés folyik, hanem átfogó kulturális technikák átadása is. Minden iskolában keresni kell azokat a pontokat, és technikákat, ahol az életmód formálására, egészségbaráttá alakítására a legtöbb lehetőség és esély adódik.

A lakosság egészségügyi állapotának védelme, javítása, a tágabb értelemben vett megelőzés elsődlegessége, a gyermekek egészségnevelésének megújítása, a szegénység által veszélyeztetett gyermekek szociális és egészségügyi védelme egy minden résztvevő által elfogadott, átfogó programot igényel. / szülő - gyermek - pedagógus /.

A pedagógusok mindig érzékenyebbek a 6-14 éves korosztály testi és mentálhigiénés állapotára.

Az egészséges életre való nevelés eddig a testnevelés és osztályfőnöki órák feladata volt. Ez a jelenség már nem mennyiségileg, de főleg minőségileg nem elegendő.

Szükség van a prevenciós egészségnevelés iskolarendszerű meghonosítására.

Nem elegendő a kampány jellegű, egyszeri tömegmegmozdulás. Az egészségnevelésnek tantárgyi jelleggel kell beépülnie az új nevelési- és oktatási rendszerbe. Az iskola egésze adjon példát, mintát az egészséges életmódra, mert nem az osztályozandó ismeretek, hanem a mindenki által felelősséggel vállalt életminta ad igazán mélyreható benyomást a tanulók számára.

A tantárgyi beépülés lehetőséget nyújt a célok, követelmények fokozatos, folyamatos, szervezett és rendszerű megvalósítására.

4.2. Az iskola szerepe az egészségnevelésben

Az élet első 10 éve a lelki egészség kialakulásának, megerősödésének, megőrzésének a legáltalánosabb tennivalóit igényli.

Ezért az iskola nem hagyható ki az egészségre nevelés színterei közül. A gyermekkor a legalkalmasabb időpont arra, hogy olyan szokásrendszere, igény szintje alakuljon ki az embernek, amely meghatározza későbbi életvezetését. A személyiségfejlődés szempontjából legkedvezőbb életkorban, 6 - 16 éves kora körül a gyermek intézményi közegben van - iskolában. Az iskola szervezi meg az idejének nagy részét, s ugyanez az intézmény képes arra is, hogy korán észrevegye a kialakulás stádiumában lévő potenciális problémákat. Mivel a nevelési folyamatok nem korlátozódnak pusztán az iskolára, így nagyon fontos a szülővel való együttműködés is. Igazán hatékony akkor lehet ez a munka, ha a szülővel is sikerül megismertetnünk, elfogadtatnunk az egészséges életmódra nevelés feladatait, elemeit.

A gyermek a mai iskolai rendszerben ismereteket sajátít el, s beilleszkedésre képes emberré nevelődik. Így tehát kézenfekvő az iskolának az a lehetősége, hogy az egészséges életmódhoz és életvezetéshez szükséges információkat, attitűdöket, emóciókat, szokásrendszereket átadja, kialakítsa a gyermekben.

Az, hogy az egészségnevelés témaköre - és egyben az egészségre nevelés feladata - bekerült a NAT-ba, egy kiemelkedő jelentőségű lépés a jövő generációja felé! E témakör bevezetésének célja az, hogy a tanulók, szülők és pedagógusok aktív együttműködésével olyan szemléletformálódás alakuljon ki az egyénben, amely képessé teszi őt a család és közösség értékeinek megőrzésére, az egészséges életmód és életvezetés kialakítására. Felismertesse a tanulókkal saját lehetőségeiket, felelősségüket és tennivalójukat.

4.3. Az egészségnevelés, mint egészségügyi dolgozók és pedagógusok közös feladata - Iskola-egészségügy

Állapot felmérés

Szűrővizsgálatok: a védőnő és az iskolaorvos végzi.

Szűrővizsgálatra kötelezett tanulók: 1, 3, 5, 7. osztályosok

Védőnő által végzett szűrések:

- Testmagasságmérés,
- Testtömeg mérés,
- Vérnyomásmérés,
- Látásélesség vizsgálat,

- Hallásvizsgálat
- Színlátás vizsgálat

1, 3, 5, 7. Osztályosok

- Haj és fejbőr tisztasága

Az iskolaorvos által végzett vizsgálatok:

- Mozgásszervek vizsgálata,
- Kültakaró vizsgálata,
- Golyvaszűrés,
- Légzőrendszer vizsgálata,
- Szív-, keringési rendszer vizsgálata,
- Fogazat, szájüreg, garat megtekintése,
- Hasi szervek tapintásos vizsgálata,
- Nemi szervek vizsgálata,
- Idegrendszer vizsgálata,

Leggyakrabban előforduló problémák: - lúdtalp
 - tartási rendellenesség
 - gerincferdülés
 - fénytörési hibák
 - fejtetvesség

Azokat a tanulókat, akiknél valamilyen egészségügyi probléma merül fel, az iskolaorvos további vizsgálatokra utalja, melyeken a megjelenés a szülő kötelességei közé tartozik.

Közétkeztetés:

A közétkeztetés tárgyi feltételei részben biztosítottak iskolánkban: tálaló és melegítő konyhával rendelkezünk. A személyi feltételek adottak. Az óvodai étkeztetést saját konyha működtetésével, az általános iskolások étkeztetését átmenetileg a Start Rehabilitációs Vállalat segítségével oldjuk meg.

Tisztálkodási lehetőségek szintén biztosítottak iskolánkban, mind a tanulók, mind a dolgozók részére, minden helyiségünk mosdóval felszerelt, a tornateremhez zuhanyzó társul.

Az épület és az udvar tisztaságáról, a hibák elhárításáról jelenleg 2 takarító és 1 karbantartó gondoskodik.

Testi nevelés

Az alsó tagozatos tanulók számára heti 3 órás testnevelési órán, és a heti 2 tömegsport foglalkozáson túlmenően legalább napi 1 órát fordítsanak sportolásra, testmozgásra, táncra.

A felső tagozatban heti 3 testnevelés óra, 2 tömegsport foglalkozás és táncszakkör nyújt lehetőséget a napi testmozgásra. Iskolánk rendelkezik tornateremmel. Tavasszal osztálykirándulást, túrákat szervezünk. Félévente 1 sportnapot és vetélkedőket rendezünk.

A mindennapos testnevelésben résztvevő osztályok száma: 4
Mindennapos testnevelésben résztvevők száma: 100 fő

4.4. Az egészségnevelés tartalma, feladata témakörönként

Feladatok témakörönként:

a./ Személyi gondozás, szokások kialakítása

Higiéniás magatartásra nevelés

- általános testápolás
- egészséges öltözködés
- fogápolás, szájhigiéniá
- a serdülőkori problémák
- a tisztaság iránti tartó igény kialakítása

A környezet higiéniére való nevelés

- közvetlen tanulói környezet, az iskolai higiéné
- a lakás, a lakókörnyezet higiéniéje
- a település higiéniéje

Egészséges táplálkozásra nevelés

- táplálkozás-élettani optimumra törekvés
- korszerű táplálkozás technika megismertetése
- a táplálkozás napi és évszakos ritmusa
- megfelelő étkezési szokások kialakítása
- különböző csoportok /életkor, nem, kulturális/ eltérő táplálkozási sajátossága

Egészséges mozgásfejlődés

- rendszeres testmozgás, testedzés biztosítása
- a sportolás életszükségletté tétele
- a mozgás esztétikuma, örömszerző funkciói
- erőnlét, tehertűrés, fittség, állóképesség egyéni fejlesztése

Mentálhigiéné, krízisprevenció

- a lelki egészség megóvására nevelés
- a perszonalizációs és szocializáció folyamatok segítése
- problémamegoldó, konfliktuskezelő, konfrontációtűrő-képesség fejlesztése
- pozitív jövőkép kialakulásának támogatása

Függőséghez vezető szokások megelőzése

- a függőséghez vezető motívumok, veszélyhelyzetek felismertetése
- az egészséget veszélyeztető élvezeti szerek elutasítására nevelés

Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés

- folyamatos, reális önismeretre nevelés
- a társas kapcsolatokra való nyitottság fejlesztése
- elfogadó, toleráns magatartásra nevelés
- konstruktív érdekérvényesítésre való felkészítés
- felelős, örömteli párkapcsolatok kialakítására nevelés

Családi életre, társsá, szülővé nevelés

- nemi szerepvállalásra való felkészítés
- családtervezésre, gyermekgondozásra, gyermeknevelésre való felkészítés
- a család harmonikus életvitelének megtervezésére, megszervezésére való felkészítés
- a családi szerepek megélésére való nevelés
- harmonikus életvitel megteremtésének képességére való nevelés

b./ Munkavédelem, baleset-megelőzés

Iskolánkban mind a dolgozók, mind a tanulók részesülnek munka- és balesetvédelmi oktatásban. A tanulók részvételüket az osztályfőnöki óra végén aláírásukkal igazolják. Felkészítjük őket a balesetveszélyes helyzetek felismerésére, elkerülésére az iskolában, a háztartásban és a közlekedésben. Kiemelten foglalkozunk a témával azokon az órákon, amelyeken gyakrabban előfordulhatnak veszélyes helyzetek: testnevelés, kémia, technika, fizikai, informatika. Ezeket az ismereteket beépítettük az osztályfőnöki órák anyagába is, de kirándulások előtt újra felhívjuk a tanulók figyelmét a veszélyforrásokra és beszélünk a megelőzésről.

Az iskolában elsősegélydobozokat tartunk a szükséges felszereléssel a nevelői szobában és testnevelés szertárban. Elsősegélynyújtó ismerettel rendelkező személyek száma: 3 fő.

c./ testi nevelés

- A mindennapos testmozgás lehetőségének biztosítása.
- A sportolás megszerettetése.

A mindennapi testedzés keretei két nagy csoportra oszthatók:

- A kötelező tanórai foglalkozások keretében megszervezett testnevelési órák
- az egyéb nem kötelező, a tanuló választása szerint igénybe vehető foglalkozások

A mindennapi testedzés legkövetlenebb formája a tanórán kívüli foglalkozások megszervezése, mely iskolánkban a következő módon valósul meg:

- osztálykirándulások megszervezése, túrák beiktatásával
- játékos sportvetélkedő szervezése, iskola és osztály szinten
- gyalogtúra, kerékpározás a településen és környékén

d./ Tantárgyak

Biológia és természetismeret

Cél: A tanulók tájékozottak legyenek a földi élővilág fokféleségéről, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszeréről.

Egészségmegőrzés, egészségfejlesztés, betegségek megelőzése.

Feladatok:

- Ezek tudatosításával növelje az élővilágban meglévő változatosság fennmaradásának és az emberek egészséges életének esélyeit. Ismerjék saját testük felépítésének és működésének alapjait, az egészséges életmód szabályait és képesek legyenek az egészséges életvezetésre.
- Alakítsuk ki a tanulóknál az igényt a saját fizikai és pszichés egészségének, egészséges- természetes és mesterséges- környezetének megőrzése iránt, érvük el, hogy ezeket az emberiség közös értékének tekintsék.
- Ismertessük meg az élelmiszerek tápanyagtartalma és értéke közötti összefüggést, az ember egészséges életműködését veszélyeztető anyagoknak a szervezetre gyakorolt káros hatásait.
- Alakuljon ki bennük az önmagukkal szembeni felelősségérzet. Ismerjék fel miért szükséges a jövő tervezése az életút tudatos építése, s lássák be, hogy ebben meghatározó szerepet játszanak az egyéni döntések,

helyzetmegoldási, megküzdési technikák. Nyújtson segítséget abban, a tanulók helyesen értelmezzék azt a tényt, hogy az egészség megőrzése egyéni tetteken, választásokon, személyközi kapcsolataik minőségén is múlik.

- Ismertessük meg a tanulókkal az egészségi állapot szempontjából fontos viselkedésmódokat, szokásokat, kialakulásának feltételeit, valamint az ezeket befolyásoló tényezőket. Adjunk támpontokat, értelmezési kereteket az életmódbeli döntések meghozatalához, ezzel is segítve, hogy az egészséget támogató magatartásformák, megoldási módok alternatívaként jelenjenek meg mindennapi életükben.

Testnevelés

Cél: A szervezet biológiai egészségének biztosítása és fejlesztése.

Feladat:

Az egészséggel kapcsolatos feladatok, a testi fejlődés-érés támogatása, a higiéniai szokások kialakítása, erősítése, az ellenálló képesség edzettség fejlesztése, az ortopédiai elváltozások megelőzése, ellensúlyozása, megfelelő felkészítés a keringési és légzőrendszeri megbetegedések megelőzésére, a károsodások csökkentésére, értsék és ismerjék a prevenció lényegét, ismerjenek relaxációs eljárásokat.

Az egészséges testi fejlődés segítése:

A tanulók tudatosan vegyenek részt testük fejlesztésében. Alkati adottságaiknak megfelelően, károsodástól mentesen következzenek be a prepubertás és pubertás kori fejlődés változásai. Rendszeresen végezzenek mozgástevékenységet, hogy megfelelően fejlődjön keringési, légzési és mozgató rendszerük.

Előzzék meg a testtartási rendellenességek kialakulását, kerüljék a gerincoszlopot károsító helyzeteket, mozgásokat.

Egészségük szilárduljon meg. Váljanak ellenállóvá a terhelésekkel és a megbetegedésekkel szemben.

Ismerjék a mozgástevékenységnek és a sportolásnak az egészséges életmódban betöltött szerepét és alkalmazzák azt.

Kémia:

Cél: Az egészség és a környezet épségének semmivel sem pótolható, felismert értéke:

Feladat:

- A tanulók nyerjenek áttekintést a tápanyagok szerepéről, értékéről, a táplálkozás egészségmegőrző szerepéről és az egészséges étkezési szokásokról.
- A diákoknak ismerniük kell az őket különösen veszélyeztető egészségkárosító anyagok közül a könnyen elérhető, tudatállapotot befolyásoló anyagok hatásait, el kell utasítaniuk ezek fogyasztását.
- Ismerjék táplálékainkat olyan szempontból, hogy azok szervezetünk energiaforrásai és építőanyagai.

Technika:

Cél: Az egészséges életvitel alapkövetelményei szerinti életmód kialakítása.

Feladat:

- Ismerje meg az egészséges és ízletes táplálkozás módjait.
- Az élelmiszerek alkotórészeit.
- A konyha tisztaságának, a háztartási hulladékok kezelésének, az ergonomikus környezet megteremtésének módját.
- A környezetkialakítás fontosságát.
- Az összefüggést a környezet és a közérzet között.
- Az egészségóvó bútorokat.
- A mai táplálkozási szokások eredetét, jó és rossz oldalát.
- Az élelmiszerek tárolásának higiéniját.
- Biotechnológiát az élelmiszerkészítésben.
- Az élelmiszerek tartósítását, tartósítási /szempontok/ módok.
- A tápanyagszükséglet, az energiaszükséglet és az életmód összefüggései.
- A ruhaneműk célszerű használatát, gondozását.

Osztályfőnöki óra

Iskolánk alkalmazza az „Életvezetési ismeretek és készségek” című személyiségfejlesztő programot. A program tartalmaz foglalkozási terveket és részletes módszertani útmutatókat a pedagógusok részére. Olyan iskolai alapú megelőzési program, amely a szenvedélybetegségek kialakulását ismeretnyújtásra támaszkodva, készségfejlesztési módszerek alkalmazásával előzi meg.

Cél: Egészséges életmódra nevelés:

Feladatok:

A gyermekek segítése abban, hogy életkori sajátosságaiknak megfelelően:

- megismerjék önmagukat és társaikat,
- megtanulják a csoportszerveződés és csoportmunka alapjait,
- tájékozódjanak környezetükben,
- megbizonyosodjanak az egészséges, biztonságos élet értékeiről,
- gyakorlatot szerezzenek a veszélyhelyzetek felismerésében,
- felfedezzék önmaguk megvédésének lehetőségeit

1-8. évfolyamig koncentrikusan bővülő ismeretanyaggal, jártasság és készségfejlesztéssel tölti meg az alábbi, ismétlődő témaköröket:

- I. Önismeret
- II. Én és a helyem a környezetben
- III. Egészséges és biztonságos élet
- IV. Veszélyeztető tényezők
- V. Óvd, és védj magad!

e./ Tanórán kívüli tevékenységek

Prevenációs csoportok:

Diákönkormányzat: a tanulói jogok védelmének felvállalása.

Napközi otthon:

Cél: egészséges életmódra nevelés

Feladatok:

- szoktatással gyakoroltatjuk azokat a cselekvéseket, amelyeket személyi higiénia kifejlésére érdekében végeztetünk. /WC használat, kézmosás, személyi tisztaság, helyes testtartás, kulturált étkezés, fogápolás/
- egészségügyi felvilágosító filmek megtekintése
- játékos vetélkedők szervezése az egészséges életmóddal kapcsolatban
- mindennapos testmozgás biztosítása

4.5. Kapcsolatok az egészségnevelésért

Iskolaorvosi feladatokat a körzeti orvos látja el.

1 fogorvos és

1 védőnő

SZMK, Gyermekjóléti Szolgálat, Rendőrség, Óvoda, Egyházak, Megyei Könyvtár, Egységes Pedagógiai Szakszolgálat összehangoltan tevékenykedik az egészségnevelésért.

A NAT szellemében az egészséges életmódra nevelés feladatát minden lehetséges helyre és helyzetre ki kell /tágítani / terjeszteni. Vagyis keresni kell és ki is kell használni minden kínálkozó lehetőséget.

Milyen területeken, helyzetekben adódik lehetőség az egészséges életmódra neveléshez? Íme néhány példa:

- Emberismeret
- Természetismeret
- osztályfőnöki órákon
- testnevelés órákon
- kémia órákon
- technika órákon
- tömegsport foglalkozásokon
- szabadidős tevékenységek alkalmával
/néptánc, modern tánc, úszásoktatás/
- táborozások, kirándulások alkalmával
- tízórai szünetekben, közös étkezéseknél
- sportnapokon
- országos rendezvényeken való részvétellel
/Föld napja, Kihívás napja, Víz világnapja stb./
- pályázatok készítésével /pl. rajzpályázat az energiatakarékosságról /
- vetélkedők, versenyek szervezésével
- spontán adódó helyzetekben

Az egészséges életmódra nevelés legfontosabb része tehát: ismeretek nyújtása, pozitív beállítódások, magatartások, szokások kialakítása.

Mindezt a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével kell elvégezni, minden lehetséges helyen és helyzetben.

5. Környezeti nevelési program

A környezeti nevelés hosszú távú céljai

- Elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát.
- Kialakítani a környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartást, egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé.
- Érzékennyé tenni környezet állapota iránt.
- Bekapcsolni a tanulókat közvetlen környezet értékeinek megőrzésében, gyarapításában.
- Legyen meghatározó életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség vállalása.
- Válljon meghatározóvá a környezeti károk megelőzésére való törekvés.
- Képesé tenni, hogy személyes tapasztalatai alapján együtt tudjon működni a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.
- Elismertetni, hogy közös és egyéni kötelesség az emberiség közös öröksége, a környezet minőségének fenntartása és javítása,
 - általános emberi egészségvédelem,
 - az ökológiai egyensúly fenntartása,
 - a természeti erőforrások előrelátó és ésszerű felhasználása,
 - minden egyes ember hozzájárulása a környezet védelmére

Feladatok:

- Környezetbarát attitűdök, szokások kialakítása a tanulóknál személyes tapasztalatszerzéssel.
- A természeti és társadalmi környezetről tények, ismeretek közvetítése, problémamegoldó gondolkodás fejlesztése.
- A környezeti folyamatok összefüggések megértésének segítése,
- Tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása.

Környezeti nevelési programunk tantárgyanként

Természetismeret, biológia /1-8 osztály/

Cél: a tantárgy tanulása során a tanulók ismerkedjenek meg a földi élővilág sokféleségével, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel.

Feladatok:

- Elsajátíttatni olyan magatartásformákat, viselkedésmintákat, melyek az életközösségek életének zavartalanságát biztosítják.
- Kialakítani az erdők, vizek, rétek védelmében való aktív részvételt.
- Érdeklődést kelteni hazánk nemzeti parkjainak természeti kincsei iránt.
- Megláttatni az erdők, vizek, rétek értékét és a bioszférában betöltött szerepét.
- Ökológiai szemlélet formálása az élőlények és környezetük közötti ok-okozati összefüggések tudatosításával.
- Megláttni az édesvizek jelentőségét és egyre növekvő veszélyeztetettségét.
- Tudatosítani, hogy a vizek öntisztulási folyamatai végesek.
- Ismerje és a gyakorlatban is alkalmazza a környezet és a természetvédelem legfontosabb alapelveit.
- Mikrokörnyezetükben a szennyező anyagok káros mértékű felhalmozódásának megelőzésében aktív szerepet vállaljanak.
- Értsék meg, hogy a természetes életközösségek védelme az egész földi élet számára létfontosságú. Észleljék, a környezetüknek állapota romlik és vegyenek részt annak megakadályozásában.
- Kapcsolódjanak be az iskola és lakóhely környezetvédelmi problémáinak megoldásába, az emberek meggyőzését szolgáló programok kitalálásába, megvalósításába.

Technika és életvitel /1-8 osztály/

Cél: Olyan rendszerszemléletű gondolkodásmód kialakítása, amely fokozatosan feltárja a természetben és társadalomban élő ember és az általa létrehozott technikai környezet bonyolult összefonódását és kapcsolatrendszerét.

Feladatok:

Természetes és energia, szélenergia, a földkéreg melege és a biomassa, mint energiaforrás.

- A hulladékok és a melléktermékek fajtáit és a környezetkímélő hulladékkezelés és a melléktermék felhasználása lehetőségeit a háztartásban, a lakóhelyen és a gazdaságban.
- A környezetszennyező anyagok újrahasznosításának lehetőségeit, előnyeit.
- Az energiával való takarékoság módjait a háztartásban, az iskolában és a gazdaságban.
- A tömegközlekedés levegőszennyező hatásait, a zaj által okozott ártalmakat, a környezetkímélő közlekedési eszközök előnyeit.
- A közművek működését, a csatornahálózat jelentőségét a környezetvédelemben, a nagyüzemi szennyvíztisztítás folyamatát.
- Az ivóvíz tisztaságának védelmét a háztartásban.
- Korszerű, környezetkímélő konyhai tevékenységeket a gyakorlatban.

Magyar nyelv és irodalom

Cél: a környezet iránti pozitív érzelmi attitűdök kialakítása

Feladatok:

- Népi bölcsességek, megfigyelések induktív alkalmazásával a témában szerzett tapasztalat és ismeretanyag gyarapítása.
- Tájéleíró versek, prózai művek által a természet szépségeinek megismerése.
- Leíró fogalmazások készítésével saját érzelmeinek kifejezése.
- A környezet témájához kapcsolódó szövegértési feladatok, tollbamondások készítése.

Testnevelés

Cél: a természet egészségfejlesztő tényezőinek hatásai hozzájárulnak, hogy tanulóink életigenlő, az egészséget saját értékrendjükben kiemelten kezelő személyiséggé váljanak.

Feladatok:

- A testnevelés órák, sportfoglalkozások évszaktól függetlenül más-más környezetben tartása /tornaterem, sportudvar/
- A testnevelés órákon olyan értékes személyiségvonások fejlődésének elősegítése, mint:

szabályok betartása, nehézségek leküzdése, konfliktuskezelés, kudarctűrés, környezetkímélő magatartás.

Rajz /1-8. osztály/

Cél: térszemlélet, forma-, szín-, dinamikai és szerkezeti érzék, az anyagismeret képességei a tantárgy fejlesztő hatására emelkedjenek magasabb szintre:

Feladatok:

- Benevezünk a természet és környezetvédelemmel kapcsolatos rajzpályázatokra.
- Újrahasznosítható anyagok felhasználása:
 - a./ Papír csomagoló anyagok használata origamihoz, mozaikképekhez, foltmozaikokhoz.
 - Textilmaradékok használata bábkészítéshez, kollázshoz, frottázshoz.
 - Használati tárgyak készítése flakonból, kupakokból, stb.

Kémia: /7-8 osztály/

Cél: Olyan szemléletmód kialakítása, amely lehetővé teszi, hogy észrevegye a kémia életünket kényelmesebbé tevő vívmányainak elismerése mellett, az emberiség és az egyén felelősségét ezen ismeretek felhasználása során. Ébredjen rá, hogy a felelőtlenül, vagy hozzá nem értően használt kémiai anyagok súlyos és nehezen helyrehozható károsodásokat okozhatnak az emberi szervezetben, környezetünkben.

Feladatok:

- Legyenek képesek tudásuk alkalmazására a mindennapi életükben, ismerjék a kémiai anyagok környezeti hatásait, a természet és a környezet védelmének lehetőségeit.
- Ismerjék a mérgező anyagok jelét.
- Tudják balesetmentesen használni a háztartási vegyszereket.
- Érezzenek személyes felelősséget, keressenek cselekvési lehetőségeket közvetlen környezetük megóvására.
- Ismerjék a levegőt, vizet és a talajt szennyező anyagokat.
- Ismerjék meg az energiaforrások használatának környezeti hatásait, érezzék az energiatakarékosság szükségességét.

- Válgják tudatossá a víz életünkben betöltött szerepének fontossága, ismerjék meg a vizek szennyeződésének fő forrásait, a szennyeződések megelőzését.
- Ismerjék fel az anyagok tulajdonságai és élettani, illetve környezeti hatásai közötti összefüggéseket.
- Ismerjék a háztartásban használt savas és lúgos kémhatású anyagokat, és azok helyes kezelési módjait.
- Kísérjék figyelemmel és értelmezzék a tömegkommunikáció útján közzétett környezetszennyezettségre vonatkozó adatokat.

Fizika /7-8 osztály/

Cél: Annak tudatosítása, hogy a fizikai ismeretek a technika fejlődésén keresztül döntő hatással vannak az ember életminőségére. Ugyanakkor a fizikai ismereteket a természeti környezetünk megóvásában is hasznosítani lehet. A megnövekedett energiaszükségletnek ára van - környezetvédelem, takarékosság.

Feladatok:

- Ismerjék az elektromos energia előállításának módjait, a megújuló energiaforrásokat.
- Legyenek tisztában az energiatakarékosság globális, stratégiai jelentőségével.
- Az elektromos berendezések használata során törekedjenek az energiatakarékosság hétköznapi, gyakorlati megvalósítására.

Földrajz /7-8 osztály/

Cél: A földrajz tantárgy a ma emberét, társadalmát és környezetét állítja a középpontba. Elősegíti, hogy ismerjék meg a világban elfoglalt helyünket, nemzeti értékeinket, kedvező és kedvezőtlen földrajzi és környezeti adottságainkat.

A tanulók földrajzi-környezeti gondolkodásának fejlesztése.

Feladatok:

- A tanulók környezet iránti érzékenységének alakítása.
- Megismertetjük a tanulókkal a helyi, a regionális és a globális problémákat, a környezetre és az emberre veszélyes folyamatok mérséklésének megakadályozásának szükségességét, lehetséges módjait.

- Tudatosítjuk a tanulóknban, hogy az életet természeti és társadalmi katasztrófák veszélyeztetik. Ilyen helyzetekben mindenkinek aktívan részt kell vennie az élet védelmében.
- Tudatosítjuk, hogy az ember társadalmi-gazdasági tevékenysége során jelentősen átalakította környezetét, így elősegítjük a környezettudatos életmód megalapozását.
- El kell érünk, hogy a tanulók összefüggéseikben ismerjék a környezetet károsító folyamatokat, azok forrásait, megelőzésük és megszüntetésük lehetséges módjait.
- Megértjük, hogy a környezet károsodása nem ismer országhatárokat, a károk megakadályozása érdekében nemzetközi összefogásra, együttműködésre van szükség.
- Ismerjék meg a természetvédelem alapvető céljait, nemzeti parkjainkat, és a világörökségként számon tartott értékeinket.

Történelem:

Cél: A múlt élményszerű átélhető megjelenítésével segíteni a tanulók környezettudatos magatartásának kialakulását.

Feladat:

- Ismerjék fel, hogy az ember a természet része, fejlődésében nagy szerepe volt a természeti környezet változásainak.
- Értsék meg, hogy az ember az egyetlen olyan élőlény a Földön, amelyik tudatosan formálja környezetét saját céljai érdekében, képes rombolni, de helyreállítani is az okozott károkat, tehát felelős a környezet állapotáért. /gazdaság-, technika- és életmód történeti tananyag részek/

Hon- és népismeret

Cél: A hagyományos paraszti kultúra és értékrend megismerése.

Feladat:

Ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet ismerő és tisztelő, azt felhasználó, de nem kihasználó paraszti életmódot.

Fedezzék fel, hogy a falusi élet ünnepei a természet változásaihoz kapcsolódnak.

Környezeti nevelés tanórán kívül:

- Verseny a „Szép és tiszta osztály” címért.
- A tanterekben levő növények ápolása.
- Az iskolaudvar fáinak megismerése és védelme.
- Megemlékezés a környezetvédelmi jeles napokról:
 1. Szeptember 16. Az ózon világnapja
 2. Október 21. Földünkért világnap
 3. Március 22. A víz világnapja
 4. Április 22. A Föld napja
 5. Május 10. Madarak és fák napja
 6. Június 5. Környezetvédelmi világnap
- Téli madáretetők készítése, rendszeres feltöltése

6. A képzés szervezeti formái, rendje

Az iskola alapszolgáltatása: a 6-14 éves korú gyermekek általános műveltséget megalapozó általános iskolai nevelése oktatása.

A nevelő-oktató munka pedagógiai szakaszai:

1-2 évfolyam bevezető szakasz a kötelező órák 100 %-a nem szakrendszerű

3-4 évfolyam kezdő szakasz a kötelező órák 100 %-a nem szak rendszerű

5-6 évfolyam alapozó szakasz a kötelező órák 25-40 %-a nem szak rendszerű

A kötelező órák 75-60 %-a szakszerű oktatás

7-8 évfolyam fejlesztő szakasz a kötelező órák 100 %-a szakszerű oktatás

A törvény ezáltal lehetővé teszi, hogy a szakrendszerű oktatásba a tanítók is kapcsolódjanak be.

Az iskolai oktatás 1-4 évfolyamán a tanár nevelő-oktató munkát végezhet, azzal az új követelménnyel, hogy sajátítsa el a 6-12 éves korosztály felkészítéséhez szükséges módszereket pedagógus továbbképzés keretében. Öt év gyakorlat birtokában a pedagógus munka tovább folytatható ezeken az évfolyamokon.

A nem szakrendszerű oktatás kiterjesztésére az 5. évfolyamon csak a 2008/2009. évtől kell sort keríteni, mivel az átdolgozott helyi tanterv csak fokozatosan lép életbe.

Az 1-4 évfolyamból álló alsós napközis csoportunk délután működik.

A tanév helyi rendje

A tanév szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-ig tart. A tanév beosztását évenként a tanévnyitó miniszteri utasítás határozza meg, ettől nem kívánunk eltérni.

A szorgalmi idő az ünnepélyes tanévnyitóval kezdődik, és a tanévzáró ünnepéllyel fejeződik be.

A tanév helyi rendjét, programjait a nevelőtestület határozza meg, és rögzíti az éves munkatervben. Ennek megfelelően a tanévnyitó értekezlet az alábbiakról dönt:

- a nevelő-oktató munka lényeges tartalmi változásairól /pedagógiai program módosításáról, az új tanév feladatairól /
- az iskolai szintű rendezvények és ünnepélyek tartalmáról és időpontjáról
- a tanítás nélküli munkanapok időpontjáról és programjáról

- a tanév tanórán kívüli foglalkozásairól
- az éves munkaterv jóváhagyásáról
- a házirend módosításáról

Az intézményi rendezvényekre /ünnepélyekre, tanulmányi és sport-rendezvényekre / való megfelelő színvonalú felkészítés és felkészülés a pedagógusok és a tanulók számára egyenletes, képességeket és a rátermettséget figyelembevevő terhelést adjon. Az intézményi szintű ünnepélyeken, rendezvényeken a pedagógusok és a tanulók jelenléte kötelező, az alkalomhoz illő öltözékben.

A tanév helyi rendjét, az intézmény házirendjét és a balesetvédelmi előírásokat az osztályfőnökök az első tanítási héten ismertetik a tanulókkal, az első szülői értekezleten pedig a szülőkkal.

Az első osztályosokkal, ill. azok szüleivel pedig a beiratkozáskor kell ismertetni a házi rendet.

A tanítási órák, óráközi szünetek rendje, időtartama

Az oktatás és a nevelés a tantárgyfelosztással összhangban lévő heti órarend alapján történik pedagógus vezetésével, a kijelölt termekben. A tanórán kívüli foglalkozások, csak a kötelező tanítási órák megtartása után szervezhetőek.

A tanítási órák időtartama 45 perc. Az első tanítási óra reggel 7.50-kor kezdődik. A kötelező tanítási órák délelőtt vannak, azokat legkésőbb 13.30-ig be kell fejezni. Rendkívül indokolt esetben az igazgató rövidített órákat és szüneteket rendelhet el.

A tanítási órák látogatására engedély nélkül csak a tantestület tagjai jogosultak. Minden egyéb esetben a látogatásra az igazgató adhat engedélyt. A tanítási órák megkezdésük után nem zavarhatók, kivételt indokolt esetben a látogatásra az igazgató adhat engedélyt. A kötelező orvosi vizsgálatok az igazgató által előre engedélyezett időpontban és módon történhetnek, lehetőség szerint úgy, hogy a tanítást ne zavarják.

Az óráközi szünetek időtartama 10, ill. 15 perc, a házirendben feltüntetett csengetési rend szerint. Az óráközi szünetet - 15 perces étkezési szünetet kivéve - a tanulók a folyosón ill. lehetőség szerint az udvaron töltik, vigyázva saját és társaik testi épségére.

Az óráközi szünet rendjét szükség szerint beosztott pedagógusok és diákok felügyelik. Az óráközi szünet ideje nem rövidíthető, kivétel az 5. szünet 5 perces az autóbusz indulás miatt.

A bemutató órák és foglalkozások, nyíltnapok tartásának rendjét és idejét - a munkaközösség-vezetők javaslata alapján - munkaterv rögzíti.

Az intézményben tartózkodás rendje

Az iskola szorgalmi időben hétfőtől-péntekig reggel 7.00 órától a szervezett foglalkozások befejezéséig, de legkésőbb 17.00 óráig tart nyitva.

Az iskolát szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon zárva kell tartani. Rendezvények esetén a nyitva tartásra, valamint a szokásos nyitvatartási rendtől való eltérésre az igazgató ad engedélyt.

A reggeli ügyelet 7 óra 30 perctől - 7 óra 50 percig tart. A folyosókon 7.30-tól a tanítás kezdetéig, valamint az óráközi szünetekben tanári ügyelet működik.

A tanítási idő végén a tanulók csoportosan távoznak az iskolából. A tanuló a tanítási idő alatt csak az osztályfőnöke, távollétében az igazgatóhelyettes írásos engedélyével hagyhatja el az iskolát.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

Házi feladatot az őszi, a téli és tavaszi szünetre kötelezően nem adunk. Ajánlottan az arra igényt tartó tanulók részére szorgalmi feladatokat tanító szaktanár kijelölhet. A következő tanítási órákra egy-egy tantárgyból maximum 2 írásbeli feladatot adhatunk fel, vagy egy átlagos képességű gyerekeknek 20 percen belül megoldható legyen.

Szóbeli házi feladat az aktuális órai tananyag mindenkori feldolgozása, megtanulása /esetenként önkéntes alapon kutató munka végzése/

Napközi

A NAT-ben képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények, és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók - adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységükkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban - minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket. A különböző ismeretek elsajátítása eszköz a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek kialakításához, fejlesztéséhez. Feldolgozása,

összefüggéseinek feltárása megalapozhatja a tanulók műveltségét, világszemléletük, világképük formálását, eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben. A NAT olyan iskolai, pedagógiai munkát feltételez, amelyben a tanulók fejlesztése áll a központban, figyelembe véve, hogy az oktatás, a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenységforma egyéb fóruma is.

A napközis pedagógus feladatai:

A napközis pedagógusnak fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási típusát, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Biztosítsa a tanulók számára az iskolai feladatokra való naponkénti nyugodt és eredményes felkészülés lehetőségeit, a hiányok pótlását. Az általános iskolai nevelők közreműködésével adjon hathatós segítséget a tanulmányi munkában való előrehaladáshoz, a tanulmányi színvonal emeléséhez. Változatos, gazdag tartalmú kulturális foglalkozásokkal és az életkorhoz méretezett, elégséges szabad idő biztosításával járuljon hozzá a tanulók személyiségének teljes körű kibontakoztatásához, fejlesztéséhez.

A nevelői munka rendszere:

A tanulmányi idő:

Az iskolai napközi otthonokban a tanulás, az iskolai feladatok megszilárdítása áll a nevelői munka középpontjában. Előkészítésénél ügyelni kell a zavartalan tanulás feltételeinek megteremtésére. Ez magába foglalja a levegőzést, pihenést, a tanulók fejlettségéhez mérten, a tanulóhoz szükséges felszerelések előkészítését.

A tanulási idő szakaszokra bontható:

- egyéni tanulásra
- számonkérésre
- értékelésre

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak az elsajátítása, gyakoroltatása főleg a következőket foglalja magában: egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése, az értő olvasás fejlesztése: az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása, a gondolkodási kultúra művelése, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása.

Mindezekhez és a adott tartalmakhoz kapcsolódva gondosan kell megválasztani a fejlesztés tárgy-cselekvéses, szemléletes - képi és elvont - verbális útjait.

A nevelő feladata

Az általános iskolai nevelők közreműködésével adjon hathatós segítséget a tanulmányi színvonal emeléséhez.

Változatos gazdag tartalmú kulturális foglalkozásokkal és az életkorhoz méretezett, elégséges szabadidő biztosításával:

Foglalkozások szervezésében az alábbi szempontok fontosak:

A zavartalan tanulás feltételeinek megteremtése:

- A mindennapos testmozgás biztosítása a gyerekek számára.
- Biztosítani kell a tanuló életkorához és fejlettségéhez igazodó játékos, egészségfejlesztő testmozgást. Ideje legalább 45 perc.
- levegőzés, pihenés, illemhely használata a tanulás előtt,
- tanuláshoz szükséges felszerelések előkészítése

Kulturális foglalkozások:

- filmvetítés
- technikai foglalkozás
- játékfoglalkozás
- erkölcsi-világnézeti tárgyú beszélgetések
- heti értékelések
- sportfoglalkozás
- séta, kirándulás
- olvasóvá nevelés

Módszerek: ösztönzés és dicséret, elismerés.

Hagyományok, hagyományápolás:

Az iskola adottságai, környezete, a tanulók szociális háttere meghatározza és befolyásolja az intézmény arculatának kialakulását, és befolyásolhatja az oktatás-nevelés eredményességét is.

Az iskola kialakult hagyományai, programjai megoldást keresnek a gyermekek nevelésében felmerülő problémákra.

Az iskolai hagyományok nevelési lehetőségei sokfélék lehetnek: az egész tanulói személyiséget, továbbá az osztályok, az iskola tanulóközösségét

egyetemlegesen és harmonikusan formálhatják eszmei-világnézeti, etikai, esztétikai és a testi nevelés területén egyaránt. Befolyásolhatják a tudatbeli tisztánlátást, megértést, összeforraszthatnak a munkában, mozgósíthatnak a közös tevékenységben.

Fejleszthetik a magatartást, viselkedésbeli igényességet, a fegyelmezettséget, és az esztétikai ízlés csiszolásának is jelentős forrásai lehetnek. Gyarapítják ismereteiket, alakítják érzelmeiket, segítséget nyújtanak a szabad idő hasznos eltöltéséhez.

- A tanítási időn kívül szervezett programok szorosan kapcsolódnak a tanórákon folyó oktató-nevelő munkához. Ezek különböző differenciált képességfejlesztő, valamint tantárgyokhoz kötődő szakkörök, illetve énekkari és tömegsport foglalkozások.
- Az évet ünnepélyes tanévnyitóval kezdjük, melyen külön köszöntjük az első osztályosokat és apró ajándékkal kedveskedünk nekik.
- Ősszel és tavasszal sportdélutánokat tartunk. Különféle ügyességi, játékos feladatokat kapnak a tanulók. Futball - és kosárlabda mérkőzést szervezünk diákok és tanárok részére.
- Decemberben Mikulás- és fenyőünnepet szervezünk, érzelem gazdag műsorral készülünk rá. Majd bál zárja az estet.
- Novembertől kezdve rendezzük meg a különféle iskolai tanulmányi versenyeket a következő tantárgyakból.
Magyarból: - mese és prózamondó
- versmondó
- olvasási, helyesírási verseny

Matematikából

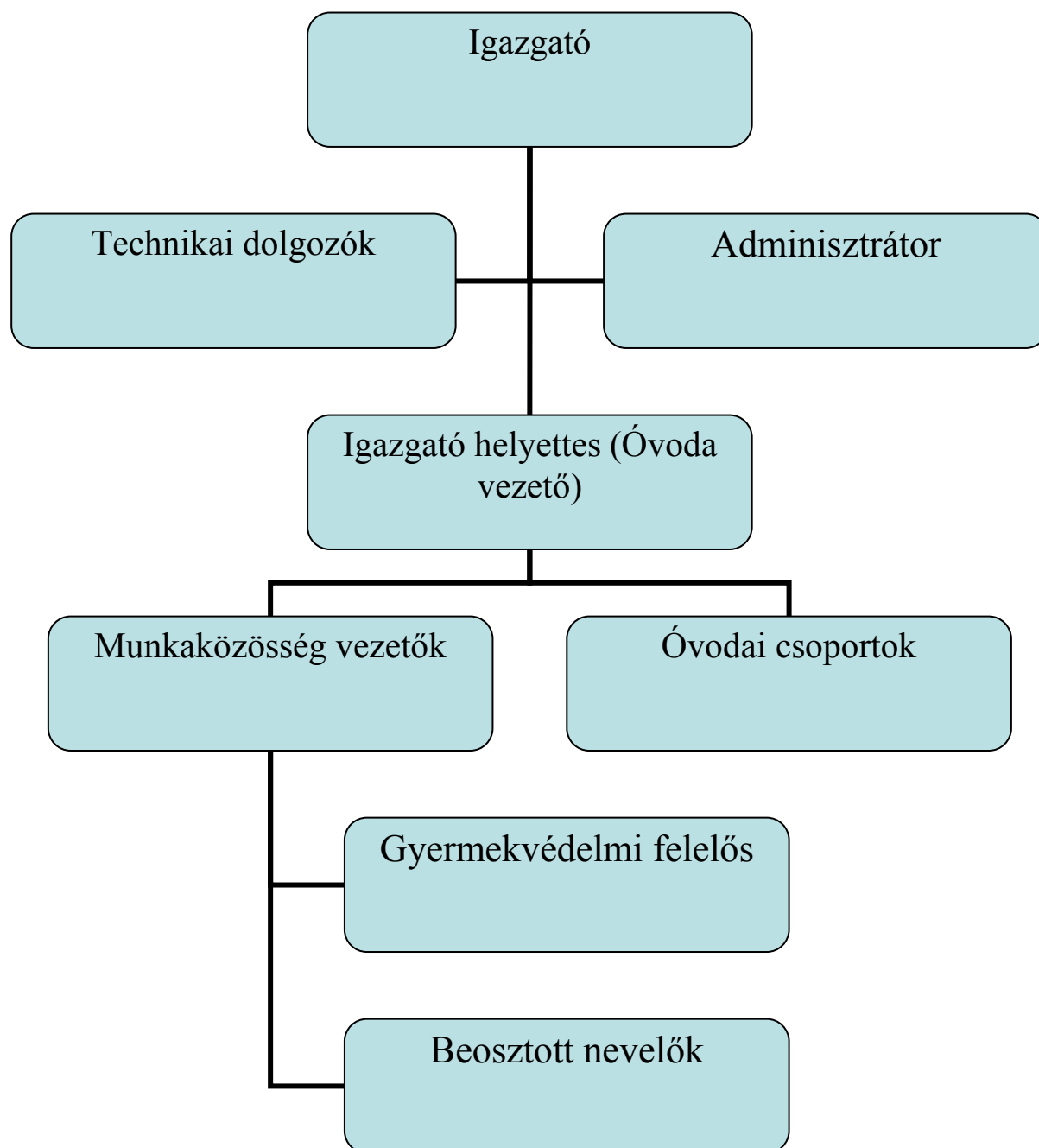
- Két évente egy alkalommal kerül sor a szülők és pedagógusok közös, játékonysági báljára.
- A farsangi szezonban szervezett bál színvonalas és ötletgazdag jelmezversenyt, tombolát kínál a tanulóknak.
- Az iskolai diákönkormányzat rendszeresen megjelenő iskolaújságot ad ki, a tanulók aktívan bekapcsolódnak az iskolai programok előkészítésébe, szervezésébe.
- Nemzeti ünnepeinkre színvonalas műsorral készülnek a tanulók. /okt. 23. - március 15./
- Nőnapra, anyáknapjára ajándékot készítenek a szülők számára.
- A Föld napjára változatos feladatokat kapnak a tanulók, ekkor végezzük el a parkosítási munkálatokat.

- Rendszeres színházlátogatók vagyunk, színházbérletet váltunk tanulóinknak.
- Ünnepestes tanévzáróval zárjuk az évet, melyet a 8.-osok ballagásával kapcsolunk egybe.
- A nyári időszakban táborot szervezünk alsó- és felsőtagozatos tanulók részére

7. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok az oktató-nevelő munkában

Iskolánk többcélú intézmény, amely feladatát egymással együttműködő, tevékenységüket összehangoló intézményegységekből álló egységes intézményként látja el.

Az intézmény vezetési szerkezete:

Vezetési formációk

A vezetői tanács /igazgató tanács /

Élén az intézményigazgató áll, tagjai a helyettes.

Feladatköre:

- dönt saját munkaprogramjáról
- javaslatot tesz az éves munkatervre,
- gondoskodik a nevelőtestület állásfoglalásának végrehajtásához szükséges intézkedések kidolgozásáról,
- állást foglal a képzési, továbbképzési, szabadságotól, szabadságotól, szabadságotól,
- véleményezés után dönt a belső szabályzatok és tervek elfogadásáról,
- vizsgálja a személyi és tárgyi feltételek alakulását,
- állást foglal, illetve dönt mindazon kérdésekben, amelyeket az intézményigazgató előterjeszt.

A vezetői tanács negyedévenként, ill. szükség szerint tartja üléseit.

7.1. A nevelőtestület

A nevelőtestület - a közoktatási törvény 56. §-a alapján - a nevelési-oktatási intézmény pedagógusainak közössége, nevelési és oktatási kérdésekben az intézmény legfontosabb tanácskozó és határozathozó szerve. A nevelőtestület tagjai a nevelési-oktatási intézmény valamennyi pedagógus munkakört betöltő alkalmazottai, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő felsőfokú végzettségű dolgozói.

A nevelési és oktatási intézmény nevelőtestülete a nevelési és oktatási kérdésekben a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos ügyekben, valamint a törvényben és más jogszabályokban meghatározott kérdésekben döntési, egyébként pedig véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik.

Szakmai munkaközösségek

Iskolánkban jelenleg a következő munkaközösségek működnek:

- humán: irodalom, nyelvtan, ének, rajz
- osztályfőnöki
- természettudományi, testnevelés
- alsós

Munkaközösségeink igen összehangoltan végzik munkájukat.

Felismerték, hogy jól működő munkaközösségek jelentős mértékben emelik a tartalmi munka színvonalát, javítják a nevelők munkahelyi közérzetét.

A szakmai munkaközösség tagjai minden évben munkaközösség-vezetőt választanak, a munkaközösség tevékenységének szervezésére, irányítására, koordinálására.

- javítják, koordinálják az intézményben folyó nevelő-oktató munka szakmai színvonalát, minőségét
- fejlesztik a szaktantárgyi oktatás tartalmát, tökéletesítik a módszertani eljárásokat, javaslatot tesznek a fakultációs irányok megválasztására
- végzik a tantárgycsoportjukkal kapcsolatos pályázatok és tanulmányi versenyek kiírását, lebonyolítását, ezek elbírálását, valamint az eredmények kihirdetését
- kialakítják az egységes követelményrendszert, felméri és értékeli a tanulók ismeretszintjét
- szervezik a pedagógusok továbbképzését,
- javaslatot adnak a költségvetésben rendelkezésre álló szakmai előirányzatok felhasználására
- támogatják a pályakezdő pedagógusok munkáját,

7.2. A szülői munkaközösség:

Iskolánkban a szülők meghatározott jogaik érvényesítésére a kötelességük teljesítése érdekében munkaközösséget hoztak létre.

A választmány véleményét nyilvánít

Az iskola házi - és napirendje,

Az iskolai hagyományok rendszere

A diákönkormányzattal és a szülői munkaközösséggel való nevelőtestületi együttműködés elvei és rendje kialakításában,

Véleményt nyilvánít a szülőket, a családi nevelést pedagógiai, szervezési vagy anyagi tekintetben jelentősen érintő kérdésekben,

A szülők nagyobb csoportja tevékenységének megszervezéses /pl. társadalmi munkaakciók, rendkívüli szülői értekezletek /.

A választmány elnöke a nevelőtestület, illetve az iskola vezetőjét tájékoztatja a család-nevelés tapasztalatairól, az SZMK tevékenységéről, javaslatairól és problémáiról, az iskolában folyó pedagógiai, diákönkormányzati munka

visszhangjáról, továbbá minden olyan eseményről, jelenségről, amely az iskola munkáját jelentősen érinti.

Az osztályok szülői munkaközösségeinek tevékenységét az osztályfőnökök segítik. A szülői munkaközösségek véleményeiket, állásfoglalásaikat, javaslataikat a választott SZMK elnök vagy az osztályfőnök közvetítésével juttatják el az iskola vezetőségéhez.

Non-profit szervezet

Iskolánk nevelőtestülete 1992-ben alapítványt hozott létre 60.000,-Ft induló tőkével.

Az alapítvány neve: „Kálmán” Alapítvány.

Célja az oktatás anyagi, technikai feltételeinek javítása, tanulmányi és egyéb más versenyek, vetélkedők szervezéséhez támogatás nyújtása, iskolai és más kulturális, szabadidős programok támogatása.

7.3. Iskolai diákönkormányzat működése, tevékenysége fejlesztési lehetőségei

A diákönkormányzat megalakításával lehetővé tettük, hogy az iskola belső életébe, rendjébe, az osztályközösségek tevékenységébe a diákoknak nagyobb beleszólási joguk legyen. Lehetőséget teremtettünk ezzel az állampolgári nevelésre, a közéleti szellemnek a tanulóknál való kifejlesztésére. A demokratikus élet elveinek elsajátítására, az ezekre épülő szemléleti és magatartás formák kialakítására.

Iskolánkban havonta egyszer összeül minden osztály diákönkormányzati képviselője és a diákönkormányzat vezető tanára.

Megbeszéljük az aktuális problémákat az iskolai programokat. Választ adunk az abban a hónapban összegyűjtött kérdésekre.

Minden évben egy tanuló képviseli iskolánkat az országos diákparlamenti találkozón.

A tanév első és utolsó hónapjában iskolai fórumot tartunk, ahol minden diák és tanár jelen van, valamennyi felvetett kérdés válaszra talál.

A diákönkormányzat a Szervezeti és Működési Szabályzata alapján működik, amely figyelembe veszi a KT-ben megfogalmazott jogokat és kötelességeket.

8. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Napjaink pedagógiai, pszichológia gyakorlatában rendszeresen tapasztaljuk a tanulási zavarok és az agresszív viselkedés kapcsolatát. A súlyos tanulási problémákkal küszködő gyerekek általában agresszívebben viselkednek, de meg is fordítható a kérdés, az agresszív gyerek jelentősen lemarad a tanulásban.

Mindennapi gyakorlatunkban sokszor találjuk megmagyarázhatatlannak a gyerek viselkedését. Ezt a megmagyarázhatatlan viselkedést, magatartást nevezhetjük magatartási zavarnak, magatartási nehézségnek.

Ezek közül az alábbiak fordulnak elő leggyakrabban:

Hiperaktivitás:

Főbb jellemzői:

- feltűnően gyorsan vált egyik cselekvésből a másikba
- feladatait, munkáját képtelen megszervezni
- életkorához képest túlzottan ellenőrzést igényel
- játékban, a csoportban nehezen tudja kivárni amíg sorra kerül
- gyakran nem tudja befejezni amit elkezdett
- gyakran észrevehető, hogy nem figyel oda
- figyelme könnyen elterelhető
- képtelen koncentrálni iskolai munkájára, más figyelmet érdemlő feladatra
- nem tud tartósan játszani egy játékkal, egy játékszerrel.

Kognitív funkciók zavarai:

A figyelem nem megfelelő működése súlyos tanulási problémákhoz vezethet akkor is, ha a tünetet nem kíséri motoros nyugtalanság. Kutatások bizonyítják, hogy az életkor növekedésével a figyelem fokozatosan javul és szelektívebbé válik, miközben elterelhetősége csökken.

A figyelemzavarból adódó problémák tanévről-tanévre súlyosbodó gondot okoznak, hiszen az alapvető fogalmakban, készségekben keletkező hiányosságok a további évek tananyagának elsajátítását egyre nehezebbé teszik. Két formáját különböztetünk meg, egyiket reflektívnek a másokat impulzívnek nevezzük.

Impulzív típus:

- rosszul hangsúlyoznak
- kihagynak szavakat
- mással helyettesítik az olvasott szót

Reflektív típus:

- lassan, óvatosan reagálnak
- körültekintően összehasonlítanak

Agresszió:

Az agresszív gyerekek rendszeresen tapasztalt népszerűtlenségének talán a legfőbb oka az, hogy ezek a gyerekek sajátos hiányosságokat mutatnak a szociális információk, kognitív kezelésében. Az életkornak megfelelő átlagnál sokkal gyengébben ismerik fel egy-egy szociális helyzet oksági hátterét, a szociális problémamegoldási készségük erősen korlátozott.

Az agresszív gyerek cselekedetének magyarázatai nem pusztán öngazoló hazugságok. Ők valóban úgy érzik, hogy támadják őket olyan esetekben is, amikor szándékos provokációval vádolják őket.

Az agresszív gyerek távolságtartó, társai egyre jobban elkerülik, benne pedig fokozatosan megerősödik az érzés: a világ örökös gyűlölködés, a folyamatos elutasítás helye.

A magatartás-zavaros tanulók egy része az ismeretek elsajátításában, a szociális kultúrában bizonyos mértékben elmarad hasonló korú társaitól, de rendelkezik a fejlődés potenciális lehetőségével. Különleges bánásmódot igényel, de nem fogyatékos. Lemaradása behozható, sőt teljesítménye is emelhető és felhozható az átlaga a követelmények szintjére szakszerű foglalkozással.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló tevékenységek

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, gyermekjóléti szolgálattal.
- folyamatos kapcsolattartás a tanuló és a tanárok között
- körültekintő, alapos környezettanulmány
- magatartási problémák okainak alapos feltárása, a fejlesztési stratégia meghatározása egyénre szabottan
- a felismerhetőség végett a téma napirendre tűzése nevelési értekezleten
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- felzárkóztató foglalkozások megszervezése

- egyéni foglalkozások
- egyéb

Kiemelt figyelmet fordítunk az átmenetek zökkenőmentességének a biztosítására.

Így:

az óvodából - iskolába történő átmenet könnyítése érdekében:

- szoros kapcsolatot tartva az óvodával, szorgalmazzuk a korai kiszűrési eljárást, s ennek kapcsán az óvodai nevelésben megvalósítható terápiákat. /pl. a fejlődésben elmaradt gyerekek óvodai pedagógiai módszerekkel történő differenciált foglalkoztatását, a játékterápiás eljárások alkalmazását stb./
- Esetleg korai kiszűrési gyermekpszichiátriai, nevelési tanácsadói vizsgálatokat kezdeményezünk.
- a gyermekek személyiségének megismerése, a várható pedagógiai helyzethez igazított, beilleszkedést segítő módszerek megteremtése érdekében szorgalmazzuk a leendő első osztályban tanítók óvodai nagycsoportban történő látogatásait, hospitálásait.
- az iskolai vezetés és az első osztályban tanító, a nagycsoportos óvónő és a szülők részvételével minden kezdet előtt közös tanácskozásokat tartunk, amelyen a szülők megismerhetik az iskola programját, az iskolai oktatási és nevelési célokat, képzési lehetőségeket.
- az iskola évnyitó ünnepségén köszöntővel, s szerény ajándékkal fogadjuk a leendő elsős gyerekeket.
- az elsős tanteremben mese- és pihenősarkot tervezünk kialakítani, s az ún. szoktatás időszakában ezek használatára különösen gondot fordítunk.
- a 4. osztályból 5. osztályba történő átmenet könnyítése érdekében a 4. osztályban kiemelt szerepet kap a helyes, hatékony tanulási módszerekkel való megismerkedés. Ezzel párhuzamosan minden szaktanár foglalkozik a szaktantárgy speciális tanulási módszereivel, figyelembe véve a tanulók életkori és egyéb sajátosságait. /Ez fontos a gyermekek és a szülők számára egyaránt/.
- kiemelten kezeljük a pályaválasztást megelőző orientációs pedagógiai munkát, megkönnyítve ezzel az általánosból a középfokúba történő átmenetet.

Ennek jegyében:

- a szándékfelmérést már a 6. vagy 7. osztályban elkezdjük
- feltárjuk és bemutatjuk azokat a lehetőségeket, amelyek közül a gyerek és a szülő választhat.

- a MPI segítségével a 7. - 8. osztályos gyerekek és a szülők részére pályaválasztási értekezletet tartunk.

9. A tehetség, a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Iskolánk az alapkészségek biztos elsajátítása, az általános műveltség biztosítása mellett fontosnak tartja a tehetséggondozást is. Különösen nagy figyelmet fordítunk a matematikára, a nyelvekre, az informatikára. Lehetőségeinket figyelembe véve a magániskola működésével figyelmet kap a zenei képzés - zongora, furulya, valamint, társastánc és a képzőművészet. Természetesen nem hanyagolható el a többi terület - sport, vers- és prózamondás,- sem. Ennek megfelelően továbbra is hangsúlyt fektetünk a tehetséges gyerekek iskolai, regionális, megyei vagy akár országos versenyeken való szerepeltetésére, ill. az ennek megfelelő felkészítésre.

A kálmánházi Benedek Elek Általános Iskola tanulói közül felismert tehetség kb. 7-8 %. De ezen kívül akadhat még - és biztosak vagyunk benne, hogy van is - rejtett tehetség, ám sajnos a családi környezet vagy a gyermek természete megnehezíti a tehetség felismerését és kibontakoztatását. Ezért tartjuk célszerűnek egy tulajdonságlista megszerkesztését és bevezetését, amely az ilyen rejtett tehetségek megtalálását lehetővé teheti. A felmérés 2 részből áll.

A tehetség feltárására készült tulajdonságlista a tehetséges gyerekekre jellemző tulajdonságok figyelembevételével készült. Főbb tulajdoncsoportok: Az ismeretszerzés jellemzőit az intellektuális jegyek, képességek csoport méri. A szociális viselkedést a vezetői tulajdonságok csoport vizsgálja. Ezenkívül szerepel még a motivációs jegyek és a kreativitás csoport is. Mindezek mellett objektív módszerekkel is mérhetünk.

Ez az első rész a tanulóra vonatkozik, a szaktanár, osztályfőnök tölti ki, ill. ő mér. A második rész a gyerekekre vonatkozik, ezt a szülő tölti ki. Ezzel a szülői kérdőívvel a szülőnek is segítséget nyújthatunk ahhoz, hogy meglássa gyermekében a tehetséget, a jó értelemben vett másságot.

Tehetséges gyerekekre jellemző tulajdonságok:

1. Az ismeretszerzés jellemzői:

- nagyon sokat tudnak a legkülönbözőbb dolgokról:
- gazdag szókincset és szokatlan kifejezéseket is megfelelően használnak,
- beszédük folyamatos, kifejező
- gyorsan megjegyzik a tényeket:
- gyorsan felismerik az ok-okozati viszonyokat:
- a jelenségekben fellelhető hasonlóságokat és különbözőségeket keresik,

- gyorsan tudnak érvényes általánosításokat felállítani:
- jó megfigyelők és megfigyeléseiket könnyen felidézik olyan helyzetekben, amikor jól tudják hasznosítani:
- sokat olvasnak és szeretik a felnőtteknek szóló könyveket, atlaszokat, szótárakat enciklopédiákat:
- megpróbálják a bonyolult dolgokat megérteni, oly módon, hogy áttekinthető egységekre bontják szét,
- kritikusan, függetlenül gondolkodnak, értékelik a helyzeteket.

2. Motiváció:

- az őket érdeklő kérdésekkel nagyon elmélyülten foglalkoznak:
- igyekeznek feladataikat befejezni, zavarja őket, ha félbe kell szakítani elfoglaltságukat:
- a mechanikusan ismétlődő feladatok untatják őket:
- ha a feladat érdekli őket, alig igényelnek biztatást,
- tökéletességre törekszenek,
- önkritikusak, nem elégednek meg egykönnyen munkájuk gyorsaságával vagy eredményeivel,
- szívesen dolgoznak önállóan, hogy elegendő idejük legyen egy probléma végiggondolására,
- magas célokat tűznek ki és a saját maguk által vállalt feladatok megoldásánál a felnőttek segítségét csak addig veszik igénybe, amíg feltétlenül szükséges:
- sok „felnőtt-probléma” érdekli őket már kisiskolás korukban, /pl. Isten léte, politika, szexualitás, élet, halál, háború/.

3. Kreativitás.

- sokféle és sokszor szokatlan kérdéseket tesznek fel, majd az azokra kapott válaszok alapján újabb kérdéseket fogalmaznak meg:
- egy kérdés vagy probléma felmerülésekor sok ötletet, vagy megoldási lehetőséget sorolnak fel:
- gyakran szokatlan, furcsa vagy meglepően frappáns, okos válaszokat adnak:
- véleményüket nem rejtik véka alá:
- nem értékelik a sablonos megoldásokat:
- gondolatban gyakran végigjátszanak szituációkat és megváltoztatják azokat:
- kifejezett humorérzékük van, de a kisgyerekes gügyögés idegesíti őket:
- kifejezetten érdeklődnek a kreatív tevékenységek iránt, mint karikatúra rajzolás, tánc, ének, irodalom, zene:
- szeretik a szépet és könnyen észreveszik a művészi részleteket:

- eredeti, színes fantáziaviláguk van.

4. Szociális viselkedés:

- sokat foglalkoznak olyan fogalmakkal, mint igazságos-igazságtalan, jó-rossz, és készek a tekintéllyel szembeszegülni.
- nem tartanak mindenáron a többséggel, nem félnek attól, hogy másak legyenek, mint a többiek,
- ha más a véleményük, akkor provokálják a többieket és vállalják a konfliktusokat
- egyéniségek, individualisták, mennek a maguk útján,
- nem fogadnak el tekintély-alapon véleményt, anélkül, hogy azt kritikusan átgondolnák, elemeznék,
- felelősséget tudnak vállalni, tervezésben és szervezésben megbízhatóak,
- általában kijönnek kortársaikkal, bár néha türelmetlenek velük, barátaikat azonban hasonló képességűek közül választják,
- jól tudnak beszélgetni idősebb gyerekekkel vagy felnőttekkel,
- hajlamosak arra, hogy ők határozzák meg a helyzeteket és mások viselkedését,
- könnyen beleélik magukat mások helyzetébe és ezért nyitottak politikai és szociális problémákra.

Feladat

- az általános iskola 3. osztályától kezdődően a „tehetségígéreték” korai azonosítása,
- tantárgyi /standardizált/ teljesítménymérések,
- intelligencia-eredmények mérése,
- képességvizsgáló tesztek,
- kreativitás-tesztelés,
- csoportos intelligencia, és tantárgytesztek kombináció /MONITOR mérések/,
- egyéni intelligencia, kreativitás és tantárgytesztek
- folyamatkövető vizsgálatok,

a komplex személyiség gondozás érdekében:

- a tanulás motivációjának vizsgálata:
- tanulási stratégiák vizsgálata
- szorongásvizsgálat:
- attitűdvizsgálat /társas kapcsolatok, tanár-diák kapcsolat/
- teljesítményhez való viszony,
- a siker és kudarcélmény hatása a személyiségre.

e./ Tanulmányi versenyek és vetélkedők:

- a megméretés szintje: iskolai, körzeti, megyei területi és országos:
- közismereti tantárgyi jellegűek: helyesírás, olvasás, matematika
- komplex integrált jellegűek: vers- és mesemondó, környezetvédelmi és polgárvédelmi

A megyei és városi pedagógiai intézetek által szervezett versenyek és vetélkedők a tehetségek felismerését és fejlesztését egyaránt szolgálják, elsősorban az intellektuális /tanulmányi/ teljesítmények összemérése a céljuk. Az elért helyezések tekintélyt és rangot jelentenek a diáknak, szülőnek, tanárnak egyaránt.

10. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

A gyermekek védelméről szóló törvényt sokéves munka és előkészítés előzte meg. A területen dolgozó szakemberek, oktatók, kutatók nagyon sok féle szempontból tapasztalataikat és ismereteiket felhasználva gyerekek számára legjobb és legoptimálisabb esélyt nyújtó jogszabályt megalkotni. Ehhez figyelembe kellett venni a meglévő jogszabályi környezetet, a működő gyermekellátó, segítő, gyermekvédelmi hálózatot, a rendelkezése álló intézményi és szakember hálózatot.

Az országgyűlés 1997. április 22-én, közel 10 éves előkészület után elfogadta a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényt. A saját korában Európa szerte nagyon haladónak tartott 1901-es, Széll Kálmán féle törvények óta hiányolt legmagasabb szintű szabályozással szemben a szakma elvárásai óriásiak. Szemléleti és szervezeti változást, a döntéshozói és napi gondozási munka színvonalának a javítását egyaránt remélik. Kötelező feladattá teszi ezt / több más mellett/ maga a Köztársaság Alkotmánya, valamint a gyermeki jogokról 1989-ben New-Yorkban elfogadott egyezmény aláírása és 1991. évi hazai törvénybeiktatása is.

A gyermekek védelméről szóló 1997-es törvény deklarálja a hazai gyermekvédelmi rendszer ezen jogok szem előtt tartásával történő átalakítását.

A gyermekek védelmét ellátó gyermekvédelmi felelős feladata ellátása során a gyermek mindenképp felett álló érdekét figyelembe véve, törvényben elismert jogait biztosítva járjanak el, együttműködnek családdal - jogszabály szerint - elősegítik a gyermek családban történő nevelkedését.

Mindezek figyelembevételével az osztályfőnökök, az iskola, de különösen a gyermekvédelmi felelős feladatai a következők:

A gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítése, ezekkel kapcsolatos hivatalos ügyek intézése.

A veszélyeztetettség és hátrányos helyzet kialakulásának megelőzése.
/prevenció/

nevelési, pszichológiai, egészségügyi mentálhigiénés és a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás vagy az ezekhez való hozzájutás megszervezése.

A veszélyeztetettséget és hátrányos helyzetet előidéző okok feltárása illetve ezek megszüntetésére javaslatkészítés.

A veszélyeztetettséget, illetve hátrányos helyzetet észlelő és jelző rendszerben való aktív részvétel.

A Gyermekjóléti Szolgálat által megtartott esetmegbeszéléseken részt vesz. Az iskolában elforduló igazolatlan hiányzást azonnal jelzi a szülő felé. Ha ez eredménytelen értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot.

Figyelemmel kíséri, illetve elősegíti a nyolcadikos pályaválasztását, továbbtanulását.

Szabadidős programok szervezése, lebonyolítása, /felzárkóztatás, tehetséggondozás/.

11. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Minden iskolai osztályban találkozunk néhány olyan gyerekkel, akivel nehéz bánni, akinek a figyelmét nehéz a tanórán lekötni, akinek komoly nehézségei vannak a tanulásban. Ezek azok a tanulók, akik több tantárgyból buknak a tanév végén, rossz magatartásról kapnak értékelést.

Meghatározó okként azonosítható a gyermek születésével kapcsolatos rendellenességek, elsősorban az akár rövid ideig is fellépő oxigénhiányos állapot vagy betegség következtében fellépő kora gyermekkori minimális agykárosodás, a rossz lakásviszonyok, a depresszív anyai magatartás, az elhanyagoltság, a kevés idő eltöltése családi környezetben stb. A problémás gyermekek 40 %-ánál legalább két környezeti rizikó tényező figyelhető meg.

A törvények meghatározták az érintettek körét, megfogalmazta a velük kapcsolatos elvi álláspontokat, lefektette jogaikat, szabályozta diagnosztizálásuk ellátásuk mikéntjét. Sajátos rehabilitációs szükségletet írt elő a mozgási, értelmi, érzékszervi és más fogyatékoságok esetére, melynek értelmezése szerint a „más” körbe utalta a nagyon súlyos tüneteket mutató tanulási, magatartási zavarokat.

„ A beilleszkedési zavarral, tanulási nehézségekkel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek, tanuló a közösségi életbe való beilleszkedését elősegítő rehabilitációs célú foglalkoztatásra jogosult. A rehabilitációs célú foglalkoztatás a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás kereteiben valósítható meg”.

Sok problémát okozott már, hogy a szülő nem akarta tudomásul venni gyermeke fogyatékoságát, részképeség - zavarát. Ilyen esetben élni kell a törvény 30 §.4. bekezdésében biztosított intézkedési lehetőséggel. „A gyermek, a tanuló érdekében a jegyző kötelezheti a szülőt, hogy gyermekével jelenjen meg a szakértői vizsgálaton, illetve a szakértői vélemény alapján gyermekét a megfelelő nevelési-oktatási intézménybe irassák be.”

A 30.§.9. bekezdése szerint szakértői vélemény alapján /bizottság vagy nevelési tanácsadó/ az ilyen tanulók egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből mentesíthetők az értékelés alól.

Az 1999. törvénymódosításban ez a bekezdés kiegészül: az egyes tantárgyakból az értékelés, minősítés alóli felmentés esetén egyéni foglalkozás keretében / 1-3 fővel/, egyéni fejlesztési terv alapján kell segíteni a tanuló felzárkóztatását a többiekhez. Erre heti 1-2 óra áll rendelkezésre.

Sajátos nevelési igényű tanulók integrált fejlesztését a törvény a nevelési tanácsadók véleménye alapján megítélt normatív támogatással finanszírozza. Szakmai követelményként egyéni fejlesztési terveket kér.

A törvény szerint általános iskolában ezek a tanulók duplán számolandók a csoportlétszámba, normatíva igényelhető számukra a központi költségvetésből, valamint a kezelésükkel kapcsolatos szolgáltatásokra a megyei közalapítványokból.

A 6 éves korúak beiratkozásánál az iskola gondosan áttanulmányozza az óvodából megküldött iskolaérettségi véleményt. Ha a gyermeket nevelési tanácsadóba utalta az óvoda, feltehetően problémát érzékeltek, melyet a nevelési tanácsadó véleménye vagy megerősít és diagnosztizál, vagy megállapítják az iskola érettséget. Ha a nevelési tanácsadóban az iskolába járást, az iskolai beilleszkedést, a tanulást nehezítő problémát rögzítenek, a következő ajánlások valamelyikét vezetik rá a vizsgálati lapra.

- kis létszámú tanulócsoporthoz utalás
- normál létszámú tanulócsoporthoz különleges bánásmód
- egy éves felmentés az iskolába járás alól
- egyéni továbbhaladás

Mindemellett részletesen kitérnek a javaslat indokára. Ez lehet: dyslexia, dysgrafia, dyscalculia, ill. ezekre utaló jelek megállapítása, magatartászavar, beszédhiba, hyperaktivitás, figyelemzavar és egyéb részképesség-zavar, valamint ezek kombinációi. Ki kell emelnünk, hogy a felsorolt problémákkal küzdő gyerekek között elég nagy számban találhatóak a jó vagy éppen kiemelkedő intellektusú gyermekek. Az ő esetükben legalább olyan fontos a tehetséggondozás, mint a felzárkóztatás.

A nevelési tanácsadó tehát konkrétan megnevezi a magatartászavar és a várható tanulási probléma okát. Az iskolának meg kell őriznie ezeket a véleményeket, hiszen ennek alapján a tanuló a csoportlétszámban 2 főnek számít. A vizsgálati vélemény tartalmát meg kell ismernie azoknak a pedagógusoknak és szakembereknek, akik a gyermekkel foglalkoznak.

A gyermek iskolai elhelyezésének lehetőségei:

a./ Integráltan, azaz normál osztályban.

Ez esetben ajánlatos a létszám maximum 30 %-ig különféle problémákkal küzdő gyerekek, tanulók elhelyezése, mert ellenkező esetben a tanító, tanár figyelme nagyon le van terhelve. A tanórai differenciált foglalkoztatás mellett a tanórákkal párhuzamosan, vagy a tanórákon túl is szükség lehet plusz órákban fejleszteni, felzárkóztatni a tanulókat. / A tanórán kívüli foglalkozások terhére/.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő programok

- továbbképzések a problémák felismerésére
- differenciált tanórai foglalkoztatás, nevelés
- a másság elfogadtatása és tudatosítása
- integráció,
- kiscsoportos foglalkoztatás
- kapcsolattartás szakintézményekkel /nevelési tanácsadó, óvoda, vakok intézete, gyógypedagógiai intézetek, egészségügyi szervezetek stb./
- kapcsolattartás formái a szaktanárok és az osztályfőnökök között
- a sérült gyerekek eltérő képességének figyelembe vétele az értékelésnél
- a pályaválasztási feladatok
- egyéni bánásmódok
- egyébek

12. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Iskolánk tanulóifjúságának számottevő százalékát teszik ki a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók.

Az okok többségében a szülők, vagy egyik szülő munkanélkülisége áll az első helyen. Jelentős mennyiségben okoz anyagi problémákat a csonka családok létszáma. Mindkét probléma egyben országos jelenség is. A fenti problémák - sajnos - befolyásolják tanulóink viselkedési, magatartási helyzetét és legtöbbször rányomják bélyegüket tanulmányi munkájukra is.

Ezért olyan fontos minden pedagógus számára, ezzel a problémával való kiemelt szinten való törődés - munkálkodás!

Pedagógiai tevékenység:

1. Minden osztályfőnök a tanév elején mérje fel osztálya tanulóinak szociálisan hátrányos tanulóit. Vizsgálja meg az előidéző okokat is! - Ez minden tanév elején fontos tevékenység, mert a hosszú nyári szünidő alatt is elfordulhatnak kedvezőtlen változások a családok életében - .

2. Növeli munkánk hatékonyságát, ha családlátogatást végzünk ezeknél a tanulóknál. Személyesen, meggyőződünk az otthoni viszonyokról - szociális környezetéről.

3. Kiemelten fontos feladatunk, ezeknek a tanulóknak a folyamatos figyelése. Nagyobb gonddal értékeljük magatartásukat, szorgalmukat. Alaposabban mérlegeljük tanulmányi teljesítményüket is - mert a kedvezőtlen jelenségek hátterében a szülők állnak.

Anyagi jellegű tevékenységek:

1. Tanulói tankönyvtámogatás
ingyenes tankönyvre jogosult:

- tartósan beteg
- sajátos nevelési igényű
- három vagy többgyerekes családban él
- nagykorú és saját jogán családi pótlékra jogosult
- rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül

A további kedvezmények nyújtásánál /pl. tartós tankönyvek/ előnyben kell részesíteni azt, aki igazolja, hogy családjában az egy főre jutó jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér /minimálbér/ másfélszeresét.

2. Több tanuló részére tartós tankönyvet biztosítunk. Ezek a tankönyvek az iskolai könyvtár tulajdonát képezik, ezért a tanév végén begyűjtendők.
3. Az iskolavezetés - a tantestület véleményére építve igen indokolt esetben rendkívüli segélyre javaslatot tehet az önkormányzat felé az érintett tanuló számára.
4. Azoknak az érintett és tehetséges tanulóknak művészeti szakköri céljait a Kálmán Alapítványból finanszírozza az iskolavezetés.
5. Kialakult gyakorlat az is, hogy az említett tanulók kirándulási, színházi költségeit a Kálmán Alapítványból fizetjük részben vagy teljes mértékben.

Etnikai, kisebbségi szolgáltatás

A kálmánházi Általános Iskolában tanuló cigánygyerekek száma, 5-6 %. Ez a létszám szinte évek óta változatlan. A gyerekek rendszeresen járnak iskolába. Oktatásuk magyar nyelven történik. A velük történő foglalkozás különösen nagy odaadást, s türelmet igényel. A továbbiakban is arra törekszünk, hogy az önkormányzat, a védőnő segítségével, ezek a tanulók rendszeresen járjanak iskolába és minimális legyen az igazolatlan hiányzásuk, s főleg, valamennyien elvégezzék a nyolc osztályt.

A jobb képességű, végzős tanulókat, a szülőkkel egyetértésben, továbbtanulásra, szakmaszerzésre ösztönözzük. / Felkészítés + tanári korrepetálás /.

A pályázati lehetőségeket felhasználva tanulóinkat külön anyagi támogatáshoz juttatjuk.

Családlátogatás alkalmával megismerkedünk az otthoni körülményeikkel.

Ezek a tanulók rendszeres tanszersegélyben részesülnek.

13. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A piacgazdasági környezet fejlődése egyidejűleg kihívást jelent az oktatási-nevelési intézmény számára. Érzékelhető, hogy a pedagógusok szerep és feladatköre is átalakul. Az anyagi, technikai szellemi erőforrás megteremtése, kezdeményező, forrásbővítő, kapcsolatteremtő szerep is elvárás. Öröndetes, hogy községünk lakosai között egyre több a magasán kvalifikált szakember, akik önálló vállalkozásokat indítanak. Több sikeres vállalkozó működik, munkahelyet teremtve ezzel a községben. Említésre méltó a Rác-féle baromfifeldolgozó üzem, a térszotyártó kisiparos, a Kovács Kft, és számos kisvállalkozó, akikkel megnyugtató kapcsolatban állunk. / Autóbuszt biztosítanak gyerekeink utaztatására, jótékonyági bálra természetbeni juttatások, számítógép vásárlására anyagi segítség. / Iskolai rendezvényekre, társadalmi rendezvényekre gyermekeink cserébe irodalmi műsorokkal lépnek fel. Más intézményekkel való kapcsolattartásnak is szép példája, hogy gyermekeink különböző rendezvényen és versenyeken vesznek részt, Újfehértó és Nyíregyháza város iskoláiban. Folyamatos szaktanácsadói, továbbképzéseket gazdagító kapcsolatunk van a Megyei Pedagógiai Intézet szakértőivel. A fenntartó önkormányzattal korrekt gazdasági kapcsolatban állunk. Jó az együttműködés a napközi otthonos óvodával, a különböző felekezetek hitoktatóival, és természetesen a szülői munkaközösséggel /szülői értekezletek, rendezvények.

Belső kapcsolattartás óvoda-iskola

- kb. márciustól havonta 1-2 alkalommal ellátogatni az óvodába
- részt venni foglalkozásokon
- beszélgetés az óvónővel
- gyermekek megfigyelése játék közben
- megnézni óvodai munkáikat
- részt venni az iskolai beíratásnál
- iskolaorvos vizsgálati anyagának megismerése
- óvónő látogatása, tanítási órák megtekintése

Tanító - napközis nevelő harmonikus kapcsolattartás feltételei

- közösen készítsék el és hangolják össze tevékenységüket, hogy amit a tanító az iskolában elkezdett, azt a napközis nevelő folytathassa, gyakoroltassa
- a szülői értekezleteket közösen rendezzék meg, lehetőleg együtt menjenek családot látogatni, előtte azonban beszéljék meg a gyermeket érintő kérdéseket
- a napközis nevelő látogassa a tanítási órákat és tájékoztassa a tanítót mindarról, ami a napköziben történt
- a tanító is látogassa a napközis foglalkozásokat
- közösen alakítsák eljárásaikat a hátrányos helyzetű gyermekek differenciált foglalkoztatására, határozzák meg, hogy milyen lehetőségeket biztosítanak a jó képességű és valamely téren tehetséges gyermekek továbbfejlesztése számára
- együtt értékeljék a tanulók magatartását, szorgalmát és közösségi munkáját
- legyen üzenőfüzet, amelybe a tanító beírja a házi feladatokat, kérést a napközishez, ill. a napközis nevelő írásbeli kérése, tájékoztatása is ebben történik

Az iskola és szülő kapcsolattartásának, együttműködésének formái

- Szülői értekezlet
- Családlátogatás
- Fogadóóra, fogadóest
- Nyílt nap, nyílt óra
- Szülői munkaközösségi munka
- Véletlen találkozás
- Levelezés, ellenőrző telefon
- Iskolaszék

Szülői értekezlet

- évi két alkalommal, ill. probléma esetén
- tanévkezdéskor /szept. /
- félévkor /február /
- fontos, hogy minden I. osztályos szülő az első szülői értekezleten kapja meg a házirendet és az iskola értékelési rendszerének kidolgozását.
- az értekezleten a szaktanárok is vegyenek részt!

Családlátogatás:

- Célja: a gyermek otthoni környezetének megismerése, a szülőkkel való közvetlen kapcsolat megteremtése
- I. osztályban már szeptemberben kezdjük meg a családlátogatást, mert meg tudjuk figyelni, hogy milyen a gyermekekkel való bánásmód, mennyire segíti vagy hátráltatja a család a gyermek munkáját. Beszélgetés során felmérhetjük a szülői ház kulturális helyzetét, a szülők érdeklődési körét, következtetést vonhatunk le a gyermek iskolai beállítódására nézve.

Fogadóóra, „fogadóest”

évi két alkalommal - november és április végén

Nyílt nap, nyílt óra

Úgy kell szervezni, hogy azon minél több szülő részt vehessen, számukra hasznos legyen

Tanítók nyílt napot tartanak

Szülői munkaközösség

Saját munkatervük alapján dolgoznak

Véletlen találkozások: szinte naponta lehetségesek szülők és pedagógusok között, különösen kis településeken. Nevelési szempontból nagy előnyei vannak, mert a szülő-nevelő szinte naprakész problémákat beszélhet meg, de nem pótolhat egy jó szülői értekezletet, vagy fogadóórát.

Levelezés - ellenőrző - telefon:

- levelezés csak hivatalosan, isk. vezetés által történjék
- ellenőrzőbe, üzenőfüzetbe való beírások gyakori kapcsolatot teremtenek a szülővel, de ez csak akkor jó, ha pozitív információt is közöl a gyermek tanulmányi munkájával és magatartásával kapcsolatosan.

Iskola - külső szervek kapcsolata

- óvodával - beiskolázás
- diákönkormányzattal
- gimnázium
 - szakmunkásképző - pályaorientáció
 - termelő üzemek
- közművelődési intézménnyel: - közös program

- könyvtárlátogatás
- színház, mozi

Kapcsolattartás formái

Külső kapcsolattartás formái:

Továbbtanulók segítése céljából

1. Pályaválasztási Tanácsadó Intézet

Tanulók beiskolázását segítő

2. Egységes Pedagógiai Szakszolgálat
3. Iskolarádió beindítása -
4. Iskolaujság beindítása - Kelet-Magyarország /újságíró/
5. Dél-Nyírségi iskolaszövetség
6. Művészeti Iskola - Fedics Mihály

Belső kapcsolat

1. Iskolabál /szülő-pedagógus/
 2. Papír és vasgyűjtési akcióba bekapcsolódás
 3. Nyugdíjas pedagógusokkal,
- Vállalkozókkal - segítségnyújtás
- meghívni az iskolai rendezvényre
 - egyházzal
 - Gyermekjóléti szolgálattal
 - védőnővel e.ü.-i tanácsok
 - polgárőrséggel
 - idősek klubjával - hagyományörzés, népdalok, népi gyermek játékok tanulása, meghívni őket rendezvényünkre
 - rendőrséggel - drog, bűnmegelőzés előadás

14 .Integrációs és inkluzív Nevelési – oktatási program

Célja: az integrációs oktatási program során az eltéri családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesszük, annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.

Az inklúzió leglényegesebb, a programban megjelenő jegyei:

- Az intézmény vezetése és tantestülete azonosul az inklúzió gondolatával (az inklúzió, együttnevelés eszméjének elfogadása a nevelésben, oktatásban);
- Egyéni differenciálás mint alapkoncepció;
- Változatos óraszervezés (frontális, csoport-, pár-és egyéni munka);
- Rugalmas, egységes tanterv;
- Változatos értékelési eljárások alkalmazása;
- A problémák megoldásában komoly részt vállal a többségi pedagógus;
- A gyógypedagógus mint segítő partner;
- Együttműködés, összefogás, kapcsolattartás a szülővel, családdal, egyéb szakmai intézményekkel;
- Tolerancia, szociális befogadás szerepe;
- Stratégiai tudás, új tanulásszervezési eljárások, önfejlesztő képességek megszerzése, az inklúzió speciális szükségleteinek felismerésében, kielégítésében.

Az inklúzió megvalósításának feltételei

Objektív feltételek

- A vállalt feladatok rögzítése az iskola alapító okiratában
- Az elfogadott feladatok beépítése a pedagógiai programba
- A fenntartó önkormányzat egyetértése, a költségek vállalása
- Az iskola szintjén előírt követelmények, amelyekkel intézményünk rendelkezik:

- számítógépek,
- speciális tankönyvek és kézikönyvek
- pszichológiai és logopédiai tesztek
- speciális mentális fejlesztő eszközök, játékok

Jelenleg az eszközfelszereltségünk kb. 20 %-os, célunk ennek további bővítése minden korosztály számára.

Szubjektív feltételek és tényezők

Az intézmény vezetése és teljes tantestülete azonosul az inklúzió gondolatával és gyakorlatával. A befogadó pedagógus szemlélete, módszerei, kreativitása, a szülői hozzáállás/aktivitás, a gyógypedagógus, a gyermek személyiségjegyei meghatározzák az inklúzió mélységét és minőségét.

A program megvalósításában résztvevő pedagógusok

• Gyógypedagógus /óraadó szerződéssel/	1 fő
• Tanulási zavarok preventív pedagógusa	1 fő
• Tanulási zavarok felismerése és kezelése továbbképzésen részt vett	1 fő
• szakvizsgázott drámapedagógus	1 fő

NYITOT által biztosított szakember:

• Pszichológus	1 fő
• Logopédus	1 fő
• Fejlesztő pedagógus	1 fő

Az integrációs-inkluzív oktatási program során az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyerekeket együtt fejlesztjük, annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás – nevelés rendszerén belül.

Célunk, olyan oktatásszervezési keret kidolgozása:

- amely lehetőséget biztosít minden gyerek számára képességei kibontakoztatásához,

- amelyben minden gyerek előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értéként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek (tudatosan fejlesztik az interperszonális és csoportszociális készségeket),
- amelyben a szülőt, családot mint partnert vonják be az iskolai folyamatokba, döntésekbe – tudatosan fejlesztik a család , az iskola és a gyerek közötti
- kommunikációt
- amelyben tudatosan építik ki előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó, illetve befogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtenek lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda ,általános iskola, gyermekjóléti szolgálat és helyi önkormányzat, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanulókövetés az iskolai hatékonyság visszajelzésének kiemelt eszköze
- másrészt olyan kompetenciák jellemzik a pedagógusokat, mint pl. széleskörű
- módszertani repertoár (kooperatív tanulási technikák, projekt módszer,
- drámapedagógia, „jó gyakorlatok” kiválasztása és alkalmazása, a kompetencia alapú programcsomagok adaptálása)
- egyéni különbségekre figyelő , egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete (DIFER-teszt)
- az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása

Az integrációs program fenti jellemzőinek az intézmény pedagógiai rendszerének egészét át kell hatnia. Természetesen tudjuk, hogy mindenütt nem lehet máról holnapra érvényesíteni a minőségi integrációs oktatás kritériumait. Éppen ezért – tudva azt, hogy egy jól működő rendszerben minden területen érvényesíteni kell a kritériumokat – megjelöltünk 4 olyan területet, amelyek kiindulási alapját képezhetik egy komplex integrációs pedagógiai rendszer (IPR) kiépítésének.

Ezek:

- az osztályba /csoportba/ sorolás szempontjai
- Tanulási – tanítási módszerek

- Együttműködésen alapuló értékelési rendszer
- Műhelymunka

Ezt a négy területet át kell hatnia az integrációs oktatás fenti jellemzőinek, hogy erre építve egy valóban hatékony, komplex rendszer kiépítése kezdődhessék meg az intézményben.

Az osztályba /csoportba/ sorolás elvei és rendjei

Az iskolába való bekerülés:

Ide tartoznak azok az elemek, amelyek a különböző szociális, kulturális, etnikai háttérű

családokkal folytatott kommunikáció jellegét meghatározzák.

Feladatunknak tekintjük, hogy a családokat már az elején valóban partnerként kezeljük,

igényeiket megismerjük, felmérjük, és ezek megvalósítására törekszünk.

A küldő intézmény, az óvodával fenntartott kapcsolatot még szorosabbá tesszük.

Az iskola külvilág felé bonyolított kommunikációs formái:

- nyílt napok,
- a leendő első osztályosok látogatása az iskolában,
- a leendő elsős tanítók óvodai látogatása,
- teszteredmények az iskolába kerülő, fejlesztésre szoruló gyermekekről,
- szülői fórum,

Az osztályközösségek kialakításának főbb elvei :

Jelenleg évfolyamonként egy osztály működik. Tanulólétszám emelkedése esetén ha több osztályt kell indítani:

- nemek egyenlő aránya,
- a szociális előnyöket vagy hátrányokat hordozók egyensúlya,
- a közösséghez való viszony minősége szerinti megfontolások,
- a törvényben rögzített SNI tanulók arányos osztályba sorolása,
- heterogén tanulócsoportok.

Az osztályba /csoportba/ sorolás módja, szempontjai :

Az, hogy milyen módon soroljuk osztályba, tanulócsoportba a gyerekeket alapvetően

meghatározhatja az integrációs és inklúziós célkitűzéseink sikerét. Célunk a heterogenitás fő elvként való alkalmazása .

Elvünk, hogy nem a gyerekeket kell a pedagógushoz igazítanunk, hanem a pedagógusnak kell

önmagát fejlesztenie, hogy jól boldoguljon heterogén csoportokkal is.

Diagnosztikai méréseket alkalmazunk a garantáltan heterogén csoportok kialakítása, a

kudarveszélyek, elkerülése, illetve az egyéni fejlesztési tervek megalkotása érdekében.

Az első évfolyamba lépés feltételei :

- megfelelő életkor
- óvodai és orvosi szakvélemény
- szülői nyilatkozat
- problémás esetekben Nevelési Tanácsadói szakvélemény

Az első osztályosok beiratása az óvoda szakmai véleményének kikérésével történik. Azokban

az esetekben, ha azt indokoltnak látják az óvónők a gyerekek egy részének iskolaérettségi

vizsgálatot javasolnak, s ezt a pedagógiai szakszolgálat keretében az iskolában pszichológus vagy fejlesztőpedagógus végzi el.

A beiratkozáskor be kell mutatni :

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát
- a szülő személyi igazolványát
- a gyermek felvételét javasoló szakvéleményt (ha a gyerek nem volt óvodás vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta)
- a gyermek egészségügyi könyvét az orvos felvételi javaslatával
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét
- A 2 – 8. osztályba történő jelentkezésnél be kell mutatni:
- a tanuló anyakönyvi kivonatát
- a szülő személyi igazolványát
- az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot
- szükség esetén a Szakértői Bizottság véleményét

Fontosnak tartjuk, hogy az iskolába belépő óvodás korú, de már tanköteles gyermek szülei

megfelelő információt kapjanak iskolánkról.

Feladataink

- A leendő elsős tanítók részt vesznek a nagycsoportos gyerekek szülői értekezletén.
- Május hónapban az iskolában a leendő elsős szülők találkoznak az iskola vezetésével és a leendő elsős tanítóval .
- A szülők tájékoztatást kapnak.
- Bemutató tanításokat szervezünk az első évfolyamon az óvónők számára.
- Az osztályba sorolás az első évfolyamon május első hetében megtörténik .
- Szegregált osztályt nem szervezünk, nem működtetünk.

Már első évfolyamtól szervezünk fejlesztő foglalkozásokat.

A foglalkozáson résztvevő gyerekek részképesség-hiánnyal rendelkeznek, amely akadályozza

őket a tanulásban. Ezeknek a gyerekeknek, a szülőkkel történő egyeztetés után a pszichológiai, illetve logopédiai vizsgálatok elvégzését követően javasoljuk a fejlesztő foglalkozásokon való részvételt.

Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a gyerek marad az osztályközösségének a tagja, de speciális foglalkozásokon a fejlesztő pedagógus külön foglalkozik vele, s ezen kívül a saját közösségében folytatja a napi tanulást.

Az enyhén fogyatékos gyerekek normál osztályokban, integráltan tesznek eleget tankötelezettségüknek, természetesen a tanulásban akadályozottak számára kidolgozott követelmények szerint. Akár a fejlesztő csoportba járó gyerekek ők is a saját normál osztályközösségük tagjai maradnak, de speciális foglalkozásokon a gyógypedagógus külön foglalkozik velük.

Megteremtjük az SNI tanulók inkluzív oktatásának, nevelésének feltételeit a fogyatékoság típusainak megfelelően.

Az SNI gyermekek közoktatási törvény szerint a többségi gyermekcsoportokba befogadható

SNI kategóriái: testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos; autista, halmozottan fogyatékos; a pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási

folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, mutizmus, kóros hiperkinetikus, vagy kóros aktivitászavar).

További nem SNI kategóriák: beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő tanuló, hátrányos helyzetű gyermek.

A felsorolt kategóriák közül iskolánk az alábbi kategóriákba tartozó tanulók inklúzióját vállalja fel:

A tanulási akadályozottság

- Enyhe fokú értelmi fogyatékoság - az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezetheti gyengébb funkcióképessége áll fenn.
- A kedvezőtlen környezeti hatások miatt létrejött tartós, átfogó tanulási nehézség, tanulási képességzavar.

A tanulásban akadályozott gyerekek lehetséges főbb problémái

- Emlékezet
- Figyelem, magatartás
- Olvasástechnika, szövegértés
- Írástechnika
- Helyesírás
- Beszédértés, szóbeli kifejezés, szókincs
- Összefüggések felismerése
- Problémamegoldás (konkrét, absztrakt)
- Műveletvégzés (szóban, konkrét tárgyakkal, szimbólumokkal, számjegyekkel, szöveges feladatokkal)
- Önálló tanulás

A tanulásban akadályozottak integrációja

- Eltérő tantervi követelmények
- A tanulásban akadályozott gyermek azonos témában, de eltérő szinten, tempóban haladhasson
- Csoportmunka (változatos összetétel)
- Gyógypedagógiai képességfejlesztés (lehetőleg az órákról alig kiemelve)
- Készségtárgyaknál – ahol csak lehet – azonos szinten bekapcsolni a gyermeket

a hallássérülés

/ enyhe nagyothallás >30% /

A hallássérülés lehetséges kihatásai

- Szókincs
- Grammatika
- Beszédmegértés
- Szövegértés
- Beszédérthetőség
- Írásbeli kifejezés
- Informáltság

A hallássérültek integrációja, inklúziója

- Ültetés
- Padtárs
- Jegyzetelés
- Fontos közlendők és a szájról olvasás, beszédmegértés
- Tollbamondás
- Szövegértés
- Írásvetítő
- Filmek, dia, tv
- • Számítógép FEJLESZTÉS
- • Szemléltetés TERÁPIA

Részképességzavarok

- Diszkalkulia Önálló tünet vagy
- Diszlexia többszörös részképességzavar
- Diszgráfia
- Diszortográfia

A lehetséges problémák

- • Megkésett beszédfejlődés mint előzmény
- • Olvasás-, írástechnika
- • Kifejezési nehézség
- • Szövegértés
- • Tér-és időbeli viszonyok megítélésének zavarai
- • Helyesírás
- • Számolási hibák

Integrációs, inklúziós teendők

- Preventív felmérés
- Differenciált oktatás
- Speciális gyógypedagógiai terápia › kompenzáló technikák
- Vizsgák, felmérések módosított feltételei
- Szükség esetén tantárgyi felmentés, egyéni haladás

Viselkedési zavarok -inadaptált, nehezen nevelheti gyerekek

- Magatartási zavarok: tartós diszszociális, agresszív vagy dacos magatartássémák(durvaság, hazudozás, iskolakerülés, indulatkitörések, lopás, stb.)
- Emocionális zavarok: szorongás, pszichoszomatikus tünetek
- Hiperkinetikus tünetek: kóros figyelmetlenség, impulzivitás, összeférhetlenség

Az integrálás kérdései

- Tanári elfogadás
- Az erős oldalak ismerete, értékelése
- Ültetés (aktivitási tér)
- Motiválás, a figyelem fenntartása
- Terhelhetőség, testre szabott követelmények
- Következetes szabályok
- A konfliktusokat levezeti stratégiák
- A család bevonása (közös elvárások, stratégiák)
- Terápiás kezelés (pszichológus, pszichopedagógus, orvos)

A látássérülés definíciója

Látássérültnek számít az az egyén, akinek a jobbik szemén maximális korrekcióval mért látásteljesítménye 0-30%-a, és/vagy látótérszűkülete van (WHO).

A látássérülés funkcionális kihatásai

- Mozgás-tájékozódás
- Térismeret
- Információszerzés/kultúrtechnikák

- Szociális kompetencia
- Kommunikáció
- Fogalmak tartalma/képzetek
- Memória
- Auditív figyelem
- Tempó

Speciális eszközök

- Optikai segédeszközök (nagyítók,)
- Speciális számítógépek és programok (képernyőnagyítók, beszédszintetizátorok)
- Abakusz, domború térképek és ábrák
- Speciális füzetek és tollak, emelhető tetejű pad

Látássérült tanulók integrációja, inklúziója

- Az épített környezet adaptációja (vizuális, taktilis és auditív jelzések, akadálymentes berendezés, megvilágítás)
- Ültetés
- Írásvetítő, tv, diavetítő speciális használata
- Szemléltetés (konkrét tárgyak, képek minisége és mérete, tábla)
- Tananyagformátum(hangkazetta, digitalizált, nagyított formátumok)
- Szociális képességek, kompetencia fejlesztése

Hasznos weboldalak

- www.barczi.elte.hu
- www.fogyatekos.lap.hu
- www.motivacio.hu/friss
- <http://mvgyosz.budapest.hu/engine.aspx>
- www.latasvizsgalo.hu
- www.vakisk.hu
- www.vizus.hu/index.php
- <http://vak.lap.hu>
- Angol: www.icevi-europe.org
- Német: <http://isar.reha.uni-dortmund.de>

Mozgáskorlátozottság definíciója:

Akinél a mozgás szervrendszerének veleszületett vagy a későbbi életkorban szerzett károsodása és/vagy funkciós zavara miatt olyan jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében a szocializáció, az életkori sajátosságok szerinti képességek, és a társadalmi tevékenységben való aktív részvétel lehetősége megváltozik.

Intézményünk az alábbi mozgáskorlátozott tanulókat integrálja:

- Végtagredukciós fejlődési rendellenességek és szerzett végtaghiányok
- Egyéb eredetű mozgáskorlátozottságot okozó kórformák (izületi deformitás vagy csak alsó, vagy csak felső végtagokban, törpenövés, dongaláb, nyitott gerinc, dysmelia /teljes, vagy részleges végtaghiány/, többletész, csípőficam)

A mozgáskorlátozottság lehetséges következményei

- Megváltoznak az alapvető tartási, mozgási funkciók és rendszerek
- Nem alakulnak ki a mozgásos tapasztalatszerzés feltételei és a motoros képességek
- Megváltozik a mozgáskompetencia, akadályozott a cselekvés, az életkornak megfelelő tevékenykedés, a kézfunkció, manipuláció és az önkiszolgálás
- Akadályozottá válhat a percepció, a kognitív képességek is módosulhatnak
- Akadályozottá válhat a kommunikáció

Az akadályozottság területei

- Helyváltoztatás, helyzetváltoztatás
- Manipuláció
- Tanuláshoz kapcsolódó manuális tevékenység
- Tanulási folyamat
- Kommunikáció
- Szocializáció
- Közlekedés iskolán belül
- Életvitel, önellátás, ADL funkciók
- Taneszközök használata, tevékenykedés
- Írás és beszéd mint eszköz a folyamatban
- Társas kapcsolatok

Rehabilitációs segédeszközök

- Speciális taneszközök: iskolabútorok, íróeszközök, támasztók, alátétek, füzetek, lapozók, stb.
- Kommunikációt segítő eszközök: speciális hardver, szoftver, augmentatív kommunikációs eszközök, stb.
- Speciális mozgásfejlesztő, korrekciós és terápiais, valamint sporteszközök

Mozgáskorlátozottak integrációjának feltételei

- Beilleszkedni akaró és fogadó fél
- Környezeti adaptáció, akadálymentes tárgyi környezet
- Megfelelő elhelyezés az osztályban
- Speciális tanulást, kommunikációt segítő individualizált módszerek és eszközök
- Sérülésspecifikus mozgásnevelés, egészségi célú rehabilitáció biztosítása
- Speciálisan képzett szakember (gyógytornász) ?

**A SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK ISKOLAI
OKTATÁSÁNAK IRÁNYELVEI
TARTALMAZZÁK AZ SNI TANULÓK MŐVELTSÉGI TERÜLETEIT,
A FEJLESZTÉSI
MÓDOKAT, MELYEK MEGTALÁLHATÓK A 2/2005. (III.1.) OM
RENDELETBEN.**

Képességkibontakoztató és integrációs felkészítés, meghatározott követelményeit a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994./VI.8./ MKM rendelet 39/D és 39/E §-ban határozza meg.

Tanulási – tanítási módszerek

Képességfejlesztő programok – képesség-kibontakoztatás

E tevékenység első és egyben nagyon fontos fázisa , hogy minél előbb felismerjük a tehetségeket .Ismernünk kell azokat a tulajdonságokat ,amelyek a tehetségekre utalnak. A felismerés után megteremtjük a környezeti feltételeket. A szülőkkel való megbeszélés során a helyi lehetőségeket vesszük figyelembe. A tehetséggondozás az iskola kiemelt feladata.

Az interaktív oktatási programok képességfejlesztési tevékenységei -tantárgyi - nem tantárgyi, tevékenység-központú programok, komplex művészeti fejlesztés stb. – szükségszerűen mozdulnak el az egyéni képességkibontakoztatást lehetővé tevő eszközök irányába. Közben az interperszonális képességeket is tudatosan fejlesztik, hiszen egy heterogén csoportban a különböző gyermekek megfelelő fejlesztéséhez elengedhetetlen az egyéni nyomon követés, és fejlesztési tervek alkalmazása.

A nem klasszikus iskolás rutinokra, képességekre épüli, tevékenység-központú, esetleg művészeti jellegű fejlesztési foglalkozások egyformán új terepet (tanulnivalót és sikereket) jelentenek a gyerekeknek. Ezek sikert, megbecsülést hozhat az egyébként nehezen boldogulóknak. Fenti technikák kisiskoláskori fejlesztő hatása a tanulási képességek kialakulásában erősebb, mint a közismereti oktatáshoz kötődő gyakorlás, “korrepetálás”.

Tanulási – tanítási módszerek

Az osztályon belüli csoportbontás és szempontjai, az együttműködés minden lehetséges és szükséges formájának kialakítása, az önálló és a kiscsoportos tanulási formák (differenciálós, kooperatív technikák, projekt módszer, témanap, témahét) alkalmazása, alkalmazni tudása az integráció alapvető lehetősége. A tanulás, a tanítás, a tananyag a közösség számára megélt, megtapasztalt, átlátható, ismeretanyagból kell hogy induljon (motiváltság).

A választható órakeretben oldjuk meg a tehetséggondozást és a fejlesztést. A NAT által biztosított órakeretben érdeklődés szerint választható (matematika, magyar, informatika,) és továbbhaladásukhoz szükséges képességfejlesztő órákon vehetnek részt a tanulók.

Az alapképzést kiegészítő, nem kötelező tanórai foglalkozások besorolásának szempontjai

Napközi otthonos nevelés

A napközi célja , hogy az alsó tagozatos és a felső tagozatos gyermekek számára biztosítsa a felügyeletet, a gondozást, a szabadidő kulturált eltöltését, a házi feladatok elkészítését , a felzárkóztatást, a tehetséggondozást , a sokoldalú személyiségfejlesztést.

A napközi feladata, hogy a tanórai oktató – nevelői munkát folytassa, kiegészítse. Tanítsa meg a tanulókat önállóan tanulni, helyes tanulási technikákat, módszereket sajátíttasson el, neveljen az egészséges életmódra.

Szervezze meg a tanulók pihentető, regeneráló és kulturált szabadidő eltöltését a csoportközi foglalkozásokon.

A csoportközi foglalkozásokon ügyességi -, játékos-és kulturális vetélkedők, évszakhoz és ünnepekhez kapcsolódó manuális foglalkozások, személyiségfejlesztő játékok, relaxálás, színi előadások stb. szerepelnek. Ismereteiket bővítjük, viselkedés kultúrájukat fejlesztjük a színház, bábszínház, mozi, kiállítások és egyéb kulturális intézmények látogatásával.

Napközis tanulóink részére az iskola napi háromszori étkezést biztosít.

A napközi rendje

- Ebédelés
- Levegőzés – szabadfoglalkozás
- Tanulás
- Uzsonna
- Szabadidős foglalkozások
- Felzárkóztatás

Az időbeosztás a tanulók órarendjének függvényében változhat. A napi munkarend utolsó szakasza igen fontos. A gyerekek létszáma ekkor teszi lehetővé , hogy egyénileg is hatékonyabban segítsük a rászorulókat , s a tehetségesek számára is az érdeklődésének megfelelőbb tevékenységet biztosítsuk.

A tanulók felvétele a napközibe a szülők írásbeli kérelme alapján történik.

Tanórán kívüli, egyéb szabadidős tevékenységek

Az iskolai munka szerves része a tanórán kívüli foglalkoztatási forma. A közoktatási törvényértelmében meg kell különböztetnünk

- kötött és
- szabadon választható tanórán kívüli foglalkozásokat.

Kötött tanórán kívüli foglalkozások :

- a tanulói (szülői) igények ismeretében
- a rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve
- az anyagi lehetőségek figyelembe vételével
- a tanulói leterheltséget mérlegelve.

Iskolánk az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat kínálja

- napközis foglalkozások
- sportkörök
- néptánc
- kézműves szakkör
- számítástechnika szakkör
- nyelvi szakkör
- énekkar
- versenyek
- tanulmányi : helyi, kistérségi, megyei, országos szintig felmen
- kulturális (mesemondó, szavaló, szépkiejtési, éneklő ifjúság ...)
- házi bajnokságok
- különböző sportágak keretében
- házi versenyek a tanulmányi és kulturális területi versenyek előtt
- diáknapi
- gyereknap
- jeles napok
- Föld napja
- tanulmányi kirándulások
- színház és múzeumlátogatások
- táborok

A szervezett szabadidős programok a kulturális alaptechnikák, a művelődés (mint életforma), a közösségi értékek elsajátítását teszik lehetővé, ezek illeszkednek az iskolás tevékenységekhez.

Nem szakítják ki a családból a gyerekeket, de alternatívát, lehetőséget mutatnak. Jó lehetőség a család, a környezet bevonására, megismerésére is. Ilyen lehetőséget képviselnek a művelődést, tanulást szolgáló kiegészítő programok, rendezvények.

Tanórán kívüli tevékenységet jelentenek a délutáni foglalkozások (tömegsport, nyelvi, informatikai foglalkozások)

Rendhagyó irodalomórák, a hangverseny-sorozatok, színházlátogatások, a művelődési ház által szervezett programok.

Együttműködés az integrációs program keretében

Óriási erőforrásokat szabadíthat fel az együttműködés a szülői házzal, a gyermekjóléti szolgálattal, családsegítő rendszerrel, jól működő civil szervezetekkel, melyek segítségével mentor-, patrónusrendszer alakítható ki.

A szülő, tanuló és nevelő együttműködésének formái

Az iskola mint oktató – nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít és figyelembe veszi a szülői érdeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált aktív együttműködése. Ezen együttműködés alapja a gyermek iránti közös nevelési felelősség.

Az integráció, inklúzió törvényi szabályozását szeptember első két hetében -egy fórum keretében -megismertetjük a szülőkkal.

A szülők részéről a nevelőmunka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:

- aktív részvételt az iskolai rendezvényeken,
- ötletnyújtást az előadások témáihoz,
- őszinte véleménynyilvánítást,

- együttműködő magatartást,
- a nevelési problémák szinte megbeszélését, közös megoldását,
- a családi nevelésben jelentkező nehézségek közös legyőzését,
- érdeklődő – segítő hozzáállást,
- szponzori segítségnyújtást.

Iskolánk a gyermekek helyes neveléséhez a következő segítségnyújtási formákat kínálja :

- nyílt napok szervezése,
- rendszeres és folyamatos tájékoztatás a tanuló előmeneteléről , magatartásáról,
- változatos témájú szakkörök indítása, ahol a tanuló gyakorolhatja a helyes
- viselkedési módokat,
- előre tervezett szülői értekezletek,
- fogadóórák,
- előadások szervezése,

pl. egészségügyi szakember (orvos, védőnő) meghívásával,

- pályaválasztási tanácsadás,
- közös kirándulások,

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével
- családlátogatás: egyedi igény szerint
- rendezvényeinkre meghívjuk a szülőket
- folyamatos kapcsolattartás (üzenőfüzet, fogadóórák)

Műhelymunka – továbbképzési koncepció, terv

Az egyes gyerekek, gyerekcsoportok nevelésében érintettek együttgondolkodása, a szakmai egyeztetés, az előre haladás szükséges és lehetséges útjainak tisztázása alapvető követelmény.

Az iskola falain túlmutató kezdeményezések

A családokkal, a helyi környezettel, valamint a kapcsolódó intézményekkel (önkormányzat, civil szervezetek, óvodák, középiskolák, családsegítő szolgálatok stb.) valóban partneri viszonyt kialakító integráló iskola jelentős szerepet nyer a település kulturális életében. Egy ilyen iskola kapcsolata a helyi társadalommal az együttnevelés elfogadtatása szempontjából elengedhetetlen.

- nyílt napok
- közös rendezvények a Művelődési Ház és Könyvtárral
- polgárőrség
 - prevencióos tevékenység – bűnmegelőzés
 - családok anyagi és személyi biztonságának elősegítése
- egyházak
- családsegítő
- gyermekjóléti szolgálat
- idősklub

Az iskolánkban – inklúziót elősegíti szervezetek, csoportok

Az integrációt nagyon erősen tudják támogatni azok a belső teamek, csoportok, amelyek a diákok, pedagógusok és szülők együttműködésének különböző formáit adják (pl. az iskola vezetői, nevelőtestületi hatáskörök, diák-önkormányzat, SZMK, különböző szintű értekezletek) gyermekjóléti szolgálat – esetmegbeszéléseken - szakmaközi megbeszéléseken

Az inklúzió pedagógiai rendszere intézményünkben

Kompetenciafejlesztő programok és programelemek (Önálló tanulást segítő fejlesztés, Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése, szociális kompetenciák fejlesztése)

A programelemek beépültek a pedagógiai programba, megjelentek a helyi tanterv módosításában, teljes körű bevezetésük megtörtént.

Az együttnevelést szolgáló – már meglévő és működő – eredmények

- Fejlesztő szobát működtetünk
- A szakmai információs hálózat működtetése -NYITÖT – Gyermekjóléti szolgálat – Családsegítő szolgálat
- Az egyes kompetenciaterületek programcsomagjainak – ezen belül a modulok – adaptációja
- Ajánlások beillesztése a Pedagógiai program mellékletébe (Ötlettár, Adattár)

Az inkluzív nevelés szakmai fejlesztései

- A „jó gyakorlatok” kiválasztása folyamatosan jelen van munkánkban
- A kompetencia-alapú oktatási programcsomagok adaptációja a kötelezőkön túl
- Intézményen belüli hospitálás lehetősége
- Intézmények közötti hospitálások támogatása
- Eszközök és szoftverek beszerzése folyamatosan történik
- A projekt megismertetése és multiplikációja folyamatosan történik

15. A nem szakrendszerű oktatás bevezetése

A nem szakrendszerű oktatás bevezetésének szükségessége, hogy a négy éves (alsó tagozatos) alapkészség fejlesztés nem elég, a tanulók jelentős részének ennél több időre van szüksége, mert csak „görgeti” maga előtt az első osztálytól kezdve kialakuló hátrányokat.

Összességében elmondható, hogy:

- erősíteni kell a tanulók olvasás-szövegértési készségét,
- fejleszteni kell a matematikai problémamegoldó gondolkodást,
- az alapvető készségek fejlesztéséhez kevés a 4 év,
- bővíteni kell a pedagógusok módszertani eszköztárát új munkaformák alkalmazásával.

Célja:

A nem szakrendszerű oktatás célja a kulcskompetenciák és alapkészségek komplex fejlesztése,

kapcsolódási pontok keresése a tantárgyak között. Ennek jellemzői:

- A **tudás** (ismeretek) és a **kompetencia** (alkalmazás és cselekvőképesség) együtt szerezhető meg, egyik sem létezik a másik nélkül.
- Nagyobb hangsúlyt kap a tapasztalati tanulás.
- Előtérbe kerülnek minden tanuló sajátos, csak rá jellemző tulajdonságai, értékei.
- Felszabadultabb, örömtelibb lesz a tanulás.
- Javul a gyerekek tanulási motivációja és közösségi összetartása.
- Több teret kap a pedagógus kreativitása, új lehetőségek nyílnak meg számára.
- Javul a tanár-diák kapcsolat.

A nem szakrendszerű oktatás nem kötődik konkrét tantárgyakhoz, de minden tantárgyat érint!

Kiemelt cél az olvasás-szövegértés és a matematikai problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, azonban nyilvánvaló, hogy e két terület soha nem elszigetelten jelenik meg az ember életében, tehát kapcsolódási pont lehet akár a rajz, az ének-zene vagy a testnevelés is!

Módszertani változások

- Egyéni tanulási utak jelennek meg - a tanuló sok tekintetben választhat abból, amit felkínálunk neki egy-egy témában (nem azt és úgy kötelező tanulni, ahogy a tankönyvben van!)
- Több lesz a kooperációt igénylő feladat - A diákok egymásra vannak utalva, minél jobban tudnak együttműködni, annál több sikert érhetnek el.
- Fontossá válik a használható, segítő, motiváló tanári visszajelzés, és a tanulói önértékelés - nemcsak a témazáró után(!) derül ki, hogy mit kellett volna másképp csinálni.
- Jelen van az észrevételezés, vita lehetősége - a diákok maguk is alakíthatják a tartalmakat, ezáltal érdeklődésük jobban fenntartható.

A nem szakrendszerű oktatás törvényi háttere

A nem szakrendszerű oktatás tartalmát a Nemzeti alaptanterv határozza meg. Ennek lényege, hogy olyan kompetenciák fejlesztésére kell hangsúlyt fektetni, melyek a tanulót cselekvőképessé és versenyképessé teszik a továbbtanulásban, az életben és a munka világában. A megfogalmazott irányelvek értelmezését a törvény nem szűkíti le konkrét témakörökre, vagy módszertani megoldásokra – az iskola ebben teljes szabadságot kap.

A helyi tantervben pontosan rögzíteni kell a nem szakrendszerű oktatás órakeretét és tartalmát.

Munkaszervezési módok

A nem szakrendszerű oktatás során a frontális osztálymunka aránya csökken, hiszen az ismeretközlés és a gyakorlás mellett nagy hangsúlyt kap a tapasztalatszerzés és az együttműködés. Ehhez a csoportmunka az egyik legkézenfekvőbb lehetőség, melyben különféle kooperatív technikák kaphatnak helyet. Ez azonban nem valamilyen egységes eljárás vagy módszer alkalmazását jelenti, mert maga a feladat határozza meg, hogy valójában ki milyen szerepet tölt be a csoportban. A feladatokból nagyobb feladategységeket, modulokat és projekteket lehet szervezni.

A tanulás színterei a nem szakrendszerű oktatásban

Az osztálytermi környezetből ki lehet lépni a tágabb környezetbe, ahol a diákok a feladatok megoldása során új partnerekkel találkoznak:

A tanulás színterei:

partnerek:

Osztály
Könyvtár
nagyszülők
Internet
Udvar
Utca, közterek
Bolt,

Belső és külső

polgárőrség
szülők,

takarítók
orvos, védőnő

Milyen kompetenciákat kell fejleszteni?

A Nemzeti alaptanterv és az Európai Unió által megfogalmazott definíciók alapján az alábbi kulcskompetenciákat:

Kompetencia terület

Jellemző tartalmak

1.) Anyanyelvi

Gondolatok, érzések, vélemények kifejezése
Hatékony szóbeli és írásbeli kommunikáció
Helyes és kreatív nyelvhasználat

2.) Idegen nyelvi

Az anyanyelvi készségekhez hasonlóan a tanult élő idegen nyelveken

3.) Matematikai

Ismeretek, folyamatok és a tevékenységek közötti viszony felismerése
Képletek, modellek, struktúrák, grafikonok / táblázatok használata

4.) Természettudományos

Problémamegoldó gondolkodás
Magyarázatok, előrejelzések a természet jelenségeiről

5.) Digitális

Kölcsönhatások, folyamatok értelmezése
Átgondolt következtetés és cselekvés
Az emberi tevékenység okozta változások megértése
Az egyéni és közösségi felelősség tudata
Az információs technológiai eszközök magabiztos és kritikus használata
Információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje
Kommunikáció és együttműködés az interneten keresztül

6.) Önálló tanulás

Kitartó tanulás
Jó szervezésű az idővel és az információval való hatékony gazdálkodás
Egyéni szükségletek és lehetőségek felismerése

7.) Szociális és állampolgári	Motiváció és a magabiztosság Személyes, értékorientációs, interperszonális, és interkulturális tudás Harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés képessége A közjó iránti elkötelezettség és tevékenység Konfliktusok megoldása
8.) Kezdeményező és vállalkozói	A közügyekben való aktív részvétel A tágabb környezet megismerése, a lehetőségek megragadása Kreativitás, az újításra való beállítódás és kockázatvállalás Célkitűzések megfogalmazása, tervek készítése Gazdasági tevékenységekhez szükséges ismeretek
9.) Esztétikai-művészeti	Az esztétikai megismerés képessége Elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése Az irodalom, zene, tánc, dráma, bábjáték, vizuális művészetek, építészet, média, mint kifejező eszközök használata.

A fejlesztés kiemelt területei

Az említett kulcskompetenciákon belül a fejlesztés legfontosabb területeit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

Információ kezelése:

1. Célravezető kérdések megfogalmazása
2. Célok meghatározása
3. Nagyobb feladatok felbontása kisebb részfeladatokra
4. Információforrások megtalálása
5. Szükséges információk kiválasztása, szűrése
6. A feladat megoldásához szükséges legjobb módszer megválasztása

Problémamegoldó gondolkodás:

1. Sorba rendezés, osztályozás, összehasonlítás
2. Becslés, előrejelzés
3. Tények és vélemények megkülönböztetése
4. Saját állítások, következtetések indoklása, alátámasztása
5. Előnyök és hátrányok vizsgálata
6. Megoldási módok megfogalmazása

Kreativitás:

1. A felmerülő kérdések, problémák több szempontú megközelítése
2. Kísérletezés

3. Új kapcsolatok keresése a szokványosak mellett
4. A másoktól való tanulásra való nyitottság
5. Válaszok meglátása a váratlan helyzetekben
6. Válaszok meglátása a hibákban
7. Kockázatvállalás

Együtműködés:

1. Mások véleményének figyelő meghallgatása
2. Mások nézeteinek, véleményének tiszteletben tartása
3. Különböző helyzetekben való adekvát viselkedés és kifejezőmód
4. A megosztás, együtműködés és a másoknak teret engedés képessége
5. Visszajelzés adása és vétele
6. Felelősségvállalás az elvégzett munkáért
7. Közös álláspont kialakítása tárgyalás és kompromisszumok mentén
Javaslatok megfogalmazása a még hatékonyabb közös munka érdekében

Tapasztalati tanulásra épül

A tapasztalati tanulás lényege maga a tevékenység és a közben megszerzett tapasztalatok

feldolgozása – gondolatban vagy írásban (vagy más módon). Leggyakoribb formái a játék, kísérlet,

modellezés, vagy a kirándulás. További fontos jellemzői:

- Nemcsak a végeredmény számít, hanem maga a folyamat is fontos!
- A feladatok / tevékenységek valóságűek (nem tankönyvszagúak), ezért a diákokmotiváltabbak
- Csoportmunka esetén sok a szóbeli interakció a résztvevők között (instrukció, vita,összegzés, következtetés, stb.)
- A tanulók saját maguk tudják értékelni az elvégzett munkát, érzéseiket is megosztják egymással
- A csoportban végzett feladatok során erősödik a közösségi szellem
- A tanultak jobban megmaradnak az emlékezetben és az ismeretekhez való viszonyulás is jobb lesz.

Jó példa a tapasztalati tanulásra a kirándulás, természetjárás, egy közös szervezési feladat (farsang, stb.), vagy minden olyan feladat, ahol az egyéni megismerés és döntéshozatal szerepet játszik.

A helyi sajátosságokat figyelembe kell venni.

Élő idegen nyelv

5. évfolyam

Éves óraszám: 36 óra

Heti óraszám: 1 óra

Cél:

- Adott szituációnak megfelelő nyelvhasználati képesség kialakítása.
- A négy nyelvi alapkészség (hallás, beszéd, olvasás, írás) fejlesztése.

Tevékenységformák

Hallás:

- Hallás után lejegyzetelni egy család tagjait, a család „házi kedvenceit”.
- Fontosabb adatok, életkor, születésnap, telefonszám, lakcím és foglalkozás hallás utáni lejegyzése.
- Fontosabb események, dátumok hallás utáni lejegyzése.
- Személy, állat vagy képzeletbeli alak rajzolása hallás után. Egy bizonyos személy, állat, tárgy kiválasztása hallás után.
- Helymeghatározás alapján beazonosítani a térképen a helyet, épületet. Lejegyezni egy ház helyiségeit, egy településen található látnivalókat.
- Időpontokat feljegyezni. Egy személy napirendjét lejegyezni. Tanórákat, sportokat lejegyezni, egyéb tevékenységeket felismerni hallott szöveg alapján.
- Egy személyt több közül kiválasztani a ruházatának leírása alapján.

Olvasás:

- Tipikus idegen nyelvi és magyar családokról szóló idegen nyelvű szöveg olvasása.
- Gyakori idegen nevek olvasása.
- Képek és idegen nyelvi szövegek párosítása.
- Születésnap meghívó olvasása.
- Születésnap képeslapok olvasása idegen nyelven.

- Az idegen nyelvterület társadalmi ünnepei és azokhoz kapcsolódó szokásairól olvasás idegen nyelven.
- Képek és idegen nyelvi leírások párosítása.
- Ismert személy, állat idegen nyelvi leírás alapján történő kiválasztása.
- Olvasás egy-egy tipikus magyar ill. idegen nyelvi területhez tartozó falu város életéről, épületeiről.
- Az idegen nyelvi otthon leírásának olvasása.
- Érdekes hobbik, különleges sportok leírásának idegen nyelvű olvasása, megértése.
- Divatos és hagyományos öltözékek az idegen nyelvterület jellemzőivel.

Beszéd:

- Saját család bemutatása fénykép alapján. Saját háziállat bemutatása .
- Szituációs játékok idegen nyelven. Ismerkedés.
- Telefonbeszélgetés, információ kérés.
- Érdeklődés barátok, híres emberek iránt.
- Beszélgetés ünnepeinkről az iskolában és a családban.
- Szokások nálunk és az idegen nyelvi országban.
- Saját jellemzés idegen nyelven.
- Egy ismert személy jellemzése idegen nyelven.
- Interjú készítése, adása vélemények kérése.
- Saját lakóhely bemutatása idegen nyelven.
- Kép alapján a kép ábrázolásának megfelelő idegen nyelvi bemutatás.
- Napirendi beszámolás idegen nyelven.
- Egy hétvége elbeszélése idegen nyelven.
- Egy személy ruházatának leírása.

Írás:

- Családfa készítése.
- Kedvenc állatok leírása.
- Boríték megcímzése.
- E-mail írása, rövid üzenet.
- Születésnap meghívó írása
- Üdvözlőlapok írása idegen nyelven.
- Egyszerű kérdőív kitöltése.
- Rövid jellemzés, leírás megfogalmazása.
- Kérdőív kitöltése, kedvelt és nem kedvelt dolgok.
- Rövid ismertető készítése saját lakóhelyről.
- Programjavaslat készítése.

- Rövid levél írása a mindennapi tevékenységekről.
- Ruházati katalógus megrendelőlapjának kitöltése.
- Rövid leírás egy személy ruházatáról.

Követelmény:

- A tanuló az ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást értse meg, arra megfelelően reagáljon.
- A tanuló a tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmazzon meg.
- A tanuló az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egyszerű mondatokból álló szövegben a fontos információkat találja meg, a lényegét értse.
- A tanuló az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott rövid mondatokat írja le.

VIZUÁLIS KULTÚRA

5. évfolyam

Óraszám:

Évi óraszám: 36

Heti óraszám: 1

Cél:

- A vizuális nyelv kifejező és ábrázoló szándék szerinti használatának erősítése, tudatosítása, a vizuális közlés- és kommunikáció-változatok szélesedő skálájával történő ismerkedés.
- Az önállóság és kreativitás kialakítása, fejlesztése. A mű-, látvány-, és tárgyelemzésben, a véleményformálásban és az alkotásban. A művészeti ismeretek bővítése és válogatottan különböző korokból, kultúrákból és kontinensekről származó műalkotásokkal a művészettörténeti tanulmányok előkészítése.
- A tudatos felépítésnek megfelelően a feladatok fokozottan önálló megoldása rutinok, készségek kialakításával kezdődik és egyre önállóbban végzett tevékenységekig jut el.

Fejlesztési követelmény:

- Legyen képes személyes élmények, érzelmek, hangulatok kifejezésére.
- Fokozódó tudatossággal és érzékenységgel használja a vizuális minőségeket kifejező és ábrázoló technikákat alkotásaiban.
- Ismerje a vizuális művészetek legfontosabb ágainak (: festészet, szobrászat, grafika) alapvető vizuális jellemzőit, használja ezeket az elnevezéseket.
- Ismerjen néhány képzőművészeti témát, a tematikai sajátosságokat be tudja építeni az elemzésekbe.
- Ismerjen fel és tudjon megnevezni néhány képzőművészeti, nép- és iparművészeti, valamint építészeti alkotást.
- Alapismeretekkel rendelkezzen az alkotás létrehozása, a tárgytervezés és kivitelezés folyamatáról.

- Legyen jártas a látványok (tárgy, tárgycsoport, jelenség) ábrázoló tanulmányozásában.
- Legyen képes a megismert anyagok, eszközök, technikák önálló használatára.
- Ismerje az információközlés legfontosabb formáit és jellegzetességeiket, ismerjen fel néhány közlésfajtát, maga is tudja megfogalmazni képből közléseit, magyarázatait.
- Tárgyalkotó munkáját a kitartás, pontosság, igényesség jellemezze.
- Legyen képes az életmód és a tárgyforma kapcsolatának meglátására, a tárgyelemzésekben való részvételre.

Tartalom:

- **Kifejezés, képzőművészet:**

- élmények, fantáziaképek síkbeli-térbeli megjelenítése,
- népköltészeti alkotások, versek, mesék, történetek vizuális feldolgozása,
- ecset-, ceruza-, filctoll- és hurkapálcika rajzok,
- akvarell-, tempera-, krétafestmények; vegyes technikájú megoldások,
- sokszorosító grafikai eljárások: monotípiák, papírmetszet,
- mintázás agyagból, drótplasztika,
- műelemzések a különböző képzőművészeti ágak (festészet, grafika, szobrászat) főbb vizuális jellemzőinek vizsgálatával, különböző korokból és kontinensekről származó jellegzetes példákon keresztül (pl. az iskolánk épülete, a homlokzati szobrok, barlangrajzok; ókori egyiptomi és görög, amerikai prekolumbián, valamint 16-17. és 20. századi szobrok; középkori ikonok, 16-18. századi arcképek és oltárképek, 17. és 19. századi tájképek, avantgárd és neoavantgárd festmények, 16-17. és 20. századi grafikai lapok),
- a népművészet jeltartalmú elemeinek jelentésvizsgálata.

- **Vizuális kommunikáció:**

- természeti és mesterséges formák (emberek, növények, állatok, tárgyak - köztük mértani alapformák) és jelenségek ábrázoló tanulmányozása:
 - vonallal, tónusos megoldásban és színnel
 - jellemző forma (karakter)

- felépítés, kapcsolódás, arány
- mozgás, a forma változása
- a lokálszín, színárnyalatok kikeverése, derítés, tompítás
- felület, faktúra
- különböző nézőpontok
- elképzelt tárgy magyarázó-értelmező megrajzolása elől-, felül-
oldalnézetben
- rajzos üzenet, képregénykészítés szövegírással
újságokból gyűjtött fotók, betűk, képek jellemzőinek megbeszélése,
ezekkel plakát készítése,
- közvetlen vizuális közlések (gesztus, jelbeszéd) és rögzített közlések
(írás, műalkotás, tárgy, magyarázó rajz, fotó, plakát)
információtartalmának elemzése.

- **Tárgy- és környezetkultúra:**

- tárgytervezés rajzban, tárgykészítés (pl. használati tárgyak) szabadon
választott technikával,
- talált tárgyak elemzése: mi volt? mi lehet belőle?
- régi tárgyak elemzése: kié volt? milyen korban? mire használta?
- fazekastárgyak (pl. a pataki kerámia, kerámiaműhelyek alkotásai, népi
fazekasság) elemzése; szalagos és lapokból formált edények építése,
faktúraképzés,
- fonott és szövött tárgyak elemzése; egyszerű tárgykészítés fonással és
szövással.

Élő idegen nyelv

6. évfolyam

Éves óraszám: 36 óra

Heti óraszám: 1 óra

Cél:

- A diák értse és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat.
- Legyen képes egyszerű interakciókra, amennyiben a másik személy lassan és tagoltan beszél és segítőkész.

Tevékenységformák

Hallás:

- Megérteni idegen nyelven egy étel hozzávalóit.
- Étlapról ételt kiválasztani hallott kérés alapján.
- Személyek közötti viszony felismerése hallott párbeszéd alapján.
- Telefonon kapott információk lejegyzése idegen nyelven.
- Időjárás-jelentés megértése hallott szöveg alapján.
- Szövegből különböző tevékenységek felismerése.
- Hallott programjavaslatokból a megfelelő kiválasztása.
- Évszámok és életrajzi adatok megfelelő párosítása idegen nyelven.

Olvasás:

- Recept, ételek leírásának olvasása idegen nyelven.
- Éttermek megnevezése, egyedi ételek kiválasztása.
- Önkiszolgáló éttermek működése.
- Érdekes szokások idegen országokban.
- Hivatalos és baráti meghívók olvasása.
- Hogyan élnek az emberek a távoli tájakon?
- Személyes szabadidő eltöltések megismerése.
- Újsághirdetések olvasása.
- TV, rádió, moziműsor olvasása.
- Film, színdarab szinopszisa.
- Könnyített részletek ifjúsági művekből.
- Egy ma élő személy életrajza.
- Egy korábban élt híres ember életrajzának olvasása.

Beszéd:

- Éttermi párbeszéd, rendelés, rendelésvétel.
- Asztali párbeszéd.
- Kedvenc étel ismertetése.
- Meghívás vendégségbe, bemutatás.
- Telefonbeszélgetésben meghívás szabadidős programra.
- Képleírás az időjárással kapcsolatosan.
- Telefonon érdeklődni az időjárásról.
- Kedvenc programjaim.
- Kedvelt időtöltések, hobbik.
- Életrajz ismertetése.
- Egy ismert személy életéről beszéd.

Írás:

- Étlap összeállítása.
- Recept írása idegen nyelven.
- Menü összeállítása recepttel.
- Meghívók készítése, papíron és elektronikusan.
- Kedvenc évszakok leírása.
- Időjárás-jelentés írása.
- Program összeállítása külföldi vendég számára.
- Kedvenc hobbim.
- Kérdőívek kitöltése.
- Kedvenc együttesem.
- Életrajz írása idegen nyelven.
- Életrajzi kérdőív kitöltése.

Követelmény:

- A tanuló az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket értse meg, hallott szövegből a lényegét szűrje ki.
- A tanuló a tanult minta alapján egyszerű közléseket fogalmazzon meg. Párbeszédben érdeklődjön, válaszoljon, kérjen segítséget.
- A tanuló az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből lényegét szűrje ki, a megfogalmazott kérdésekre válaszoljon.
- A tanuló egyszerű közléseket fogalmazzon meg, a mondatokat helyesen írja le. Egyszerű kérdőíveket helyesen töltsön ki.

Művészeti Nevelés
VIZUÁLIS KULTÚRA

6. évfolyam

Óraszám:

Éves óraszám: 36 óra

Heti óraszám: 1 óra

Cél:

- A vizuális nyelv kifejező és ábrázoló szándék szerinti használatának erősítése, tudatosítása, a vizuális közlés- és kommunikáció-változatok szélesedő skálájával történő ismerkedés.
- Önállóság, kreativitás kialakítása, fejlesztése. A mű-, látvány-, és tárgyelemzésben, a véleményformálásban és az alkotásban. A művészeti ismeretek bővítése és válogatottan különböző korokból, kultúrákból és kontinensekről származó műalkotásokkal a művészettörténeti tanulmányok előkészítése.
- A megfelelő kritikai érzék előkészítése. Az ízlés, a belső igényesség és a tárgyilagos önértékelés alapjainak kialakítása.

Követelmény:

- Legyen jártas a vizuális minőségek és a kompozíciós megoldások felismerésében és alkalmazásában.
- Ismerje a különböző anyagok viselkedésének törvényszerűségeit, legyen képes a kifejezőeszközök megválasztásával, alkalmazásával a gondolatok közlésének erősítésére.
- Legyen jártas néhány egyénileg választott technika használatában, a kézművesség egyik ágában; képes a technikai kivitelezés minőségének megítélésére.

- Ismerjen fel és tudjon megnevezni néhány képzőművészeti, nép- és iparművészeti, valamint építészeti alkotást.
- Ismerje néhány festészeti, szobrászati és grafikai műfajt és technikát, a műfaji-technikai sajátosságokat meg tudja fogalmazni az elemzések során.
- Legyen képes a látvány (tárgy, tárgycsoport, jelenség) tanulmányozására, elemzésére, egyszerű magyarázó ábrák készítésére és elemzésére.
- Legyen jártas a látványtól való elvonatkoztatásban, a forma- és színredukció megoldásaiban, a téri modellkészítésben.
- Rendelkezzon alapismeretekkel a szerkesztőrajz közlésformájáról, különböző közlésfajták jellemzőiről, jártas a szerkesztőrajz készítésében.
- Ismerje a vizuális információközlés legelterjedtebb módjait, alapvető jellemzőiket; legyen képes a betű és kép együttes alkalmazására.
- Ismerje a legfontosabb képi jeleket, a nemzeti ereklyéket.
- Ismerje a tárgytervezés és -készítés folyamatának legfontosabb lépéseit, szempontjait.
- Legyen képes az életmód, a lakás berendezése és a használati tárgyak közötti összefüggések felismerésére.
- Legyen tájékozott lakóhelye, megyéje népi kismesterségeiről.
- Válgjon igényévé a kultúrált környezet, annak megteremtésében, fenntartásában aktívan vegyen részt.

Tartalom:

- **Kifejezés, képzőművészet:**
 - személyes és művészeti (népművészet, képzőművészet, színház, tánc, zene, irodalom) élmények feldolgozása képi, plasztikai kompozíciókban (pl. népballadák, a magyar és a világirodalom klasszikusai, antik mitológia, biblia, mondák, legendák, klasszikus és rockzene),
 - homogén és vegyes rajz- és festőtechnikák,
 - monotípiák, papírmetszet,
 - mintázás-térformálás, papírplasztika,
 - képsorok egyszerű animációval,
 - különböző korokból származó műalkotások elemzése; az elemzések során a művészeti műfajok (szobrászat: körplasztika, dombormű; festészet: táblakép- és falfestészet; sokszorosító grafika: mély- és magasnyomás) és technikák (szobrászat: faragás, mintázás, öntés;

táblakép: tempera- és olajfestés; falfestészet: freskó, mozaik;
mélynyomás: rézkarc; magasnyomás: fametszet, linómetszet)
jellemzőinek vizsgálata,

- a vizuális nyelv alapelemei, a használt technika/anyag és a komponálási mód kifejező hatásán alapuló alkotómunka, a kifejező hatás megfigyelése az elemzett művekben.

- **Vizuális kommunikáció:**

- kompozíciós gyakorlatok látványok ábrázolásával,
- tárgyak felépítését, tagoltságát magyarázó, elemző rajzok, tér- és tömegviszonyokat értelmező makettek készítése forma- és színredukcióval,
- fejlődést, változást, működést, folyamatot magyarázó, szemléltető ábrák készítése,
- geometrikus térmodellek készítése papírból hálózatrajz, szerkesztőrajz alapján,
- 3 képsíkos vetületi ábrázolás az elkészített geometrikus formákról,
- térformálás - térábrázolás: összetettebb makettek készítése papír- és textilplasztikában, természetes anyagok használatával; alaprajz és térképkészítés (pl. történelmi mondák, legendák, olvasmányok alapján helyszínek, épületek - jurta, vár, templom; népi építészet vagy helyi műemlék feldolgozása),
- a sokszorosított információ (könyv, reprodukció, plakát, képes folyóirat, film) jellemzőinek elemzése, a kép és szövegfelt arányára figyelve újság, könyvcímlap tervezése,
- a képi közlések szabályainak, konvencióinak tanulmányozása közismert jelekben, szimbólumokban,
 - jelképek, nemzeti ereklyék (pl. címer, zászló, szakrális tárgyak),
 - jel- és üzenettartalma,
 - a közösségi élet jelei - informáló jelek a mindennapi életben,
- vizuális jelek gyűjteményének készítése; jeltervezés és kivitelezés.

- **Tárgy- és környezetkultúra:**

- a tervezési folyamat alapjainak megismerése valódi szükségletként jelentkező vagy elképzelt (esetleg fantasztikus) tárgy létrehozásával:
 - a hiányhelyzet felismerése,
 - ötletek a hiány pótlására,
 - tervezés az anyagok, eszközök megválasztásával,

- kivitelezés,
- (pl. egy használati tárgy -iskolai felszerelés, személyes tárgy-elkészítése; játék vagy báb készítése),
- a viaszíróos batiktechnika munkafázisai, tárgykészítés-díszítés (pl. terítő, párna, trikó),
- a tágabb környezet rendeltetésének, formáinak elemzése, kritikája:
 - különböző funkciójú épített terek osztásai, mozgáslehetőségek a terekben, térérzetek,
 - életterek, az otthon berendezése és tárgyai,
- egy választott tárgy történeti változásai,

Művészetek

Ének-zene

5. évfolyam

Éves órakeret: 36 óra

Heti órakeret: 1 óra

Cél:

- A muzsikáló közösség-, és zeneszerető, zeneértő közösségnevelés. Ehhez szükséges a zenei műveltség megalapozása, a nemzeti egyetemes zenekultúra megismertetése.
A művészi kifejezőkészség kibontakoztatása, az igényes zene mindennapos szükségletté válásának alakítása.
- A magyar népzenei anyanyelv megismertetése, megszerettetése, a zenei értékek közvetítése.

Fejlesztési tevékenység:

- Új stílusú népdalok éneklése alkalmazkodó stílusban.
- Jeles napok dalainak éneklése, ünnepekhez csoportosítása.
- Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc dalai.
- Gregorián dallamok éneklése.
- Reneszánsz és barokk zeneművek témáinak, részleteinek éneklése.

- Egyszerű többszólamúság (csoportos éneklés).
- Régi stílusú kvintváltó népdalforma rögtönzése (megadott kezdősorral).
- Éneklés a népdalfeldolgozásokban felhangzó dalok közül.
- Gregorián dallamok felismerése.
- Reneszánsz és barokk művek meghallgatása, a stílusjegyek megfigyelése..
- A barokk zenekar hangszerének és hangszercsoportjainak megnevezése.
- Zeneszerzők élettörténetéről önálló ismeretszerzés.
- Új ritmusértékek és szüneteik olvasása-írása.
- Új dallami elemek olvasása-írása.
- A tiszta hangközök ismerete, szolmizált éneklése.
- Dinamikai tempójelek felismerése, alkalmazása dallaméneklés során.

Tartalom:

- Újabb magyar dalok (régie és új stílusú) megismerése.
- A magyar népdalstílus rétegződése.
- Régi stílus: sorszerkezet, ereszkedő dallamvonal, kvintválasz.
- Új stílus: visszatérő sorszerkezet, kupolás dallamvonal.
- Népdalfeldolgozások, népszokások zenéje (magyar, kisebbségi és nemzetiségi népzene).
- Zenetörténeti korok: reneszánsz, barokk stílusjegyek.
- Reneszánsz és barokk zenei szemelvények.
- Zenei formák, szerkesztésmódok: rondó, menüett, fúga, solo-tutti.
- Együttesek: barokk zenekar.
- Hangszerek: orgona, csembaló, oboa, trombita.
- Zeneszerzők: Vivaldi, J. S. Bach, Handel,
- A zeneszerzők életútja, munkássága, rövid kortörténet.

Zenei hallás, kottaismeret:

- Ritmikai fogalmak, ismeretek: az alkalmazkodó ritmus, a tizenhatod és kombinációi, szünetjele, a kis és nyújtott ritmus.
- Dallami ismeretek: felső „ré” és „mí” hangok.
- Hangközök: egész- és félhang távolság, a tiszta hangközök.
- Előadási jelek: tempo és dinamikai jelek a tanult dalokhoz és a meghallgatott zeneművekhez kapcsolódva.

Művészetek

Ének-zene 6. évfolyam

Éves óraszám: 36 óra

Heti óraszám: 1 óra

Cél:

- A tanulók értékszemléletének, hagyományőrző magatartásának formálása, a befogadó- és reprodukáló képesség fejlesztése.
- A zene jelrendszerének megismerése és alkalmazása a zenei olvasás-írás tevékenységben. A zene szeretete, a zenehallgatás szokásának kialakítása.
- A zenei képzelet, a gondolati tevékenység, a dinamikai és formaérzék fejlesztése.

Fejlesztési tevékenység:

- A műzenei feldolgozásokban meghallgatott népdalok éneklése.
- A nemzeti és etnikai kisebbségek népdalainak éneklése.
- Válogatás a tartalomhoz kapcsolódó, kifejező éneklés gyakorlása.
- Ünnepi alkalmak, népszokások dalainak éneklése, szerepjátszás a dalok felhasználásával.
- Történeti énekek szerepjáték előadása.
- Az új hangközök és módosított hangok tanult dallamokban történő tiszta intonálása.
- Klasszikus műdalok és témák énekes megszólaltatása kottaképből.
- Dallamalkotás adott témára nyitás-zárás.
- Klasszikus kánonok csoportos éneklése.
- Zenei formák, műfajok, művek hallás utáni felismerése.
- A dúr-moll színezett különbségének megfigyelése.
- A bécsi klasszicizmus műfajainak és formáinak szóbeli ismertetése.
- A zenei korszakhoz kapcsolódó alapvető stílusok, műfajok, formák és szerkezetek felismerésének gyakorlása.
- Önálló véleményalkotás, a zenei élmény szóbeli megfogalmazása.
- Módosított hangok ábécés megnevezése.
- A periódus felismerése a tanult dallamokban.

- Az éneklés során a zenei előadásmódra vonatkozó kifejezések felismerése és alkalmazása.

Tartalom:

- Újabb magyar népdalok és népszokások dalai.
- Nemzeti és etnikai kisebbségek újabb dalai.
- Ünnepek dalai.
- Más népek dalai (újabb európai országokból is).
- Klasszikus műdalok. Műzenei témák (énekelhető zenehallgatási szemelvények).
- Többszólamú szemelvények: könnyű kórusművek (a már ismert zenetörténeti korokból) és népdalfeldolgozások.
- Dallammodellek: a tanult dalok és olvasógyakorlatok (ritmikai, dallami, formai elemeik), kérdés-felelet elvű dallamok.
- Népzenei és népzenei ihletésű művek hallgatása.
- Szemelvények a 16-18. század magyar történelmi zenéjéből.
- Zenetörténeti kor: a bécsi klasszicizmus.
- Zeneszerzők: Haydn, Mozart, Beethoven.

Zenehallgatás, kottaismeret:

- Ritmika: a felütés, csonka ütem.
- Új dallami elemek: ábécés hangok a kis- és egyvonalas oktávban.
- Tonalitás: dúr-moll hangnemek.
- Előadásmód: a tanult zenei anyagokhoz kapcsolódóan.
- Haydn, Mozart, Beethoven műveiből részletek hallgatása.
- Népdalok, nemzetiségi dalok hallgatása.

Magyar nyelv és irodalom

5. évfolyam

Évi óraszám: 72 óra

Heti óraszám: 2 óra

Irodalom: 1 óra

Nyelvtan: 1 óra

Beszéd-készség, beszéd-művelés

Célok és feladatok:

- A köznyelvi kiejtés, a beszédtevékenység és beszédértés további fejlesztése
- A kommunikációs illemszabályok további fejlesztése szituációs játékokkal, az olvasmányok dramatizálásával
- Nem verbális elemek használata a mondanivaló kifejezése érdekében
- Az összefüggő beszéd fejlesztése a téma tartásával, mondatok alkotásával, helyes szóhasználattal

Fejlesztési követelmények:

- A mondanivaló és a köznyelvi kiejtésnek megfelelő beszéd, pontos artikuláció
- Társas helyzetekben a párbeszéd alkalmazása
- Az életkornak és az olvasmányoknak megfelelő szókincs, az adott témáról összefüggő beszámoló a szükséges szakszavak használatával.

Olvasás, írott szöveg megértése

Célok és feladatok:

- A szövegértő olvasás képességének további fejlesztése
- A hangos és néma olvasási technika fejlesztése
- Szótárak lexikonok használata
- Az irodalmi ismeretek további fejlesztése népköltészeti és szépirodalmi alkotások olvasásával: legnagyobb íróink nevének és néhány alkotásának ismerete; néhány mese, elbeszélés és gyermekregény ismerete; néhány művészi eszköz ismerete.
- A tanulás tanításának megalapozása, fejlesztése
- A fogalmazástanítás gyakoroltatása

Fejlesztési követelmények:

- Ismert és gyakorolt szövegek megszakítás nélküli olvasása
- Könnyebb szövegekhez önálló vázlatkészítés
- Egy oldalnyi életkornak megfelelő szöveg megértése néma olvasással
- Dramatizálás tanítói segítséggel
- Legnagyobb íróink és néhány művének ismerete
- Az olvasott művek megértése, a szereplők megnevezése, a cselekmény felidézése
- Egy hosszabb terjedelmű mű elolvasása
- A tanult műfajok és néhány stíluseszköz ismerete és alkalmazása

Írás, szövegalkotás

Célok és feladatok:

- Az eszközzintű íráshasználat folyamatos fejlesztése
- Az önellenőrzés és a hibajavítás szokásának fejlesztése
- Írásbeli szövegalkotás, rövid szövegek alkotása különböző típusokban /elbeszélés, leírás, jellemzés/
- A tartalomnak megfelelő szóhasználat

Fejlesztési követelmények:

- Rendezett, tiszta, olvasható íráskép
- Lendületes írás, eszközhasználatot lehetővé tevő írástempó
- Hibátlan másolás 5 percig. Rövid mondatok írása másolással, tollbamondással, emlékezetből írással
- Folyamatírás alkalmazása; tagolás, mondatkapcsolás
- Fogalmazási minták elemzése, az írásbeli munkák rendszeres javítása
- Anyaggyűjtés és elrendezés a fogalmazás értelmének megfelelően

Anyanyelvi kultúra, nyelvtan, helyesírási ismeretek

Célok és feladatok:

- A nyelvhasználat tudatossá tétele hangtani és szótani ismeretekkel
- Az ismereteknek megfelelő nyelvtani elemzési készség
- A nyelvtani anyaghoz kapcsolódó nyelvhelyességi ismeretek
- A tanult helyesírási ismeretek gyakorlása, készség szintű alkalmazása

Fejlesztési követelmények:

- Az eddigi ismeretek rendszerezése, gyakorlása, alkalmazása
- Ige, főnév, melléknév, számnév felismerése, igemódok alkalmazása
- Igemódokkal kapcsolatos helyesírás, a felszólító módú igealakok írása
- Rag, jel, képző felismerése, szóelemzés
- A helyesírási önellenőrzés fejlesztése
- A tanult ismeretek rendezése, gyakorlása; hangok, ábécé, szótó és toldalék, egyszerű és összetett szavak, a „j”, helyes alkalmazása, kétféle jelölése legalább 30 szóban, mondatfajták felismerése, alkalmazásuk.

Magyar nyelv és irodalom

6. évfolyam

Évi óraszám: 72 óra

Heti óraszám: 2 óra

Irodalom: 1 óra

Nyelvtan: 1 óra

Beszédkésztség, beszédművelés

Célok és feladatok:

- A köznyelvi kiejtés, a beszédtevékenység és beszédértés további fejlesztése, egyszerű és érthető közlés az alkalomnak megfelelően
- A kommunikációs illemszabályok további fejlesztése, törekvés a pontosságra, a lényeg kiemelésére
- Különböző mondatfajták változatos használata a szándéknak megfelelően
- Az összefüggő beszéd fejlesztése a téma tartásával

Fejlesztési követelmények:

- A mondanivaló és a köznyelvi kiejtésnek megfelelő beszéd, pontos artikuláció, a mondat- és szövegfonetikai eszközök rugalmas és kifejező alkalmazása társalgásban, felolvasásokban és memoriterekben.
- Társas helyzetekben a párbeszéd alkalmazása
- Az életkornak és az olvasmányoknak megfelelő szókinccs, az adott témáról összefüggő beszámoló a szükséges szakszavak használatával.
- Néhány nyelvi változat ismerete: társakkal, felnőttekkel való beszéd (tegezés, magázás)
- Saját vélemény alkotása, megvédése, érvelés

Olvasás, írott szöveg megértése

Célok és feladatok:

- A hangos és néma olvasási technika fejlesztése, az értelmező, a bíráló és az alkotó olvasás fejlesztése
- Szótárak, lexikonok használata, a könyvekből tanulás képességének megalapozása
- Rövidebb és hosszabb művek, népköltészeti és szépirodalmi alkotások olvasása: legnagyobb íróink nevének és néhány alkotásának ismerete;

novellák, elbeszélések és ifjúsági regények ismerete; néhány művészi eszköz ismerete és használata.

- Az aktív és passzív szókinccsgazdagítása
- Az írásbeli és szóbeli vélemény megfogalmazása, gyakorlása

Fejlesztési követelmények:

- Ismert és gyakorolt szövegek megszakítás nélküli folyamatos olvasása
- Könnyebb szövegekhez önálló vázlatkészítés, címadás, szómagyarázat, kifejezés-értelmezés, időrend, helyszín, szereplők, események megnevezése, információk visszakeresése, összefüggések jelölése, válaszadás kérdésekre.
- Másfél oldalnyi életkornak megfelelő szöveg megértése néma olvasással
- A kreativitás fejlesztése olvasmányok dramatizálásával, ünnepélyek szervezésével, dramatizálás, szerepjátszás tanítói segítséggel
- Legnagyobb íróink és néhány művének ismerete
- A tanult műfajok és néhány stílus eszköz ismerete és alkalmazása (hasonlat, metafora, ismétlés, fokozás)

Írás, szövegalkotás

Célok és feladatok:

- Az írástechnika folyamatos fejlesztése, rendezett írásmód gyakoroltatása
- Az önellenőrzés és a hibajavítás szokásának további fejlesztése
- Írásbeli szövegalkotás, rövid szövegek alkotása különböző típusokban /elbeszélés, leírás, jellemzés/
- Önkifejezés és kreativitás; szövegek átírása, történetek folytatása, előzmény és következmény lehetőségeinek megfogalmazása

Fejlesztési követelmények:

- Rendezett, tiszta, olvasható, íráskép és lendületes írástempó
- Hibátlan másolás 6-7 percig. Mondatok írása másolással, tollbamondással, emlékezetből írással
- Folyamatírás alkalmazása; tagolás, mondatkapcsolás
- Fogalmazási minták elemzése, az írásbeli munkák rendszeres javítása, nyelvtani, helyesírási ismeretek alkalmazása az írásbeli munkákban
- Anyaggyűjtés és elrendezés lexikonokból, kézikönyvekből
- Az írásmunka gazdaságos és esztétikus elrendezése

Anyanyelvi kultúra, nyelvtan, helyesírási ismeretek

Célok és feladatok:

- A nyelvhasználat tudatosá tétele hangtani és szótani ismeretekkel, gyakorlottság a szavak jelentésviszonyaiban
- Az ismereteknek megfelelő nyelvtani elemzési készség, az egy- és többjelentésű szavak alkalmazása, rokon értelmű szavak ismerete
- A helyesírás további alapvető szabályainak megismerése és alkalmazása.

Fejlesztési követelmények:

- Az eddigi ismeretek rendszerezése, gyakorlása, alkalmazása
- A tanult szó- és mondattani ismeretek alkalmazása
- Az igemódok változatos alkalmazása a szövegnek megfelelően
- Rag, jel, képző felismerése, szóelemzés, szóalkotás,
- A helyesírási önellenőrzés további fejlesztése
- A tanult ismeretek rendezése, gyakorlása; hangok, ábécé, szótó és toldalék, egyszerű és összetett szavak, mondatok, mondatfajták, a „j”, helyes alkalmazása, kétféle jelölése legalább 40-50 szóban.

Matematika

5. évfolyam

Évi óraszám: 72 óra

Heti óraszám: 2 óra

Tájékozódás

Célok és feladatok:

- Tájékozódás síkban és térben; a tájékozódást segítő viszonyok megismerése
- Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint
- Tájékozódás időben, időtartamok mérése
- Mennyiségi tulajdonságok megfigyelése, becslés, mérés, mértékegységek, mérőszámok, átváltások

Fejlesztési követelmények:

- A tájékozódást segítő viszonyok; és fogalmak ismerete /alatt, mellett, felett, előtt, között, stb./
- Tudjon tájékozódni különféle koordináták szerint: távolság, irány, szög
- A dimenzió megértése, megismerése
- A múlt, jelen, jövő tartalma és kapcsolatuk, előbb, később, utána, egyidőben
- Szöveges feladatok értelmezése és megoldásuk
- Mennyiségi jellemzők kifejezése számokkal, mérőszám és darabszám, pontos szám és közelítő érték
- A szabvány mértékegységek ismerete, (hosszúság, tömeg, űrtartalom, idő) egyszerű átváltások végrehajtása

MEGISMERÉS: Számтан, algebra

Célok és feladatok:

- Tárgyak tulajdonságainak megfigyelése, összehasonlítás, azonosítás, megkülönböztetés, sorba rendezés, osztályba sorolás
- A figyelem terjedelmének és tartósságának növelése, elemek és tulajdonságok megnevezése
- Szétválogatás egy, két és több szempont szerint, halmazok ismerete és használata
- Matematikai fogalmak, relációk

- Számok és műveletek, műveleti jelek ismerete és használata
- Emlékezet- és gondolkodásfejlesztés (motoros, képi, történés, tények, adatok, szabályok, megítélés, döntés, valószínűség, stb)
- Oksági kapcsolatok felismerése, keresése, következtetések levonása

Fejlesztési követelmények:

- Számok írása, olvasása, helyes használatuk a 10 000-es számkörben, nagyság szerinti összehasonlításuk, felsorolásuk növekvő és csökkenő sorrendben
- Számszomszédok megállapítása, kerekítések
- Összeadás, kivonás, szorzás, osztás értelmezése és gyakorlati alkalmazása
- Szorzó- és bennfoglaló táblák biztos ismerete
- A műveletek ellenőrzése, hibák javítása
- A szöveges feladatok megoldási menete; adatok, nyitott mondat, számolás, ellenőrzés, válaszadás, értő- elemző olvasás fejlesztése
- Állítások megítélése, helyesség eldöntése, nyitott mondatok megoldása
- Általánosítás, példák és ellenpéldák keresése, következtetés
- A tanult ismeretek alkalmazása gyakorlati példákon keresztül

Gondolkodási módszerek

Célok, feladatok

- A nyelv logikai elemeinek helyes használata
- Valószínűségi és statisztikai szemlélet fejlesztése
- Értelmező olvasás fejlesztése, kapcsolatok felismerése, lejegyzése egyszerű szimbólumokkal
- Halmazszemlélet és kombinatorikus gondolkodás fejlesztése

Fejlesztési követelmények:

- Biztos, lehetséges, lehetetlen fogalmak tudatos használata
- Változatos tartalmú szövegek értelmezése, készítése, a szaknyelv fokozatos elsajátítása
- Megoldások megtervezése, eredmények ellenőrzése
- Mások gondolatainak megértése, példák, ellenpéldák keresése, megfogalmazásuk, magyarázat kérése, egyszerű következtetések levonása
- Konkrét dolgok adott szempontok szerinti rendezése, rendszerezése

Összefüggések, függvények, sorozatok

Célok és feladatok:

- Helymeghatározás, adott tulajdonságú pontok keresése
- Tájékozódás a derékszögű koordináta-rendszerben
- Összefüggés-felismerő képesség fejlesztése

Fejlesztési követelmények:

- Számegyenesen számintervallumok ábrázolása és leolvasásuk
- Táblázatok, grafikonok készítése, értelmezésük, adatok leolvasása, összefüggések felismerése, megkeresése
- Táblázathoz grafikon, grafikonhoz táblázat készítése
- Sorozat folytatása a képzés szabályainak megadásával, sorozatok készítése
- Pontok ábrázolása a koordinációs rendszerben, a pontok helyzetének meghatározása

Matematika

6. évfolyam

Évi óraszám: 72 óra

Heti óraszám: 2 óra

Tájékozódás

Célok és feladatok:

- Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok megismerése
- Tájékozódást saját testhelyzethez képest, és a másik ember nézőpontja szerint
- Tájékozódás térkép és egyéb vázlatok alapján
- Mérések különböző mértékegységekkel, a szabványmértékek megismerése, alkalmazásuk, átváltásuk

Fejlesztési követelmények:

- Tájékozódás síkban és térben; relációs szavak megtanulása és használatuk pl: jobb, bal, benne, előtte, mögötte, irányok és arányok ismerete
- A dimenzió megértése, térbeliség ábrázolása két dimenzióban
- Testek felismerése és elkészítésük, testhálók készítése
- Pont, egyenes, szakasz fogalma
- Tengelyes tükrözések készítése, párhuzamos és merőleges fogalma, egyenesek előállítás, szakaszok és felezésük elkészítése
- A háromszögek, négyszögek elemi tulajdonságai, speciális esetek
- A kör tulajdonságai
- A terület fogalma és kiszámításuk

MEGISMÉRÉS: Számтан, algebra

Célok és feladatok:

- Tárgyak tulajdonságainak kiemelése, összehasonlítás, megkülönböztetés, a tulajdonság tagadása
- A figyelem tartósságának és terjedelmének növelése, tudatos, célirányos figyelem fejlesztése
- Szétválogatás, több szempont egyidejű követése
- Halmazok eszközjellegű használata
- Tájékozódás és műveletvégzés a 10 000-es számkörben

Fejlesztési követelmények:

- Számok írása, olvasása, ábrázolása, kerekítése, műveleti jelek ismerete és tudatos alkalmazása
- Műveleti tulajdonságok, helyes műveleti sorrend
- Becslés, összehasonlítás a törtek körében is
- A 10 hatványai és használatuk, egyszerű oszthatósági szabályok
- Szöveges feladatok megoldása, adatok lejegyzése, rendezése, ábrázolása, lényeges és lényegtelen információk szétválasztása
- Egyszerű számfeladatok, nyitott mondatok, sorozatok, táblázatok megoldása
- Arányosság; egyenes és fordított: kiszámításuk
- Százalékszámítás arányos következtetéssel
- Egyenletek és egyenlőtlenségek megoldása, a megoldások ábrázolása
- Többféle megoldási mód keresése, a megoldások ellenőrzése

Gondolkodási módszerek

Célok és feladatok:

- A matematika tanulási módszereinek továbbfejlesztése
- Az elsajátítás képességének fejlesztése
- A kommunikációs készség fejlesztése
- A nyelv logikai elemeinek helyes használata

Fejlesztési követelmények:

- A matematikai logikában használatos kifejezések és jelentéstartalmuk /és, vagy, ha akkor, minden, van olyan, nem, stb/
- Állítások igazának és hamisságának eldöntése, igaz, hamis állítások megfogalmazása
- A megoldások megtervezése, eredmények összevetése a valósággal
- Változatos szövegek értelmezése, a szaknyelv fokozatos elsajátítása

Összefüggések, függvények, sorozatok

Célok és feladatok:

- Rendszeralkotás, elemek elrendezése különböző szempontok szerint
- Állítások, kérdések megfogalmazása képről, helyzetről, történésről
- Elképzelések, definíciók, tételek megfogalmazása
- Szabályok alkotása, szabályokhoz számok rendezése

Fejlesztési követelmények:

- Táblázatok, fadiagram, útdiagram kezelése, értelmezése, használata
- A kombinatorikus gondolkodás fejlesztése
- Modell alkotása probléma megoldásához
- Sorozatok alkotása, elemek sorozatba rendezése, megkezdett sorozat folytatása
- Biztos tájékozódás a derékszögű koordináta rendszerben

Projekt Módszer

Művészetek

5 - 6. osztály

Évi óraszám: $6 \times 6 = 36$ óra

Heti óraszám: 1 óra

A „**MŰVÉSZETEK**” témakör magába foglalja az **Ének-zene**, **Rajz** és vizuális kultúra tantárgyakat. A művészeti nevelés a tanulás iránti motiváció felkeltésének kiváló területe, de ezen belül a gyakorlás, elmélyítés, összefoglalás is kiemelt hangsúlyt kap.

A művészetek fejlesztik az alkotás, létrehozás képességeit, valamint a megismerés és befogadás képességeit egyaránt. A művészeti nevelés lényege, hogy a művészetet a gyermek nevelésének középpontjába helyezi. A gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek elsajátítása élményszerűvé válik, segíti a mélyebb megismerést.

A tantervi anyagokat, a témákat **projekt módszer** segítségével lehet a leghatékonyabban feldolgozni, így a tanulók kreativitása, alkotó fantáziája, tevékenységük domináló szerephez jut.

A tanév során 6 x 6 órás téma feldolgozását lehet tervezni. Ezekhez a magyar nyelv és irodalom, történelem, természetismeret, hon és népismeret tantárgyakból és aktuális témákból lehet választani.

A projektek céljai:

- A tanulók kognitív fejlődésének irányítása, tudásuk továbbfejlesztése, figyelembe véve az előzetes ismereteket és a tanulók képességeit
- Az információk feldolgozása, elmélyítése tevékenykedtetéssel
- A gondolkodási képességek és a kommunikáció fejlesztése

- Ismeretszerzés: a meglévő ismeret kibővítése új információkkal, összefüggések felismerésével
- A kibővített ismeretek gyakorlati tevékenységgel való összekapcsolása, a problémamegoldó gondolkodás és kreativitás fejlesztése
- A készségek tudatos fejlesztése, szövegértéssel történő tevékenykedtetés
- A képességek fejlesztése a közös problémamegoldással, team munkával, tapasztalással
- Folyamatos szó- és írásbeli kommunikáció, együttműködés és értékelés
- Könyvtárhasználat, közös kutatások, lexikonok célszerű használata
- Csoportkommunikációs gyakorlatok, önismeret-fejlesztés, közös hibajavítás
- Oldott, szorongásmentes alkotó légkör, izgalmas, érdekes feladatok megoldása, mellyel gazdagodik személyiségük, a tanult ismeretek elmélyülnek és hosszú távú memóriába ágyazódnak be.
- Produktív, reprodukív fantázia fejlesztése
- Önálló tervezés, kivitelezés, kreatív megoldások
- Empatikus készségük, együttműködésük, szociális kompetenciájuk erősödése, fejlesztése

Ajánlott projekt témák:

VÍZ:

- Népdalok gyűjtése, Handel- Vízizene, ritmusjátékok, daléneklés.
- A természetben előforduló természetes vizek megjelenítése.

AKTUÁLIS ÜNNEPEK

- Március 15.
- Farsang,
- Október 23.
- Karácsony,
- Anyák napja,

IRODALMI ALKOTÁSOK

- Népdalok, népballadák
- Petőfi Sándor: János vitéz egy-egy fejezete
- Arany János: Toldi fejezetei

HON ÉS NÉPISMERET

- Településünk múltja, jelene, hagyományai
- Tervek a jövőbe
- Írók, költők, neves diákok

PETŐFI SÁNDOR

- Élete, munkássága, művei
- Emlékhelyek környezetünkben és az ország más területén

MŰEMLÉKEK

- Épületek, házak, templomok
- Szobrok, emléktáblák

A projektek szakaszai lehetnek:

1. Témaválasztás
2. Tervkészítés
3. Adatgyűjtés
4. A téma feldolgozása
5. A produktum összeállítása
6. A produktum bemutatása
7. A projekt értékelése

16. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges, nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

A nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994 (VI.8.) MKM rendelet 7.sz. melléklete határozza meg azoknak a minimálisan kötelező eszközöknek és felszereléseknek a jegyzékét, amelyekkel iskolánknak rendelkeznie kell. Ennek alapján folyamatosan ellenőrizzük, hogy rendelkezünk-e a szükséges eszközökkel, a hiányok pótlásáról gondoskodunk. Mivel a törvény megadja az alapvető eszközök jegyzékét, a TAMOP 3.1.4. pályázat adódó végrehajtásához szükséges alapvető felszereléseket az „Informatikai stratégiában soroltuk fel.

Helyi tanterv

Iskolánk helyi tantervként a Nyíregyházi tantervesaládot (nyilvántartási száma: 6480-5/2004.) adaptálta.

Helyi tanterv módosítása és kiegészítése 2008/2009-es tanévtől

Törvényi háttér

A 1993-as oktatási törvény 2003-as és 2006-os módosításai

Kt. 8/A § (2).

„2/A § A helyi tantervnek biztosítani kell, hogy az alapfokú nevelés-oktatás pedagógiai szakaszában a bevezető és a kezdő szakaszban a tanítás-tanulás szervezése játékos formában a tanulói közreműködésre építve, az érdeklődés felkeltésére, a problémák felvetésére, a megoldás keresésére, és a tanulói képesség fejlesztését szolgáló ismeretek elsajátítására irányuljon. Az alapozó és fejlesztő szakaszban a tanulói terhelésnek a tanulói képességekhez igazodva kell növekednie.

2.§ R.8 § (2).

Azokon a tanítási napokon, amikor a tanuló a tanév rendjében meghatározott mérési feladatok végrehajtásában vesz részt, más tanórai foglalkozáson való részvételre a művészeti és a testnevelési órák kivételével nem kötelezhető

Kt.8.§ (3)

Az 5. és 6. évfolyamon (az alapozó szakaszban) a rendelkezésre álló tanítási időkeret 25-50%-át nem szakrendszerű oktatás keretében, az iskolai alapozó funkciók hatékonyságának a növelésére kell fordítani.

Kt. 52. §

Az 5., 6. évfolyamon a tanulók kötelező heti óraszám: 22,5 óra, ám ebben a §-ban a (7) bekezdés szerint ennek 25 % lehet a nem kötelező órák száma, ami összesen: 5,625 óra, feltéve ha a fenntartó ennél nagyobb időkeretet nem állapít meg.

Ezt az órakeretet a tanórán kívüli órakerettel is ki lehet egészíteni.

Kt. 133.§ (1)

Az ötödik évfolyamon első ízben a 2008/2009. tanévben, majd azt követően az ötödik -hatodik évfolyamokon felmenő rendszerben kell megszervezni a nem szakrendszerű oktatást.

Kt. 121.§ (34.)

Nem szakrendszerű az oktatás, ha a tanulók részére a tantárgyakat, illetve a tantárgyak nagyobb körét egy, tanítói végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező pedagógus tanítja.

Kt.17. § (8) bekezdés

"Nem szakrendszerű oktatásban a tanár akkor taníthat, ha legalább százhusz órás pedagógus-továbbképzés vagy szakirányú továbbképzés keretében történő felkészülés keretében elsajátította a hat-tizenkét éves korosztály életkori sajátosságaihoz illeszkedő pedagógiai, pszichológiai ismereteket és az eredményes felkészítéshez szükséges módszereket. E rendelkezéseket alkalmazni kell a szakkollégiumi végzettséggel nem rendelkező tanítókra is, azzal az eltéréssel, hogy a felkészülés során a tizenegy-tizenkettő éves korosztály neveléséhez és oktatásához szükséges ismereteket sajátítsa el."

Kt.128. § (19)

A 2008/2009 – 2010/2011. Tanítási évben az ötödik-hatodik évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás megszervezhető oly módon is, hogy az e célra felhasznált idő csak az összes kötelező óra 20%-át éri el.

Kt.128. § (20) bekezdés

Az átmeneti rendelkezések szerint a 2012/2013 tanítási év végéig az 5-6. évfolyamon, továbbá emelt szintű oktatás esetén, az első-negyedik évfolyamon, a nem szakrendszerű oktatásban pedagógus-munkakört tölthet be az a tanár, aki 2004. szeptember1-jéig, legalább öt év gyakorlatot szerzett 1-4. évfolyamon

A változásról

A bevezetés esedékessége

2008/2009-es tanévtől 5. évfolyamon

2009 / 2010-es tanévtől 5. és 6. Évfolyamon

A tartalom:

A nem szakrendszerű oktatásra szánt órakeretben nem tantárgyi ismeretek tanítása folyik tantárgyi rendszerben

Hanem alapozás, felzárkóztatás, fejlesztés. Meghosszabbodott az alapozás szakasza

A kulcskompetenciák, képesség együttesek megalapozása folytatódik ötödik, hatodik évfolyamon a nem szakrendszerű oktatás keretében. Lényege, hogy kialakuljon a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményező képesség, a probléma megoldó képesség, a kockázat értékelése, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése, vagyis minden olyan tulajdonság, amely érvényesíthető minden kompetencia esetében.

A nem szakrendszerű oktatásban nem az ismeretátadásra, hanem a képességek fejlesztésére helyeződik a hangsúly, és ez tantárgytól független, ill. bármelyik tantárgyi ismeretanyaghoz kapcsolódva megoldható.

A fejlesztési területek az adott iskola adott tanulóinak szintjétől függnék.

A nem szakrendszerű oktatásban erőteljes hangsúlyt kap:

- személyiségfejlesztés
- tehetség, képesség kibontakozását segítő tevékenységek
- felzárkózást segítő programok
- szociális hátrányokat csökkentő tevékenységek

Ehhez kell igazítani a beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményeit, a magasabb évfolyamba lépés feltételeit.

Tanulásszervezés

Tanári tanulásszervezés mellett tanítói tanulásszervezés jelenik meg az 5. És 6. Évfolyamon.

Nem más – más tanár végzi a pedagógiai feladatokat egy-egy adott szaktárgy keretein belül, hanem azonos személy (esetleg több) nem szaktárgyi órán.

Időkeret megoszlása

2011-ig: Az órakeret (a kötelező és nem kötelező összesen) min. 20% -ában

2011-től: Min. 25 %-ában max. 50%-ábn

1. Az iskoláknak a helyi tantervükben kell meghatározniuk, hogy a kötelező és a nem kötelező tanórai foglalkozások időkeretének milyen hányadát fordítják szakrendszerű és milyen hányadát nem szakrendszerű oktatásra.

Tantárgyak tananyaga

Azoknál a tantárgyaknál, ahol az iskola csökkenti a szakrendszerű órakeretet, csökkenteni kell a tananyag terjedelmét is

Szemléletváltás

Minden tekintetben meg kell változnia

- Nem szaktárgyakban gondolkodunk
- Nem osztályban gondolkodunk
- Nem feltétlen heti órarendben gondolkodunk
- Megszűnik a „tankönyvközpontúság”
- Ismeretátadás helyett fejlesztés
- Vége a „frontális” munkaforma uralmának – módszerváltás (differenciálás, kooperatív technikák stb.)
- Az értékelés funkciói közül a szelektálás, minősítés helyett uralkodóvá válik a megerősítő, fejlesztő, motiváló funkció

I. Célok

1. Az iskolai alapozó funkciók hatékonyságának növelése
2. Alapkészségek megerősítése, pótlása
3. Az eltérő tanulói fejlettségi szint kezelése
4. A helyi tanterv eredményeinek elemzése alapján, az elvárt teljesítménytől elmaradók felzárkóztatása, lehetőség teremtése ahhoz, hogy a tanuló elérje a helyi tanterv elvárt követelményszintjét.
5. Olyan készség és képességfejlesztés, amely később a további sikeres tanulás előfeltétele lehet.

II. Feladatok

- Az alapozás folytatása,

- Felzárkóztatás,
 - Fejlesztés
1. A tanulók közötti különbségek mérése
 2. Fejlesztésközpontú folyamattervezés
A fejlesztő tevékenység az egyes gyerekek adottságaihoz, egyéni szükségleteihez, aktuális állapotához igazítva - Mindenkinek a neki megfelelő gondoskodást igyekszünk nyújtani
Eltérő tanulási eljárások alkalmazása – differenciálás
 3. Fejlesztésorientált, gyermekközpontú, személyiségfejlesztő, prognosztizáló, visszajelző, megerősítő, motiváló értékelés.

Kiemelten fontos fejlesztési feladatok

- az önálló tanulás, a jegyzetelési technikák tanítása
- az információszerzés-, és feldolgozás képességének fejlesztése
- a kommunikációs képességek erősítése
- a szociális kompetenciák fejlesztése
- a térbeli, időbeli, mennyiségi viszonyokban való pontosabb tájékozódás kialakítása
- problémamegoldó gondolkodás fejlesztése

III.A fejlesztési területek kijelölése

Az OKM által legfontosabbnak tartott területek:

- Matematikai kompetenciák
- Kommunikáció / szövegértés, szövegalkotás
- Tudás és képesség területek TKT /Kommunikáció, mindennapi életünk, tér és idő, szabályok, szülőföldünk./

A fejlesztés célterületei

Kompetenciák - kompetenciakomponensek

Matematika

A kompetencia készség és képességterületei:

A matematikai kompetencia a „matematikai tantárgyi ismeretek, a matematika-specifikus készségek és képességek, általános készségek és képességek, valamint motívumok és attitűdök együttese" (Vidákovich Tibor, 2004).

Készségek

- Számlálás
- Számolás
- Mennyiségi következtetés
- Becslés, mérés
- Mértékegységváltás
- Szöveges feladat- megoldás

Gondolkodási képességek:

- Rendszerezés
- Kombinatívitas
- Deduktív következtetés
- Induktív következtetés
- Mennyiségi következtetés
- Érvelés, következtetés

Kommunikációs képességek

- Nyelvi képességek
- Nyelvi fejlettség
- Relációszókincs
- Szövegértés
- Szövegértelmezés
- Olvasási sebesség
- Térlátás
- Térbeli viszonyok
- Hosszúságbecslés
- Rész-egész észlelése
- Észlelési képesség

Tudásszerző képességek

- Feladatmegoldó képességek
- Reakcióidő
- Számolási képesség
- Műveletvégzési sebesség

Problémamegoldó képesség

- Problémaérzékenység
- Problémareprezentáció
- Eredetiség

- Kreativitás

Tanulási képességek

- Figyelem
- Rész-egész észlelés
- Memóriaterjedelem
- Asszociatív memória
- Értelmes memória
- Feladattartás
- Tanulási sebesség

Matematikai készség és képességfejlesztés feladatai

- A természetes szám fogalmának kiépítése tízezres számkörben
- A számfogalombeli hiányosságok feltárása (számok alakja, összehasonlítása, kerekítése, ábrázolása számegyenesen)
- A biztonságos eligazodás segítése a tízes számrendszerben
- A biztonságos szám- és műveletfogalomra épülő számolási készségek kialakítása, fejlesztése
- (mérések, mértékváltások)
- A sík- és térbeli tájékozódás fejlesztése
- A geometriai szemlélet alakítása alakzatok megismerésével, formai és mennyiségi tulajdonságok felismerésével, egyszerű transzformációkkal
- A probléma –megoldó képesség fejlesztése tapasztalati függvények és sorozatok vizsgálatával, ábrázolásával
- A valószínűségi szemlélet megalapozása a valószínűség számítását fejlesztő játékokkal, megfigyelésekkel, kísérletekkel
- Konkrét példákkal, szituációkkal alakítani a tanulók szemléletét a valóság és a matematikai modell kapcsolatáról.

Személyes kompetenciák fejlesztése

- Az ítélőképesség, az erkölcsi érzék fejlesztése
- A tanulók ön-és világszemléletének, világképének formálása
- Az önálló olvasmányválasztás igényének felkeltése
- A konfliktuskezelés képességének fejlesztése
- A konstruktív, környezettel harmonikus életvezetéshez szükséges készségek, képességek kialakítása
- Önkifejezés, önellenőrzés, hibajavítás
- Önmegfigyelő, önértékelő képesség fejlesztése
- **Önismeret, emberismeret fejlesztése**

- Önbizalom, ötletesség, a belső képek, képzetek előhívásában
- Képzelet mozgósítása (pl. kreatív szövegformálás)
- Az esztétikai fogékonyság növelése

Szülőföldünk

A Szülőföldünk tudás és képesség terület lényegében a sokszintű és sokszálú identitás fogalma köré épül. Ebből következően ennek a területnek a tanításakor érdemes hangsúlyosabban építeni a diákok személyes élményeire, tapasztalataira, önállóságára és érzelmi viszonyulásaira.

Az ismeretek feldolgozásának jelentős része a diákok tapasztalatainak rendszerezésére, kifejtésére irányul, a képességfejlesztés pedig legfőképpen belső motivációjuk aktivizálására fókuszál. Mindez azt is jelenti, hogy a feldolgozás során a pedagógus roppant nagy szabadsággal (és felelősséggel) rendelkezik, tekintettel lehet a helyi sajátosságokra, igényekre, szükségletekre, érzékenységekre. A tanterv a közvetlen személyes szintektől indul, majd fokozatosan nyitódik az általánosabb megközelítések felé: önismeret, család, a helyi közösség, a regionális, illetve nemzeti szint, közép-európaiság, európaiság stb.

A szülőföld fogalomkör feldolgozása természetes módon interdiszciplináris keretben történik, hiszen a diákok számára nem különül el közvetlen környezetük természeti és társadalmi viszonyrendszere. A témakörök végigkövetik a szülőföld térbeli- és funkcionális egységeit, megjelenik a közvetlen lakókörnyezet, a tágabb települési tér és a hazai tájegységek élő- és élettelen természeti-, technikai világa. A leíró- és rendszerező ismeretek és tevékenységek mellett fontos az elemzés, az ember beillesztése ezekbe a rendszerekbe, az életmód, a gazdálkodásjellemzőinek és hatásainak vizsgálata. Szorosan kapcsolódik ehhez a Szülőföld történetének

– mindenekelőtt a hagyományos állami, illetve nemzeti történelem elemeinek – bemutatása, amelyben a folytonosság érdekében igyekeztünk megőrizni a hagyományos történelem oktatás fogalmi kereteit (is). A különféle szinteken és színtereken bemutatott szülőföld története átvezeti a tanulókat a múltból a jövőbe, rávilágítva a jelenben élők jövő iránti felelősségére.

A témák feldolgozása során számos konkrét problémával foglalkozhatnak a tanulók,

nem csak elméleti ismeretszerzés, hanem a cselekvési lehetőségek gyakorlása által is.

Fontos eleme a tantervnek az értékek bemutatása, a megőrzés igényének és képességének kialakítása is. Ilyen érték maga a természeti táj, amely szinte mindenhol magán viseli az ember keze nyomát, valamint a táj természetes élővilága, szoros kölcsönhatásban az emberi tevékenységgel. Értékként jelenik meg a környezet, a levegő, a vizek, a talaj állapota, ezek a témák aktív tanulási módszerekkel igyekeznek felkészíteni a tanulókat a veszélyeztető hatások elleni védekezésre, a személyes és közösségi cselekvésre is.

Kiemelt kompetenciák

- Az emberi tevékenység természetére gyakorolt hatásának ismerete
- A természeti világ alapelveinek ismerete
- A tudományos elméletek társadalmi folyamatokban játszott szerepének ismerete, megértése
- Technológiák előnyeinek, korlátainak és társadalmi kockázatainak ismerete
- Etikai kérdések iránti érdeklődés
- Kulturális, társadalmi, szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel
- Korábbi tanulási és élettapasztalatok felhasználása
- Normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése
- Az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közötti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete
- A nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának megértése
- Az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak ismerete
- A társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak ismerete
- Az európai integráció, az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek ismerete
- Az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása
- Az emberi jogok teljes körű tisztelete
- A vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértése
- A településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában Európához való tartozás
- A közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának kinyilvánítása
- Szándék és képesség a fenntartható fejlődés érdekében lokálisan és globális
- vonatkozásban való cselekvésre
- Biztonság és a fenntarthatóság tisztelete a tudományos és technológiai fejlődés hatásaival kapcsolatban
- A helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés
- Mások értékeinek, magánéletének tisztelete
- A helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítása

- Az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése

A kognitív kompetenciák fejlesztése

- Az önművelésnek igényének, az élethosszig tartó tanulás, az önálló ismeretszerzés képességeinek kialakítása
- A kreatív, kritikus, problémamegoldó, fogalmi gondolkodás, a nyelvi problémamegoldás a logikai viszonyok felismerésének, az értelmezés, az indoklás, a bizonyítás képességének fejlesztése
- Az alkotóképesség, a képzelet fejlesztése
- Az emlékezet fejlesztése
- A tanulás képességének fejlesztése, ismeretfeldolgozási technikák megtanítása:
 - Ismeretek, adatok, információk gyűjtése, célszerű, gondos elrendezése
 - Jegyzetkészítés tanári irányítással a szövegértés elemző műveleteire építve
 - Lényegkiemelés
 - Vázlatkészítés, ill. vázlatfelhasználás
 - Tömörítés, összefoglalás megértése és készítése adott szempont alapján
 - Gyakorlottság felelet, beszámoló, összefoglalás elkészítésében

Tér és idő

A tudás- és képességterület tantervi tervezésének egyik alapvető szempontja a tanulás személyes tudásépítésként való felfogása. Tartalmi oldalról ez azt jelenti, hogy kiemelt jelentőséget kap az alapozás, az átfogó kulcsfogalmak kiépítése. A tanulási tevékenységek oldaláról ehhez párosulnak az aktív, együttműködésen alapuló tanulási módszerek, a változatos tanulási környezet, amely gyakran az iskola falain túli világba is elvezet, akár képzeletben, akár a valóságban.

A tudásépítés személyes világhoz igazodása a tantárgyi keretek átlépésében, az integrált szemlélet alkalmazásában is megjelenik. Ennek egyik eszköze a rendszerszemlélet néhány alapelemének felhasználása, amely segítségével a gyerekek mindennapi világából vett tapasztalati tudást igyekszünk a megismerés egyik tudatos eszközévé fejleszteni. A **tér és idő** fogalmi kulcsaival közelítve megnyílik az anyagi rendszerek egymásba épülő világa, a részecskéktől a kozmikus méretekig. A társadalmi viszonyok között érvényesülő időbeliséget és térbeliséget – a hagyományos extenzív kronológiát mellőzve – itt csak mint értelmezési keretet tárgyaljuk, mivel úgy gondoljuk, hogy ebben az életkorban a történetiség még elsősorban csak közvetlenebb, személyesebb szinten élhető meg: a nagyobb történelmi fejlődéssorok megtanítása a későbbi tanulmányok feladata. Ugyanakkor

azonban fontosnak tartjuk tudatosítani a tanulóknak azt, hogy az idő, a változások és folyamatok időbeliségének vizsgálata elvezeti őket a múlt eseményeitől a jelen állapotain át a jövő előrejelzéséig.

Felfedezhetik saját, a jövő alakításában viselt felelősségüket, mely figyelembe vételével megtervezhetik személyes és közösségi cselekvéseiket. A rendszerek és környezetük kapcsolatrendszerét kutatva az anyagok, az energia és az információ fogalmait is megalapozzák a tanulók, felszínre hozva és fejlesztve már meglévő természetképüket.

Az integrált szemlélet alkalmazása mellett a tudás érvényessége, a személyes életben és a társadalom működésében való felhasználhatósága is fontos szempont volt. Ez a cél és a megfelelő eszközrendszer megjelenik a kulcskompetenciák fejlesztését szolgáló tevékenységekben és a témaválasztásban,

így pl. a probléma alapú tanulási helyzetek kialakításában. Ezek a csomópontok több

pólus erőterében, a természet, a technika és a társadalom viszonyrendszerei által formálva alakulnak ki. Erre lehet példa a globális éghajlatváltozás problémája, amelynek kezelése a jövő egyik meghatározó feladata.

Kiemelt kompetenciák

- A természeti világ alapelveinek ismerete
- Az emberi tevékenység természetre gyakorolt hatásának ismerete
- A fenntartható fejlődés támogatása
- A sokféleség elismerése
- Az információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémák ismerete
- A vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértése
- Szándék és képesség a fenntartható fejlődés érdekében lokális és globális cselekvésre
- A helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítása
- A tudományos elméletek társadalmi folyamatokban játszott szerepének ismerete, megértése
- Technológiák előnyeinek, korlátainak és társadalmi kockázatainak ismerete
- Az emberi tevékenység természetre gyakorolt hatásának ismerete
- Természettudományos és műszaki műveltség alkalmazása a problémamegoldásban
- Természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatala
- Különböző nézőpontok figyelembe vétele és megértése
- A helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés

- Biztonság és a fenntarthatóság tisztelete a tudományos és technológiai fejlődés hatásaival kapcsolatban.

Gondolkodás- és tanulásfejlesztés

A program kifejezetten a gyermekek gondolkodási, tanulási és szociális kompetenciáit kívánja komplex módon, aktivizáló, kooperatív módszerekkel, modern tanulásszervezési eljárásokkal fejleszteni. Ezt tükrözi a mellékelt kerettanterv e részének felépítése is: valamennyi évfolyam nyolc azonos témakörben (tanulási technikák fejlesztése, önismeret, kapcsolatok, szabályok, viselkedés, egészséges élet, közösség, értékrend), de az életkornak megfelelően változó és koncentrikus körökben spirálisan bővülő tartalommal és módszerekkel modulszerűen építkezve célozza meg a tanulók fejlesztését. Ez a kerettantervi rész a szokásosnál jóval részletesebb, majdnem tanmenetszerű óraleírásokat tartalmaz.

A TKT fejleszti a gyermekek ön- és emberismeretét, önértékelését, kommunikációs (szövegalkotási, szövegértési, lényeg-kiemelési, kérdésalkotási, véleményalkotási, vita- és érvelési), mérlegelési, döntési, probléma-felismerési, -elemzési és -megoldási, kezdeményező, vállalkozási és együttműködési képességét. Toleranciára, empátiára, konfliktuskezelésre, kreativitásra és kritikai gondolkodásra nevel.

A kompetenciák komplex fejlesztése következtében a 4. évfolyam végére várhatóan a tanulók többsége képessé válik az önálló ismeretszerzésre, szövegfeldolgozásra, lényegkiemelésre, vázlatírásra. A kooperatív módszerek megismerése és gyakorlása során erősödik együttműködési készségük, a kérdező közösség segíti a demokratikus és etikus személyiség alakulását. Lehetőségük nyílik egymás munkájának értékelésére, mások produktumainak megismerésére és véleményezésére. Megismerkednek a demokratikus döntéshozatallal, a szavazással, a többségi vélemény elfogadásával.

Szociális kompetencia fejlesztése

- A szolidaritás, szociális érzékenység az együttműködés, az empátia, kooperáció fejlesztése
- A közösségi magatartás formálása
- **Egyéni és csoportos önértékelés**
- **Tanulási folyamat tudatosítására, önreflexióra való törekvés.**
- **Gondolkodás és tanulásfejlesztés /kapcsolatok, közösség, szabályok, értékek viselkedés/**
- Az olvasott művekben megjelenített élethelyzetek, érzelmek, emberi kapcsolatok felismerése, megértése, - erkölcsi választásokban - a jó és a rossz elkülönítése

- beszélgetésben, vitában való részvétel: kapcsolatfelvétel, -tartás, saját álláspont előadása, megvédése, figyelem az ellenvéleményre együttműködés a társakkal, mások véleményének és érvelésének elfogulatlan és konstruktív megközelítése.

Mindennapi életünk

A Mindennapi életünk tudás és képesség területen azokkal az ismeretekkel és képességekkel ismerkednek meg a tanulók – illetve rendezik, rendszerezik az e területen már megszerzett tapasztalataikat –, amelyek a **mindennapi életünkhöz** kötődnek. E területen olyan ismeretek és képességek sajátos együttesét kapcsoltuk össze, amelyekre a mindennapi életünk során van szükségünk. A szükséges tudásokat és képességeket ennek megfelelően integráltuk a különböző hagyományos tantárgyak tartalmaiból és kiegészítettük a kerettanterven túli, e problémakörbe tartozó ismeretekkel, képességekkel is. Az első nagy témakör az emberi együttélést lehetővé tevő szabályok, a szokások, hagyományok, az illem, az erkölcs és a jog területeivel foglalkozik. Ennek keretében a tanulók gyűjtőmunka során rendszerezik az egyéni, családi, helyi szokásokról, hagyományokról, a hazánkban élő nemzetiségek, etnikumok szokásairól, a viselkedési szabályainkról, az erkölcsről és a jogról meglevő ismereteiket, és összekapcsolják azokat a különböző módon szervezett tanulás (gyűjtőmunka, interjúk, projektek, szituációs gyakorlatok, dramatizálás, irodalmi művek feldolgozása, gyermekfilozófia stb.) során megszerzett új ismeretekkel és képességekkel.

A második nagy egységben - koncentrikusan táguló körökben – az emberi együttélés során keletkező kapcsolatokkal foglalkoznak a tanulók: barátság, párkapcsolatok, család, közösségi kapcsolatok (iskola, munkahely, lakóhely), s az együttélés során felmerülő ügyek intézésével kapcsolatos ismereteket és képességeket sajátítanak el. A tanulószervezés itt is hasonló módon - gyűjtő és rendszerező munka, interjúzás, esetek és irodalmi példák dramatizálásával, projekt keretében, nagyrészt csoportos munkavégzéssel – történik.

A harmadik témakör a társadalomról szól, a gazdaság, a társadalmi rétegződés és a kultúra szempontjaiból közelíti meg a témát. Itt is az előzőekben már hivatkozott, modern tanulószervezési eljárásokkal végzik a tanulók a feldolgozást.

Kiemelt kompetenciák

- Szövegértés és szövegalkotás
- Információkeresés, gyűjtés, feldolgozás, kritikus alkalmazás
- Érvek láncolatának követése és értékelése
- Logikus okok és érvényesség keresése
- Elemzési képesség

- Kreativitás
- Kritikus és kíváncsi attitűd
- Munkavégzés másokkal együttműködve, a tudás megosztása
- Saját munka értékelése
- A célok elérését segítő motiváció és elhatározottság
- A tanultak széles körű alkalmazása az élet minden területén
- Saját nézőpont összevetése mások véleményével
- Normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése
- Az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés-mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete
- A közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának nyilvánítása
- Mások értékeinek, magánéletének tisztelete
- A társadalmi sokféleség és kohézió tisztelete
 - A szolidaritás, szociális érzékenység az együttműködés, az empátia, kooperáció

Szabályok /együtt élés és illem/

A Szabályok címet viselő komplex tudás és képesség terület elsősorban azt igyekszik tudatosítani a tanulóknál, hogy az ember alapvetően értelmező és rendszerező lény. Mindez azt jelenti, hogy minden ember és minden kultúra folyamatosan értelmezi, és szabályokba rendezi az általa felismert természeti és társadalmi jelenségeket, összefüggéseket, s ezáltal teszi otthonossá és biztonságossá a körülötte lévő világot. Mindez azt is jelenti, hogy a különböző emberi közösségek alapvető jellemzője az, hogy milyen értelmezési keretek, milyen szabályrendszerek segítségével fogalmazzák meg önmagukat: milyen a világképük, értékrendjük, milyen jellegű szabályokba – mitikus, tudományos, vagy hétköznapi stb. – rendezik tudásukat melyek a szabályalkotás rendszerezés alapvető módozatai stb.

A „szabályok”, mint integráló elv, kiváló lehetőséget ad egy műveltségterületen belül, vagy több területet a (hagyományos reál és humán műveltségelemek, IKT stb.) összekapcsoló tárgyközi szemlélet érvényesítésére. A szabályok hasonlósága szembeötlő lehet akár a társadalom, akár a természet, vagy a technológia világát kutatjuk. A tantervben megjelenik a szabály fogalma a szabályozottság jelentésében. Itt elsősorban a tudományos megismerési rendszer szabályainak sajátosságait mutatjuk be, amely az egyén szintjén, a hétköznapi életben is hasznos tudást és képességeket jelenthet. A természeti folyamatok irányítása az energia és az

információ hatása alatt áll, a viszonyokat jelenlegi tudásunk alapján megfogalmazott törvények írják le. Az élő rendszerek új szabályozást hoznak a világba, létfenntartásuk az állandó állapot, fejlődésük a változás biztosításán alapul. A technika világában is egyre bonyolultabb szabályozási módokat fejlesztenek ki, ezek az eszközök már mindennapi környezetünk részévé váltak. Fontos szabály a fejlődés, fejlesztés elve is.

A természeti rendszerek fejlődéstörténete az idő különféle dimenzióiban, a szerveződés egymásba épülő szintjein jelenik meg. A fejlődés szabályozásában döntő tényező a rendszer és környezete viszonya. Ez határozza meg az együttélés szabályait is, akár az egyén és közösség, akár az ember és természet, vagy az ember és technika kapcsolatrendszerében.

A Szabályok címet viselő komplex tudás és képesség terület azonban nemcsak a természetre és társadalomra vonatkozó alapvető összefüggéseket és szabályrendszereket, s az azokhoz tartozó tudáselemeket kívánja közvetíteni a diákoknak életkori sajátosságaiknak megfelelően. Legalább ennyire fontos az is, hogy rávilágítson arra, hogy minden emberi közösség együttélésének alapvető feltétele a szabályalkotás érvényesülése, a szabályok közös elfogadása és betartása. Az együttélését szabályok fontosságának tudatosítása napjainkban egyrészt égető globális feladattá vált, hiszen az emberi civilizáció egyre ellenőrizhetetlenebbé váló fejlődése mindinkább veszélyezteti az ember és a természet összhangját, valamint az emberek társadalmi együttműködését. Ugyanakkor a magyar társadalom demokratizálásának is alapvető kulcskérdésévé vált az, hogy a felnövekvő nemzedékek mennyiben lesznek képesek az ún. társadalmi szerződés érvényesítésére, a kölcsönösségre épülő társadalmi szabályrendszer megvalósítására.

A társadalomtudományi témák középpontjában a kultúra, illetve a multikulturalizmus fogalma áll.

Annak tudatosítása, hogy nemcsak a múltban létezett sokféle – a miénktől eltérő – kultúra, hanem mai világunk egyik legfőbb jellemzője éppen az, hogy egymás mellett élnek egymástól nagymértékben különböző emberi kultúrák. Ebből következően tehát nagyon fontos, hogy a tanulók – a teljesség igénye nélkül – megismerkedjenek különböző jellegű kultúrák belső összetevőivel (szimbolikus és tárgyi világával), a számunkra fontos történeti örökséggel, valamint a különböző kultúrák együttéléséből származó gondokkal és örömmel.

Kiemelt kompetenciák

- Az emberi tevékenység természetre gyakorolt hatásának ismerete
- Az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés- mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete
- Etikai kérdések iránti érdeklődés

- Kulturális-, társadalmi-, szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel
- Korábbi tanulási és élettapasztalatok felhasználása
- Normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése
- Különböző nézőpontok figyelembe vétele és megértése
- Az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak ismerete
- A társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak ismerete
- Az európai integráció, az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek ismerete
- Az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása
- A vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértése
- Mások értékeinek, magánéletének tisztelete
- A természeti világ alapelveinek ismerete
- A tudományos elméletek társadalmi folyamatokban játszott szerepének ismerete, megértése
- Technológiák előnyeinek, korlátainak és társadalmi kockázatainak ismerete
- Az emberi tevékenység természetére gyakorolt hatásának ismerete
- Természettudományos és műszaki műveltség alkalmazása a problémamegoldásban
- Áltudományos, egyoldalúan tudomány- és technikaellenes megnyilvánulások kritikája
- Különböző nézőpontok figyelembe vétele és megértése
- A fenntartható fejlődés támogatása
- Szándék és képesség a fenntartható fejlődés érdekében lokálisan és globális vonatkozásban való cselekvésre
- A helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés
- Biztonság és a fenntarthatóság tisztelete a tudományos és technológiai fejlődés hatásaival kapcsolatban.

A kommunikáció fejlesztése

(kulcskompetencia, mely személyes- kognitív-szociális aspektusokkal egyaránt rendelkezik)

A Kommunikáció tudás- és képességterület alapvető célja azoknak a kompetenciáknak a fejlesztése, amelyek hozzásegítik a tanulókat a különféle

formában, kódrendszerben megjelenő üzenetek pontos megértéséhez, valamint hasonló, elsősorban nyelvi üzenetek megalkotásához.

Középpontjában természetesen a tág értelemben vett anyanyelvi kommunikáció áll, amely – a Nemzeti alaptanterv megfogalmazását idézve – „magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során [...]”.¹

Amikor tág értelemben vett kommunikációról szólunk, ide értjük a köznyelvi közlésfolyamatok műfajait (a hétköznapi kommunikáció) mellett, az irodalmi kommunikáció műfajait és szövegfajtaikat éppúgy, mint a tudományos ismeretterjesztő szövegeket és a nem nyelvi kommunikáció különféle – köznapi és művészi – megnyilvánulásait (képi kommunikáció és média), valamint az infokommunikáció egyre általánosabban alkalmazott megoldásait is. Így válhat e tudás- és képességterület az anyanyelvi és irodalmi nevelés eszköze mellett más művészeti ágak és közösségi kommunikációs eszközök (pl. sajtó, reklámok, média) irányában is nyitott, azokat befogadó és részben integráló területté.

Kétségtelen, hogy – a magyar nyelv és irodalom műveltségterülethez hasonlóan – az egyik alapvető cél jelen esetben is a további tanulmányokhoz és a felnőtt életben való érvényesüléshez szükséges szövegértési és szövegalkotási képességek gondozása és továbbfejlesztése, az olvasás megkedveltetése, az irodalomértő, befogadó olvasók nevelése. Ezzel együtt –éppen a mellékelt kerettanterv elvi alapjait meghatározó pedagógiai gondolkodás jegyében – az ajánlott módszertani és tanulás-szervezési eljárások jelentős mértékben hozzájárulhatnak az együttműködési készség, a kritikus gondolkodás és a komplex problémamegoldó képességfejlesztéséhez, a szociális és kognitív kompetenciák széles körű kialakításához.

Kiemelt kompetenciák

- Hallott és olvasott szöveg értése
- Szövegalkotás
- Helyes és kreatív nyelvhasználat
- Megfelelő szókinccs
- Saját kommunikáció figyelemmel kísérése
- A helyzetnek megfelelő kommunikáció szóban és írásban
- Különböző típusú szövegek megkülönböztetése és felhasználása
- Információgyűjtés, feldolgozás
- Esztétikai minőség tisztelése
- Mások megismerésének igénye
- Kritikus és kíváncsi attitűd
- Saját tanulási stratégia kialakítása, ismerete, értése

- A tanultak széles körű alkalmazása az élet minden területén
- A nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának megértése
- Az egyenlőség és a demokrácia tisztelete
- A vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértése
- Egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés
- A helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökség tudatosítása
- Európa kulturális és nyelvi sokféleségének, a megőrzésére irányuló igénynek a megértése

Kommunikációs képességfejlesztés:

- a különféle közlési helyzetekben és szövegtípusokban való kommunikáció tudatos stratégiáinak felépítése,
- a kommunikációs magatartásmódok és tevékenységek egyszerre kreatív és normatív használata,
- a nyelvi probléma észlelés képességének folyamatos fejlesztése,
- a szövegértési és szövegalkotási automatizmusok kialakítása az egyes szövegtípusok szerkezeti és jelentéstani jellemzőinek felfedeztetésével, szövegtípusok interpretálása és alkotása, a racionális és sikeres vita stratégiáinak elsajátítása.

A kommunikációs képességfejlesztés feltétele a szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztésének

A) A kommunikációs helyzetek megfelelő értelmezése

1. Olvasás, írott szöveg megértése

- Az értő, kritikai és kreatív olvasási képesség, az életkornak megfelelő tempójú, minél teljesebb megértést biztosító hangos és néma olvasás, különféle szövegeknek az olvasási célnak (információszerzés, tanulás, kedvtelés) megfelelő stratégiával való olvasása és értelmezése (szövegértés)
- az olvasás iránti igény felkeltése
- Szövegelemzési eljárások alkalmazása (a téma megállapítása, a lényeg kiemelése, adatkeresés, ok-okozati kapcsolat felismerése)
- Az írott információk, adatok és fogalmak gyűjtése és feldolgozása tanulás és a tudás szisztematikus rendezése céljából

2. Szóbeli szövegek megértése

- Különböző közlések megértése különböző helyzetekben, és a közlés másokkal való megértetése
- A nyelvi eszközök és a jelentés kapcsolatának megfigyeltetése, felfogása
- A közlésekből ismeretek, információk szerzése
- A verbális és nem verbális kódok feldolgozása,
- Huzamosabb és rövidebb ideig tartó figyelemösszpontosítás és reflektálás az adott anyagra

B) Részvétel a kommunikációs folyamatban

Kultúrált nyelvi magatartásra, a köznap kommunikációs helyzetekben való biztonságos eligazodásra való felkészítés

- Beszédkészség, az értelmes beszéd fejlesztése, az aktív szókincc gazdagítása
- Nyelvhelyességi kérdésekben való tudatos döntés fejlesztése
- Kifejezőképesség A szóban és írásban megnyilvánuló önkifejezést elősegítő kommunikáció formálása, fejlesztése - gondolatok, olvasmányélmények, érzelmek, információk érthető közlése a beszédhelyzetnek megfelelően – kérdések megfogalmazása - a hallottak kiegészítése - tömör és világos kifejezőmód
- Különböző célt szolgáló, különböző típusú szövegek megírása, az írás folyamatának ellenőrzése
- A szituációhoz, címzethez, témához való rugalmas alkalmazkodás
- A köznyelvi normákhoz alkalmazkodó szabatos kifejezőmód kialakítása
- Az anyanyelvi írásbeliség normáinak megismerése, alapvető szövegtípusok elsajátítása
- Rendezett, olvasható, esztétikai íráskép, az életkornak megfelelő írástechnika
- A helyesírási készség elsajátítása és fejlesztése.

Az alapozó, fejlesztő munka eredményes, ha a tanuló

1. A beszédkészség, szóbeli szövegek alkotása és megértése területén

- tudja változatos kommunikációs helyzetekben egyszerű, érthető módon hatékonyan közölni mondanivalóját,
- a közlés céljának és szándékának megfelelően használja a mondatfajtákat,
- tudja elvégezni az alábbi szövegelemző eljárásokat: lényeg kiemelése, szöveg tagolása, téma megnevezése, tények, adatok kiemelése, a szóbeli összefoglalás elvégzése.

- törekszik önkifejezésében a pontosságra, az érzékletességre, a mások számára érthető, nyelvileg is helyes beszédre,
- tudatosan figyel a kulturált nyelvi magatartás kialakítására (megfelelő artikuláció, beszédtempó, hangmagasság, hangerő, hanglejtés alkalmazása),
- figyel a másik ember beszédének gondolati, értelmi tartalmára,

2. Az olvasás, az írott szöveg megértése területén

- tud különböző szöveget olvasni az életkornak megfelelő tempóban némán és hangosan,
- ismert tartalmú szöveget értelmező hangos olvasással olvasni,
- megismerkedik a szövegértési technikák alapjaival,
- képes a szövegben kifejtett információk visszakeresésére,
- a ki nem fejtett tartalmak kikövetkeztetésére,
- a fontosabb gondolatok kiemelésére és összefoglalására,
- gazdagodik az aktív és passzív szókincs különböző szövegösszefüggésben,
- megtapasztalja az olvasás örömét,
- meg tud fogalmazni néhány mondatos véleményt szóban és írásban az olvasott szövegek szereplőinek cselekedeteiről.

3. Az írásbeli szövegek alkotása területén

- megismeri az anyaggyűjtés és –elrendezés alapjait, különös tekintettel a gyermekek számára készült lexikonokból, szótárakból tanári irányítással,
- tud rövidebb szöveget alkotni különböző szövegtípusokban, az alábbi műfajokban:
 - rövid leírás
 - kisebb elbeszélés
 - néhány soros jellemzés,
- meg tudja fogalmazni személyes és olvasmányélményeit
- az életkornak és a tanulási igényeknek megfelelő és rendezett az írásmódja
- képes az alapvető helyesírási szabályok készségszintű alkalmazására,
- képes a jártasság szintjén a tanult leíró magyar nyelvtani ismeretek birtokában helyesen másolni, korosztályának megfelelő szöveget tollbamondás után helyesen leírni,
- helyesen alkalmazza a tanult nyelvtani, helyesírási, nyelvhelyességi ismereteket a fogalmazásokban, írásbeli szövegekben.

4. A tanulási képesség fejlettségének területén

- tud vázlatot készíteni tanári segítséggel, vázlatot felhasználni különböző műfajú szövegek megértéséhez és alkotásához.
- gyakorolja az önálló feladatvégzés egyes lépéseit.

IV. A nem szakrendszerű oktatásban résztvevők körének meghatározása

Az évfolyamon tanuló teljes osztály.

Az iskolának az egyes tanulók csoportjához igazodva kell a nem szakrendszerű oktatásban való részvétel lehetőségét biztosítani, pontosan azon a területen, ahol a kulcskompetencia, képesség együttes megalapozása miatt ez szükséges.

Tehát: nem szükségszerű, hogy minden tanulónak ugyanazon a területen biztosítsák a nem szakrendszerű oktatásban való részvétel lehetőségét. mindenkinek

V. A nem szakrendszerű oktatás szervezeti keretei / munkaformák

1. Teljes osztály
 - differenciált, kooperatív tanulásszervezés

VI. A fejlesztés pedagógiai feladataihoz felhasznált műveltségterületi / tantárgyi alapok

1. Matematika 2 óra
2. Ének-zene 1 óra
3. Magyar 2 óra
4. Idegen nyelv 1 óra
5. Művészetek /ének, rajz, hon-és népismeret/ 1 óra

Az érintett tantárgyak helyi tantervének módosítása

Csökken a szakrendszerű órák száma

- b) A készség- és képességfejlesztés eddigi időkeretét a nem szakrendszerű oktatás feladatainak megvalósítására fordítjuk

Iskolánk nevelőtestülete helyi tantervének elkészítéséhez a Nyíregyházi Tantervcsaládot választotta.

A választás indokai:

- Átlagos feltételek közepette működő intézmény számára készültek, ahol az iskolát körülvevő közeg is a magyar átlagot tükrözi
- Az általános iskola 1-8. évfolyamán a NAT-nak megfelelően valamennyi műveltségterület lefedésre került.
- A szülők műveltsége, a művelődési lehetőségek a településen a fenntartói támogatás a magyar társadalom egészét reprezentálja.
- A megcélzott iskolamodell pedagógiai értelemben is kerüli a szélsőségeket.
- Egyszerre és azonos ambíciókkal foglalkozik a lemaradókkal és kiugró képességű tanulókkal, a hátránykezelés és felzárkóztatás mellett a tehetség gondozással és tehetségmegtartással.
- A tantervcsalád gyakorlatorientált helyi fejlesztés terméke, melyet a gyakorlati szakma, a szakma gyakorlatának csinált.
- Kiemelten foglalkozik a továbbtanulásra, pályaválasztásra való felkészítéssel, az egészséges életmódra neveléssel.
- A tananyag felépítése, a példaanyag, az időkeretek megosztása lehetővé teszi, hogy a pedagógusok megfelelő szabadidő kerettel rendelkezzenek, ami biztosítja a differenciálást.
- Praktikus és könnyű adaptációt biztosít a tankönyvek, segédletek és taneszközök használatára, fejlesztésére történő utalás.
- Változatos munkaformákat tesz lehetővé, ami megfelel a mi tevékenység típusú elképzelésünknek.
- Mindezek alapján a Nyíregyházi Tantervcsalád megfelelő segítséget nyújt iskolánk helyi tantervének elkészítéséhez.

A TÁMOP 3.1.4-08/2-2009-0008 pályázat keretében végzett tevékenységek szervezése.

A kompetencia terület megvalósítása során alkalmazott tantervek:

Nyilv. szám	Kérelmező neve (címe)	A kerettanterv neve	Iskolatípus	Iskolaszakasz
KHF 2140-1/16/2009.	Oktatási és Kulturális Minisztérium	Kompetenciafejlesztő oktatási program (pedagógiai rendszer) kerettanterve: Kommunikáció, szövegértés-szövegalkotás kerettanterv/Szövegértés-szövegalkotás kompetencia/Magyar nyelv és irodalom, valamint több műveltségterületet érintő fejlesztés (1-4. évfolyam)	általános iskola	1-4. évfolyam
KHF 2140-1/18/2009.	Oktatási és Kulturális Minisztérium	Kompetenciafejlesztő oktatási program (pedagógiai rendszer) kerettanterve: Kommunikáció, szövegértés-szövegalkotás kerettanterv/Szövegértés-szövegalkotás kompetencia/Magyar nyelv és irodalom (5-8. évfolyam)	általános iskola	5-8. évfolyam
KHF 2140-1/8/2009.	Oktatási és Kulturális Minisztérium	Kompetenciafejlesztő oktatási program (pedagógiai rendszer) kerettanterve Matematika kompetencia/Matematika, több műveltségterületet érintő (bevezető -kezdő szakasz) és tanórán kívüli fejlesztés (Általános és középiskola 1-12. évfolyam)	általános iskola és középiskola	1-12. évfolyam
KHF 2140-1/11/2009.	Oktatási és Kulturális Minisztérium	Kompetenciafejlesztő oktatási program (pedagógiai rendszer) kerettanterve: Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák/Az önismeret és a társas kapcsolatok fejlődését támogató program		

A feladatok szervezésének közös szempontjai:

IKT alkalmazása

Az alábbi tevékenységeket úgy kell megtervezni, hogy a programba bevont tanulócsoportok implementációban érintett tanóráinak 25%-a IKT eszközzel támogatott tanóráként valósuljon meg.

IKT-val támogatott tanóra: Olyan tanítási óra, foglalkozás, amelyen az alkalmazott pedagógiai módszerek, tanítási-tanulási módok és taneszközök között az IKT-alapú eszközök, taneszközök és módszerek min. 30%-ban alkalmazásra kerülnek.

Három hetet meghaladó projekt megszervezése tanévenként:

A projekt tartalmának meghatározása „A nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai, eszközei” című fejezetben meghatározottak szerint történik. Az implementáció évében megvalósított „Benedek Elek” c. projekt tervét a melléklet tartalmazza.

Egy **témahét** megszervezése tanévenként:

A témahét tartalmának meghatározása „A nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai, eszközei” című fejezetben meghatározottak szerint történik. Az implementáció évében megvalósított „Egészség és környezetvédelem” c. témahét tervét a melléklet tartalmazza.

„**Szövegértés-szövegalkotás**” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása

Implementáció éve	Fenntarthatóság				
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
2009/2010 2. o. 5. o.	2.o. 3.o. 5.o. 6.o.	2.o., 3.o., 4.o., 5.o. 6.o. 7.o.	1-8-o.	1.- 8- o.	1.- 8- o.

„**Matematika**” kulcskompetencia területen tanévet átfogóan, teljes tanórai lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása

Implementáció éve	Fenntarthatóság				
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
2009/2010 1.o., 6.o.	1.-2 o., 6.-7.o.	1-3.o. 6.-8.o	1-4.o 5-8.o	1-4.o 5-8.o	1-4.o 5-8.o

Szociális és életviteli kompetencia területen, teljes lefedettséget biztosító kompetencia alapú oktatási program, programcsomag bevezetése, alkalmazása, a tanterv a melléklet része.

Implementáció éve	Fenntarthatóság				
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
2009/2010 7.o..	7.-8.o.	5.o. 7.-8.o.	5.-8.o.	5.-8.o.	5.-8.o.

Műveltségterület tantárgyi bontás nélküli

Bevezetésének okai:

A tanítási – tanulási tevékenység az egész személyiséget érintő aktív folyamat. A társadalmi-környezeti kihívások következtében a pedagógia elméletének és gyakorlatának időről- időre meg kell újulnia. A hátrányos helyzetű tanulókkal való foglalkozás új feladatok, új helyzetek elé állítja a pedagógusokat. Iskolánkban számuk olyan mértékben nőtt, hogy tanulóink jelentős többségét alkotják.

A didaktikai és a szakmódszertan viszonyában ezért azokat a közös területeket kerestük, amelyek elősegítik, hogy az egyes tanuló tanulási folyamatát a lehető legjobban segítse a tanító / tanár úgy, hogy az az önirányítás és külső segítség egyensúlyában valósuljon meg.

A műveltségterületi oktatási program lehetőséget nyújtott arra, hogy iskolánk kialakítsa önálló, saját arculatát, mely nagy kihívást is jelentett ugyanakkor, hiszen nevelőtestületünk a megvalósításhoz még nem rendelkezik megfelelő elméleti alapokkal, és gyakorlati tapasztalatokkal.

A műveltségterületi oktatás tartalma, irányelvei iskolánkban:

A megismerés fő forrásának a tanuló tapasztalatát, érdeklődését tekintjük. A tanulásszervezés központjában valamilyen elvégzendő tevékenység áll, a hangsúlyt az ismeretek megszerzésének folyamatára helyezzük. A tananyagot a tanuló érdeklődésén alapuló, életszerű feladatok köré csoportosítjuk, melyben kiemelkedő szerepet kap a kooperatív csoportmunka. A tevékenységorientáltsággal és a kooperatív tanulási módszerek alkalmazásával különböző képességeket fejlesztünk egyszerre. Egyrészt azokat a képességeket, amelyek nem köthetők tantárgyhoz (empátia, szociális érzék, önértékelés helyessége, egymásra figyelés stb.), másrészt azokat, amelyek általában tanulási képességek (szövegértés, információgyűjtés és rendszerezés, az olvasottak előadása stb.), és ugyanakkor fejlesztjük a tantárgyi képességeket is. A képességek mellett a személyiségfejlesztésre és ezen belül az attitűd alakítására is hangsúlyt fektetünk.

Az egyes témák megvalósításának időtartama eltérő (egy naptól akár több hónapig) : a korosztály, a résztvevők létszáma és a célok határozzák meg a tervezett időtartam hosszát. A tanár ismeretközlő segítőként vesz részt a közös alkotás folyamatában.

A tantárgyi célok mellett megfogalmazzuk a képességfejlesztési, szociális célokat is, figyelembe véve az eltérő képességeket, készségeket, az adott tanulócsoport életkori sajátosságait is.

Az értékelés módjának előzetes meghatározása a pedagógus feladata, de kiemelten fontos a tanulók részletes, előzetes tájékoztatása is. A célok prioritása egyben az értékelés szempontrendszere is. Az értékelésnek differenciáltnak és személyre szabottnak kell lennie, a visszacsatolásnak legalább két szinten kell megtörténnie. Egyrészt a tanuló oldaláról – tanulói értékelő lapot készítünk, amelyen a diákok saját részvételüket, a többiekkel való együttműködésüket értékelhetik-, másrészt a tanár részéről is fontosnak tartjuk az azonnali értékelést, a célok függvényében.

Általános fejlesztési elvek

Kommunikáció- központúság

A tanulási folyamat a tanuló és a pedagógus demokratikus együttműködésére épül, kommunikatív cselekvésekre ösztönöz, önállóságot és kritikai készséget kíván.

Tevékenység - centrikusság

A tanulásszervezés központjában valamilyen elvégzendő tevékenység áll, a hangsúlyt az ismeretek megszerzésének folyamatára helyezzük.

Rendszeresség

A szövegértés- szövegalkotás gyakorlása minden műveltségterület feladata. A mérések nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják.

Differenciáltság

A foglalkozások megszervezésének alapját az egyéni tempó, képességek figyelembe vétele képezi. A tanulási folyamat hatékonyságát nem a tanulócsoport összteljesítményén, hanem az egyes tanulók fejlődésének ütemén mérjük.

Partnerség

A fejlesztő munka nagy részében a pedagógus a tanulókkal partneri viszonyban, segítő-tanácsadó státuszban van.

Általános fejlesztési célok és feladatok

- A tanulók egyéni fejlődési jellemzőihez igazodva növelni kell a sajátos nevelési igényű diákok együttnevelésének, eredményes fejlesztésének esélyeit
- A kompetencia alapú tanulási stratégiákat kell előnyben részesíteni, ezért a kezdő olvasás- és írástanításban kiemelt szerepet kap a cselekvéses tanulás
- A tanulási motiváltság érdekében a korai tanulási kudarcok megelőzésére a tanuló fejlődésére figyelő, megnyújtott alapozást alkalmazunk a tanulás folyamatában
- A tanulók fejlesztésére szolgáló tevékenységrendszer a tapasztalatszerzésen alapuló megértést, a kooperatív tanulási technikákat és az egyéni fejlettséghez igazodó differenciált fejlesztést szolgálja
- A magyar nyelvi és irodalmi nevelést a nyelvi tevékenységek komplex fejlesztésére alapozzuk

A megvalósulás helye és ideje

A magyar műveltségterületen valósítjuk meg a tantárgyi bontás nélküli oktatást a következő rendszerben:

2009-2010-es tanévben 2.5.osztály, illetve 8. osztály 2. félév

2010-2011-es tanévben 5. 6. osztály

2011-2012-es tanévben 5.6.7. osztály

2012-2013-as tanévtől 5.6.7.8. osztály

A 2009-2010-es tanévben csak év végén osztályozunk egy érdemjeggyel, a következő tanévtől pedig félévente egy érdemjeggyel értékeljük a szövegértést, szövegalkotást.

Moduláris oktatási program

Alapelveink között nagy hangsúlyt fordítunk a szociális életviteli és környezeti kompetencia fejlesztésére:

- A SZÉK kompetenciák fejlesztését valamennyi tantárgy és műveltségterület kitüntetett kötelességének tekinti.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztését az „Ember és Társadalom” műveltségi blokk mindhárom aspektusa szolgálja: a történelem, az emberismeret és a társadalomismeret /jellemismeret/.
- Az „Ember a természetben” műveltségi blokk ismeretanyag az ember és természeti környezeti viszonyát megalapozza.
- Pozitív életfilozófiát közvetítünk, megalapozzuk a konstruktív életvezetés és egészséges életmód készségét. Kiépítjük a jóléti modell alapelemeit.

1. Egészségcentrikusság
2. Alkotáscentrikusság
3. Minőségcentrikusság

4. Kultúracentrikusság

Reális önismeret és életszemlélet – formálással segítjük a továbbtanulási, pályaválasztási döntések kialakítását, a tudatos életpályaépítést, az egyéni karrierprogramok megvalósítását.

- Támogatást adunk a szociokulturális hátrányok leküzdéséhez. Szakszerű integrációs és integrált nevelési gyakorlat megvalósítására törekszünk.
- A közösségek biztosítanak terepet a növendékek
Önállóságának
Öntevékenységének
Önkormányzó képességének kibontakoztatásához.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme: a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele. Ezáltal válhat a fiatal egyénileg sikeressé, és társadalmilag hasznossá.
- Céljaink közt szerepel:
- Tudatosan tervezze és valósítsa meg minden pedagógus tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a szociális, életviteli és környezeti /SZÉK/ kompetenciák fejlesztését.

Iskolánkban:

1-8. évfolyamig koncentrikusan bővülő ismeretanyaggal, jártasság és készségfejlesztéssel tölti meg az alábbi ismétlődő témaköröket.

- I. Önismereti
- II. Egészséges és biztonságos élet
- III. Veszélyeztető tényezők
- IV. Óvd és védj magad!

Osztályfőnöki órákon iskolánk alkalmazza az „**Életvezetési ismeretek és készségek**” című **személyiségfejlesztő programot**.

A program tartalmaz foglalkozási terveket és részletes módszertani útmutatókat a pedagógusok részére. Olyan iskolai alapú megelőzési program, amely szenvedélybetegségek kialakulását ismeretnyújtásra támaszkodva, készségfejlesztési módszerek alkalmazásával előzi meg.

Feladatok:

A gyermekek segítése abban, hogy életkori sajátosságaiknak megfelelően:

- megismerjék önmagukat és társaikat,
- Megtanulják a csoportszerveződés és csoportmunka alapjait,
- Tájékozódjanak környezetükben
- Megbizonyosodjanak az egészséges, biztonságos élet értékeiről
- gyakorlatot szerezzenek a veszélyhelyzetek felismerésében
- felfedezzék önmaguk megvédésének lehetőségeit

Ehhez az oktatási és nevelési programunkhoz szeretnénk kapcsolni – A felkészítés a felnőtt szerepekre programcsomagot. MODULÁRIS OKTATÁS formájában, a következő felmenő rendszerben:

2009-2010-es tanévben a 7. osztályos tanulókkal a 2. félévben.

2010-2011-es tanévben a 7. és 8. osztályban
2011-2012-es tanévben az 5. 7. 8. osztályba
2012-2013-as tanévtől az 5.6.7.8 osztályban

A modulárison építkező tananyag elrendezése az iskola tanórai kereteit túllépve felkínálja a tanórán kívüli tevékenységeket az élet különböző területén hasznosítható alkalmazását, a közvetlen gyakorlati kipróbálást.

Moduláris oktatásukban szintezett feladatrendszert alkotnak, melyek lehetővé teszik az egyazon tartalmi területen belüli differenciált képességfejlesztést, és a tanulók egyéni ütemű előrehaladását, ezen túl a nagyobb egységeket átfogó tanítási-tanulási folyamatba az egy témához tartozó összefüggések hatékonyabb feltárása.

A neveléstörténet során eddig nem fordult elő, hogy a felnőtt generáció tagjai olyan világban legyenek kénytelenek orientálni a fiatal nemzedéket, amelyekben ők maguk is bizonytalanok. Mivel nem létezik biztos jövőkép, több hagyományos fogódzó eltűnt a pedagógia világából.

A hatékony nevelés elképzelhetetlen a világ, ezen belül a gyermeki világkép változásának tudomásul vétele az erre való reflektálás nélkül.

Modulár oktatás közben nagy hangsúly fektetünk azon képességek és készségek fejlesztésére, amelyek képessé teszik majd az iskolából kikerülő fiatalokat arra, hogy öntudatos, felelősségteljes, végiggondolt döntéseket meghozni tudó, folyamatos megújulásra motivált és alkalmas, egészséges személyiségű felnőttekké váljanak.

Tervezési algoritmus:

1. Témaválasztás /modulválasztás, tananyagválasztás/
2. A téma /A tananyag tantárgyi kapcsolatok áttekintése, nevelőtestületi partnerek aktivizálása/
3. A tanulók ismerete /készségeik, képességeik, terhelhetőségük, figyelmük, tanulási stílusuk/
4. Azoknak a tevékenységeknek a meghatározása, amelyen keresztül a célok megvalósíthatók
5. Az alkalmazható stratégiák, módszerek, eljárások, technikák, eszközök kiválasztása.
6. Tanulási folyamat elindítása heti óraterv elkészítése, motiváció
7. A moduláris téma anyagai:

- Szimbólumok
- Ismerd meg önmagad
- Gyökerek
- Tűzszekerek
- Barátok
- Az idő pénz
- Gazdálkodj okosan
- Kell egy csapat

Tantárgytömbösítés:

Tantárgytömbösített oktatást a szakrendszerű oktatásban a Kt. 52.§ (3) szerint a kötelező tanórai foglalkozások teljes intézményi időkeretének legalább 5-10-15%-os mértékéig kell megszervezni. A minimális célérteket 3 év alatt felmenő rendszerben kell elérni a választott műveltségterület/tantárgy keretein belül.

17/2004. (V.20.) OM rendelet szerint az intézmények más tantárgyi szerkezetet is kialakíthatnak a következő módon:

- **Tanórai foglalkozásokat nem egyenletesen, hanem ciklikusan kell megszervezni.**

- **A KT. 52.§-a (3) bekezdése** alapján, a szakrendszerű oktatás kötelező tanórai foglalkozásaihoz rendelkezésre álló intézményi időkeret felhasználásával kell megszervezni a következők szerint:

2009/2010. tanévben legalább 5%-a
2010/2011. tanévben legalább 15 %-a
2011/2012 tanévben legalább 15 %-a

A tanítási ciklusoknak:

- Legalább kéthetente kell váltaniuk egymást,
- Tanítási óráinak legalább két egymást követő tanítási napra kell esniük,
- A tanítási napok közül az egyikén legalább három a másikon legalább kettő tanítási óra,
- Az egy tanítási napon szervezett tanítási órákat egymáshoz kapcsolódóan kell megszervezni.

Ütemezés

- A tantárgy tömbösítésbe bevont tantárgyak kiválasztása.
- A humán erőforrás felmérése.
- A tantárgytömbösítés beillesztése az intézményi órarendbe.
-

A tantárgytömbösítés szükséges óraszámát évi bontásban a pályázatban vállalt kötelezettségeink alapján:

2009/2010-es tanév 5%
2010/2011-es tanév 15%
2011/2012-es tanév 15%

Általános iskola 5-8. évfolyam szakrendszerű órái 37 tanítási hétre:

	5.osztály	6. osztály	7. osztály	8. osztály
Heti kötelező óra	22,5	22,5	25	25
Évi kötelező óra	832,5	832,5	925	925
Nem szakrendszerű heti óra	7	7	-	-

Nem szakrendszerű évi óra.	259	259	-	-
Szakrendszerű éves óraszám	573,5	573,5	925	925
Összes szakrendszerű éves óraszám	2997			
Vállalt 5%	(2997*0,05=) 150 óra			
Vállalt 15%	450 óra			

Két év alatt megvalósítjuk a szakrendszerű órák 15% -ának tömbösítését. A következő táblázat tartalmazza a bevont évfolyamokat, tantárgyakat, óraszámait.

Tanév	évfolyam	Tantárgy	ciklusos (kéthetes) óraszám	éves óraszám	éves óraszám összesen
2009/2010 2. félév 5 %	8.	Matematika	6	10,5x6=63	163
		Magyar	10	10x10=100	
2010/2011- es tanévtől 15%	5.	Angol	6	18,5x6=111	481
		Magyar	6	18,5x6=111	
	7.	Matematika	6	18,5x6=111	
		Magyar	8	18,5x8=148	

Módszerek, eszközök:

A tömbösített órák lehetőséget nyújtanak új módszerek bevezetésére.

Ajánlott módszerek és munkaformák:

- differenciált csoportmunka
- kooperatív csoportmunka
- projekt módszer
- drámapedagógia
-

Értékelés

A tömb végén egy nagyobb egységet összefoglalunk, lezárunk, ezzel módot adunk a gyerekeknek arra, hogy összefüggően lássanak egy-egy témát.

Házi feladat

A folyamatos napi munka lehetővé teszi az iskolai munka és az un. házi feladat összekapcsolását. Így egyrészt el tudnak mélyülni az anyagban, másrészt nem maradnak magukra a felkészülés során. Az epochalis rendszerben házi feladatra sokkal kisebb mértékben van szükség. Az egyéni tanulás szerepe megváltozik, megnő a közös gyakorlás, a spontán elsajátítás aránya.

Órakeret

A tömbösített órák menete, időbeosztása a tömb miatt eltér az eddig megszokottaktól.

Az időkeretet meghatározó tényezők:

- tevékenységi forma
- tananyag, tartalom
- pedagógus által választott munkaforma
- a tanulócsoporthoz való motiváltsága
- a tanulócsoporthoz való teherbírása

2. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyvkínálatban a NAT bevezetése okán még több évig nagyméretű változások várhatóak. Ezért a szaktanároknak nemcsak joga, de kötelessége is körültekintően, felelősséggel kiválasztani a legjobb tankönyvet.

A kompetencia alapú oktatás biztosítására 2008. május 16. után akkreditált, kompetencia alapú tankönyveket választunk ki, ezzel is biztosítani kívánjuk a TÁMOP-3.1.4 program fenntarthatóságát az iskolában.

A teljeskörű lefedéssel megvalósított program esetében az adott kompetencia területéhez ajánlott programcsomagok beszerzése javasolt.

A tankönyvek kiválasztásában alapelv:

- megfeleljen a NAT-ban és a Kerettantervben meghatározott általános és részletes követelményrendszernek,
- helyi tantervekhez, tanmenetekhez igazodó tartalma legyen,
- jól áttekinthető, logikusan felépített, témák szerint tagolt legyen,
- életszerű példákkal illusztrált,
- feleljen meg a szaktanár egyéniségének, osztálya összetételének,
- teremtsen lehetőséget az önálló tanuláshoz, a differenciáláshoz, a rögzítéshez, gyakorláshoz,
- motiváló erejű, kreativitásfejlesztő feladatrendszere legyen
- figyelembe kell venni a kötés és borító minőségét, a könyv terjedelmét, súlyát és árát.

Taneszközök kiválasztásának elvei

- Igazodjon a NAT és Kerettanterv elvárásaihoz.
- Megfeleljen az életkori sajátosságnak
- Balesetmentesen használhatók legyenek
- Törekedni kell a természetes alapanyagú eszközök kiválasztására
- Feleljen meg tartós, esztétikus, környezetbarát elvárásoknak
- Praktikus ismereteket közöljön, ne csak elméleti síkon közelítsen meg témákat
- A kiválasztott eszközök a meglévőkre épülhessenek.

3. Tantárgyak, modulok , tankönyvek: tananyag, taneszközök

3.1. Tantárgyak, modulok és tankönyveik

A magyar nyelv és irodalom tantárgyhoz kerül a dráma, az etika modulok, az ember és társadalomismeret a történelem tantárgyhoz, a hon - és népismeret a rajzhoz.

Az informatikához kapcsolódik az informatika. A mozgókép és médiaismeret modul a magyarhoz. A természetismerethez az egészségtan és a testneveléshez pedig a tánc modulok kerülnek. A modulok önállóságukat megőrizve, érdemjegy esetén csak a megjelölt tantárgynál összesítve jelennek meg. Változatlanul marad: az élő idegen nyelv, a matematika, a biológia, a földrajz, az ének-zene, technika és életvitel, fizika, kémia tantárgyak.

A tankönyv megválasztásánál irányadó, hogy mennyire esik egybe a kerettantervi követelményekkel. Figyelembe vesszük a szülők anyagi helyzetét, összeegyeztetjük azzal a szemponttal, hogy a pedagógus mennyire tud azonosulni a könyv szerkezetével, valamint az adott tankönyv mennyire illeszkedik a gyermekek képességeihez. A tankönyvek kiválasztásánál figyelembe kell venni a tankönyv árát is.

3.2. Taneszközök

A taneszközöket az anyagi lehetőségeinkhez mérten folyamatosan szerezzük be, az eszközfejlesztési tervünk alapján. A szükséges módosításokat /újjonnan megjelenő vagy szükséges eszközök/ minden tanév végén megtesszük. Mindenek előtt szem előtt tartjuk a számítógépek korszerűsítését, fejlesztését, az eszközök folyamatos javításának elvégzését, a selejtezésre szorult eszközök pótlását, valamint a szaktárgyakhoz nélkülözhetetlen kézikönyvek és egyéb könyvek megvásárlását. Könyvtárunk bútorzatát, állományát folyamatos, erőteljes fejlesztés kell, hogy jellemezze.

4. Óratervek, tanított tantárgyak, kötelező és választható tanórai foglalkozások

Iskolákban kiemelt tantárgyként kezeljük a magyar nyelv és irodalom, a matematika, az informatika és az idegen nyelv tantárgyakat, tekintettel arra, hogy ezek a középiskolai felvételi vizsgák anyagát képezik, másrészt, az ilyen ismeretekkel már mindenkinek rendelkezni kell. Igazodva a társadalom adta változásokhoz, valamint a szülők elvárásaihoz különös súlyt helyezünk az idegen nyelv /angol/ és a számítástechnika tantárgyak oktatására, és felvételi előkészítésre.

4.1. Az 1-8 évfolyam tantárgyi rendszere és heti óraszám

Tantárgy/évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7,5	7,5	4,5	4	4	4
Tánc és dráma /modul/					0,5	0,5		
Mozgókép és médiaismeret /modul/								0,5
Történelem					1	1,5	3	2
Angol nyelv				2	2,5	3	3	3
Matematika	4	4	4	4	4	3	3	3
Informatika			0,5	1,25	1	1	1	1,5
Környezetismeret	1	1,5	1,5	1,25				
Természetismeret					2	2		
Fizika						1	1	1,5
Biológia							1	1
Kémia							1,5	1,5
Földrajz							1	1
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1	1
Hon és népismeret /modul/					0,5	0,5		
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1,5	1
Testnevelés és sport	3,5	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5
Osztályfőnöki					0,5	0,5	0,5	0,5
Kötelező óraszám a törvény alapján	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25

Javaslat az óraszervezéshez:

A környezetismeret és informatika tantárgyaknál, ahol 1,25 óra szerepel, a heti egy óra mellett félévig tantárgyanként felváltva minden második héten 2 órát kell tartani. Az órarendbe illesztés legegyszerűbb módja ha a kétórás héten az adott tantárgy aznap az utolsó órája az osztálynak, így csak az egy nap változik.

	1	2	3	4	5	6	7	8
Választható tantárgyak	2óra	2óra	2óra	2óra	2óra	2óra	3óra	3óra
Magyar	1	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1
Matematika						0,5	1	1
Idegen nyelv					0,5			
Informatika								
Rajz	0,5	0,5	0,5	0,5				
Testnevelés	0,5	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Osztályfőnöki					0,5		0,5	0,5
Történelem						0,5		

4.2. Óraterv a 2008/2009-es tanévtől 1–8. évfolyamon

Évfolyamok		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
		A bevezető a kezdő az alapozó és a fejlesztő szakasz tanterve							
Műveltségi területek	Tantárgyak								
Magyar nyelv és irodalom		8	8	7,5	7,5	4,5	4,	4,	4,
Tánc és dráma /modul/ beépítve						0,5	0,5		
Élő idegen nyelv	Angol				2,	2,5	3	3	3
Matematika		4	4	4	4	4	3	3	3
Ember és társadalom	Történelem etika modul beépítve					1,	1,5	3	2
Ember a természetben	Környezetismeret	1	1,5	1,5	1,25				
	Természetismeret Egészségtan					2,	2,		
	Biológia							1,	1,
	Fizika						1,	1,	1,5
	Kémia							1,5	1,5

Földünk–környezetünk	Földrajz							1,	1,
Művészetek	Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1
	Vizuális kultúra Hon.- és népismeret modul beépítve	1,5	1,5	1,5	1,5	2,	1,5	1,5	1,5
	osztályfőnöki					0,,5	0,5	0,5	0,5
Informatika	Informatika			0,5	1,25	1,	1,	1,	1,5
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika	1	1	1	1	1	1	1,5	1
Testnevelés és sport	Testnevelés	3,5	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5
Összesen:		20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25
Heti maximum		20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25

Az órakeret felhasználása a NAT műveltség területek százalékos arányaira vonatkozó ajánlásnak megfelel.

4.3. Napközi- 53.§.4. bekezdése

A napközibe azokat a tanulókat íratják be, akiknek otthon nem biztosított a felügyelet, másrészt a szülők szívesebben bízzák a pedagógusokra azt a feladatot, hogy gyermekeiket segítsék a tanulásban, s számon kérjék őket.

A napközis foglalkozásokat így oly módon szervezzük, hogy a szülők igényeihez igazodunk.

1. csoport 1-4 évfolyam tanulói 4,5 x 5 = 22,5 óra/hét

összesen: 22,5 óra/hét

Abban is a szülői igényhez igazodtunk, hogy gyermekeik ne 16.30-kor induljanak haza, hanem a téli hónapokban korábban.

4.4. Pedagógus létszámgény kalkulálása

Kötelező óraszámok: igazgató: 4 óra/hét
igazgatóhelyettes: 8 óra/hét
tanár : 22 óra/hét
tanító : 22 óra/hét
napközi : 23 óra/hét
gyermek és ifjúságvédelmis: 1 fél állás

A feladatok ellátására szükséges pedagógus igény:

Igazgató, igazgatóhelyettes, gyermek- és ifjúságvédelmis és 13 pedagógus tudja ellátni a törvény által előírt feladatokat.

A délutáni órakeretek alakulása, s felhasználása

A nem kötelező, a tehetséggondozó, felzárkóztató órákat a Kt. 52.§.7.b., 10, 25, 30 % 52.§.9.bek. 5 % és 3 r. II.7.a 5 % alapján kötelezően meg kell kapni az iskolának.

A kerettanterv esetében a nem kötelező, választható órakeretből 1-6. évfolyamon már 2-2 órát, a 8-9. évfolyamon pedig 3-3 órát osztottunk fel a készségek fejlesztésére.

A KT 1.sz. melléklete 3.r.II.7. A terhére adjuk ki az esetleg adódó ügyeleket.

A délutáni fennmaradó órakeretből oldjuk meg a könyvtári nyitvatartást, szolgáltatást, a tömegsportot és a szükségképpen felmerülő tehetséggondozó, felzárkóztató /matematika/ foglalkozásokat.

Az integrált nevelésben részesülők heti órakeret alakulása

Az integrált nevelésben részesülő tanulókkal /szakértői bizottság véleménye alapján/ való foglalkozás, csak tanórán kívül történhet, órákról nincs lehetőség kiemelni őket. Az órakeret függ e tanulók számától és attól, hogy milyen évfolyamba járnak. A számukra járó óraszám meghatározásánál, figyelembe kell venni, hogy egy csoportban maximum nyolc tanulóval lehet foglalkozni. A heti foglalkozásra, a heti kötelező óraszám 15 %-a jár. Ezt mutatja a következő táblázat.

5. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A gyermekek legtöbbször mindennapi életében a testmozgás, a fizikai erőkifejtés csökkenő mértéke azt eredményezik hogy gyakran a sport és a testnevelés számukra az egyetlen megnyilvánulási formája a mozgásnak. A napjainkig megjelenő tanulmányok arra mutatnak rá, hogy a fizikai fittség szintje javítható, s hogy a megbetegedést okozó veszélyeztető tényezők csökkenthetők. A mai gyermekeknek sokkal több lehetőségük és jobb körülményeik vannak a szabadidő aktív eltöltésére, mint szüleiknek volt.

A gyermekek fittsége egész életmódjukat, nem csak a heti 2-3 testnevelési óra mozgásanyagát tükrözi.

A tesztrendszernek igen széleskörű a felhasználási területe:

- viszonylag rövid idő alatt rengeteg új és jellemző információt nyújt, melyek alapján felülvizsgálhatók a gyermekek kondíciójának mérhetőségére vonatkozó elképzelések és elvek, s ezek gyakran az egész társadalomra meghatározó jelentőséggel bírnak.
- magára az egyénre vonatkozóan a fittség mérése elősegítheti a gyermeknek a saját testével kapcsolatos pozitív hozzáállása fejlesztését, lehetőséget ad fizikai állapota megismeréséhez s ez ösztönzi őket arra, hogy megtartsák vagy továbbfejlesszék fittségüket, a tesztek a szülőket arra ösztönzik, hogy aktívan érdeklődjenek és érdekeltek legyenek gyermekeik fizikai fittségének fejlesztésében /akár saját fittségük javítására is felhívja a figyelmüket/
- a teszteredmények feltárhatják az egyén és a csoport egészségi állapotának hiányosságait.

Egységes minőségellenőrzés

Az országos egységes adatszolgáltatáshoz tanév elején és a tanév végén mérjük meg a fizikai állapot minősítéséhez szükséges motorikus próbákban elért teljesítményt és a mért eredmények, pontértékei alapján kell az értékelést és a minősítést elvégezni.

Felmérés feladatai:

1. Az alsó végtag dinamikus erejének mérése

/helyből távolugrás /m/

2. A kar-, a törzs-, a lábizmok együttes dinamikus erejének mérése

Lökés egy kézzel dobóterpeszből az ügyesebb kézzel, tömött labdába /m/
12 éves korig 2 kg-os, 12 éves kor felett 3 kg-os tömött labdával/.

3. A vállövi és a karizmok erő-állóképességének mérése

Fekvőtámaszban karhajlítás és a - nyújtás folyamatosan, kifáradásig /db/
maximális időtartam: nők 1,5 perc, férfiak 3 perc

4. A váll- és a törzsizmok dinamikus erejének mérése

Tömött labda vetés /dobás/ két kézzel, a fej fölött hátra /m/
/12 éves korig 2, afelett 3 kg-os tömött labdával/

5. A hátizmok erő-állóképességének mérése

Hason-fekvésből törzsemelés és - leengedés folyamatosan, kifáradásig /db/

6. A hasizmok erő-állóképességének mérése

Hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés, folyamatosan, kifáradásig
/db/

6. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái, értékelés, minősítés

6. Értékelési rendszer

6.1. Alapelvek:

6.1.1. Az értékelés egy hosszabb tanulási folyamat eredményeinek viszonyítása a célokhoz, körülményekhez.

6.1.2. Az értékelés során „értéket” állapítunk meg közvetlenül valamilyen jelenségről, vagy tevékenységről, követve az azt létrehozó célról és folyamatról, tehát nem a tudás hiányosságait keressük.

6.1.3. A tudás: azon információk, készségek, képességek, mozgások, cselekvések, magatartások, attitűdök, érdeklődés, szokás, világkép, amelyekkel a gyermek rendelkezik.

6.1.3./A. Az értékelés kategóriái

- jeles: a gyermek tudása megfelel a NAT és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott követelményeknek, azokról önállóan, összefüggésrendszerbe építve ad számot. Ismeretei alkalmazásában kreatív. A félévi és a tanév végi minősítés – amennyiben a jeles tudáshoz a tanulótársakhoz képest kiemelkedő teljesítmény járul: dicséretes /a naplóban: d./.
- jó: a tanuló tudása megfelel a NAT és az iskolai dokumentumok által meghatározott követelményszintnek. Önálló megnyilvánulását és az ismeret összefüggésrendszerbe illesztését tanári rávezető kérdéssel vagy egy résztéma megjelölésével képes teljesíteni. Befogadási képessége stabil, válaszadása kisebb pontatlanságokat is tartalmaz.
- Közepes: a tudás egy-két lényege hiányossággal felel meg a NAT-ban és az iskolai dokumentumokban meghatározott követelményeknek. A rávezető kérdésekben adott válaszában vannak lényegi információk, de ezekben bizonytalan. Befogadási készsége változó, válaszadása az összefüggésrendszer ismeretének egy-két lényeges hiányára utal.
- Elégséges: a tudás elegendő arra, hogy a NAT-ban és az iskolai dokumentumokban meghatározott követelményszintet a továbbfejlődés feltételként biztosítsa. Ismeretei és a tárgyi összefüggésrendszer

hiányosságai lényegesek, a befogadási készsége gyenge, válaszadása érdeklődés hiányára utal.

- Elégtelen: a tanuló tudása nem elegendő a tantárgyi rendszer NAT-ban és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott követelmények teljesítéséhez. Ismeretei, az összefüggésrendszerben való tájékozottsága alapvetően hiányosak vagy nincsenek. Befogadási készsége rossz, válaszadásában nincsenek értéket képviselő adatok, tények.

6.1.3/B. A szöveges értékelés kategóriái /az 1-3 évfolyamban félévkor és év végén, a 4. évfolyamban félévkor/

- Kiválóan teljesített: a gyermek tudása megfelel a NAT és az iskolai dokumentumokban megfogalmazott követelményeknek, azokról önállóan, összefüggésrendszerbe építve ad számot. Befogadási képessége, válaszadása meggyőző. Ismeretei alkalmazásában kreatív. Ha plusz dicséretet kap a tanuló, akkor a bizonyítványban kitűnő minősítést kap.
- Jól teljesített: A tudás megfelel a NAT és az iskolai dokumentumok által meghatározott követelményszintnek. Önálló megnyilvánulását és az ismeret összefüggésrendszerbe illesztését pedagógusi rávezető kérdéssel vagy egy résztema megjelölésével képes teljesíteni. Befogadási képessége stabil, válaszadása kisebb pontatlanságokat is tartalmaz.
- Megfelelően teljesített: a tudás egy-két lényegi hiányossággal felel meg a NAT-ban és az iskolai dokumentumokban meghatározott követelményeknek. A rávezető kérdésekben adott válaszában vannak lényegi információk, de ezekben bizonytalan. Befogadási készsége változó, válaszadása az összefüggésrendszer ismeretének egy-két lényeges hiányára utal.
- Felzárkóztatásra szorul: a tudás nem elegendő arra, hogy a NAT-ban és az iskolai dokumentumokban meghatározott követelményszintet a továbbfejlődés feltételeként biztosítsa. Ismeretei és a tárgyi összefüggésrendszer hiányosságai lényegesek, a befogadási készsége gyenge, válaszadása érdeklődés hiányára utal. Ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul „ minősítést kap a nevelőtestületnek a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, fel kell tárni a tanuló
- fejlődését, haladását akadályozó tényezőket, és javaslatot kell tenni az azok megszüntetéséhez szükséges intézkedésekre. A jelzett félévekben érdemjegy nem adható. Az ellenőrzőben /a mellékletben bemutatott minta alapján/ szöveges értékelést ad a pedagógus kéthavonta, illetve a heti maximum egy óras tárgyak esetén háromhavonta.

6.2. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe /a kt.48-ának 4.a. pontja alapján/.

A tanulók teljesítményének értékelésekor a gyermek önmagához képest elért eredményeit tartjuk szem előtt, célunk az értékelés ösztönző hatásának érvényesítése: a tanulás iránti vágy serkentése, a tudatos tanulás képességének kialakítása.

A gyermek fejlődésében bekövetkezett legapróbb eredményeket is értékesnek tartjuk, a tanuló erőfeszítéseit elismerjük.

6.2.1. az írásbeli beszámoltatás formái

6.2.1.1 Diagnosztikus mérés

A folyamat elején annak megállapítására irányul, hogy a tanulók milyen szintű előzetes ismeretekkel, kompetenciákkal rendelkeznek, képességeik és készségeik milyen szintű előzetes ismeretekkel, kompetenciákkal rendelkeznek, képességeik és készségeik milyen fejlettséget mutatnak. Ennek ismeretében fogalmazzuk meg a következő pedagógiai fokozat céljait, a fejlesztés irányait.

- Várható hatása: Segíti a pedagógiai munka tervezését, elsősorban a differenciálás szempontjainak kialakítását.
- Formája: év eleji felmérés
- Értékelés: százalékos kimutatás

6.2.1.2. Formatív mérés

Fejlesztő célú beszámoltatás a tanulási folyamatban való előrehaladásról.

- várható hatása. Megmutatja a további fejlődéshez szükséges korrekciót, az elsajátított ismeretek mélységének és stabilitásának megismerésével
- Formája: tanév közbeni mérés
- Értékelése: érdemjeggyel, fokozatú skálával / naplóban zöld jegy/

6.2.1.3. Tanév közbeni írásbeli felelet

Egy-egy tananyagrész egyéni elsajátításának gyors visszajelzését szolgálja.

- Várható hatása: a folyamatos tanulást ösztönzi, segíti az előrehaladás ellenőrzését.
- Formája: írásbeli felelet
- Értékelése: érdemjeggyel, 1-5 fokú skálával /a naplóban kék jegy/

6.2.1.4. Tanév végi szummatív mérés

A tanulást lezáró felmérés. Globális képet ad a követelmények teljesítéséről.

- Várható hatása: A NAT és az iskolai dokumentumok által rögzített követelményekhez képest ad képet a tanuló tudásáról.
- Formája: tanév végi szummatív mérés

A tanulást lezáró felmérés. Globális képet ad a követelmények teljesítéséről.

- Várható hatása: A NAT és az iskolai dokumentumok által rögzített követelményekhez képest ad képet a tanuló tudásáról.
- formája: tanév végi felmérés
- értékelése: érdemjeggyel 1-5 fokú skálával /naplóban karikázott piros jegy/.

6.2.2. Az írásbeli beszámoltatással szembeni elvárások

- A teljesítmények felméréséül szolgáló eszközök /tesztlapok, feladatlapok, felmérőlapok/ megválasztásakor, összeállításakor törekedjen minden szaktanár a mérésekkel szembeni követelmények figyelembe vételére.
- a pontozási módok, a pontozás érdemjeggyé alakítása tükrözze az egységességet, szolgálja az összehasonlíthatóságot.
- Mutasson irányt a továbblépéshez, mutassa meg a gyermeknek, hogy miben kell még fejlődnie.

6.2.3. Egységes eljárások:

- A pedagógus a témazáró dolgozatok, a felmérések időpontját legkésőbb az előző tanórán köteles a tanulókkal közölni.
Az írásbeli munkákat a szaktanár a megírást követő 2 héten belül köteles kijavítani, a tanulók és szülők számára azt érdemben értékelni.
Az írásbeli és szóbeli érdemjegyek száma tanulónként érje el a minimum 5 db-ot tanévenként.

6.2.4. Az írásbeli beszámoltatás korlátai

- Egy tanítási napon kettőnél több tantárgyból felmérés /év eleji, évközi, év végi/ témazáró dolgozat nem íratható.
- 6.3. A szóbeli beszámoltatás formái
- 6.3.1. Szóbeli felelet:
- Egy-egy témakörön belül minden tanuló legalább egyszer szóban felel.
- -1-4 évf. magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret
- -5-8 évfolyam: magyar nyelv és irodalom, történelem, angol, fizika, kémia, biológia, földrajz, természetismeret, matematika

- 6.3.2. Szóbeli felelet valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva:
- - 7-8. fizikai, kémia
- - 1-8. évf. ének-zene, technika, rajz
- 6.3.3. órai aktivitás, kiselőadás /1-8. évf./

6.4. Érdemjegyek megállapítása:

A tanulók teljesítmények egységes értékelése érdekében az írásbeli dolgozatok, feladatlapok, tesztek esetében az alábbi arányok szerint állapítjuk meg az érdemjegyeket:

Érdemjegy:	Teljesítmény:
Elégtelen: /1/	0-39 %
Elégséges /2/	40-59 %
Közepes /3/	60-74 %
Jó /4/	75-90 %
Jeles /5/	91-100 %

6.5. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének és minősítésének követelményei, formái.

6.5.1. Alapelvek, követelmények.

- A magatartás: a gyermek meghatározott erkölcsi elvek és normák, valamint az életkora alapján elvárható szint szerint minősített viselkedése.
- A szorgalom: a tanuló viszonyulása, igyekezete, odaadása, rendszeres, hosszantartó erőfeszítése a feladatok végzésében.
- A magatartás és a szorgalom értékelése csak a nevelő és a gyermek közötti pozitív érzelmi viszony esetén fejti ki fejlesztő hatását.

6.5.2. Formái

- Metakommunikációs jelzések, szóbeli értékelés, osztályozás, írásos tájékoztatás, dokumentumok /ellenőrző, bizonyítvány/ kiállítása.

6.5.3. Témahét

A projektben és a témahétben való sikeres részvétel értékelése érdemjeggyel, a témához kapcsolódó tantárgy keretében történik.. Ennek módját az aktuális projekttervek határozzák meg.

7. Magasabb évfolyamra lépés feltételei

A követelmények sikeres teljesítése

- 1-3 évfolyamon csak akkor utasítható évfolyamismétlésre a tanuló, ha a követelményeket mulasztása miatt nem tudta teljesíteni.

Ugyanez vonatkozik az idegen nyelv első évben tanulása esetén - évfolyamtól függetlenül.

Eredményes tanév után is megismételheti az évfolyamot a tanuló az igazgató engedélyével. Az 1-4 évfolyamon a szülő kérésére engedélyezni kell.

Egyéni foglalkozás: ha a tanuló „felzárkóztatásra szorul” minősítést kapott heti két óra egyéni foglalkozást kell számára biztosítani.

Ugyanúgy kell eljárni a tanköteles tanuló esetében, ha két alkalommal eredménytelenség miatt évfolyamot ismételt.

Magatartás értékelése

Értékelési szempontok	Minősítés			
	Példás	Jó	Változó	Rossz
1. Magatartási norma- és szabályismeret	A magatartási szabályok ismerete kimagasló, alkalkalmazásuk példászerű.	Ismeri a viselkedési normákat, az esetek többségében ezt be is tartja.	Nem minden esetben tartja be a viselkedési normákat, figyelmeztetni kell, szabályismerete ingadozó.	A magatartási normákat és szabályokat nem tartja be a figyelmeztetések ellenére sem.
2. Szabálykövetés: - a tanórákon, foglalkozásokon - az óráközi szünetekben - a szabadidőben	Minden esetben fegyelmezett, még tanuló társaival is igyekszik betartatni az iskolai viselkedés szabályait. Hiányzásait rendben igazolja.	Nem kezdeményező, de a szabályokat betartja. Hiányzásait rendben igazolja.	Tanári figyelmeztetésre tartja be a tanítási órák szabályait, óráközi szünetekben is többször vét a normák ellen. Van írásbeli figyelmeztetője. Legfeljebb egy órát mulasztott igazolatlanul.	Nem tartja be a szabályokat, néha figyelmeztetésre is ellenszegül. Több alkalommal mulaszt igazolatlanul.

3. A tanuló helyzete a közösségben: - a társakhoz való viszonya - viszonya a felnőttekhez	Társaival együttműködő, segítőkész, tanáraival és a felnőttekkel szemben udvarias, illemtudó. Konfliktusait maga oldja meg.	Társaival igyekszik együttműködni, konfliktusai megoldásában segítségre szorul. A felnőttekkel szemben illemtudó.	Társaival gyakrabban kerül konfliktushelyzetbe, melyet néha a maga előnyére próbál megoldani. A felnőttekkel változó magatartást tanúsít.	Társaival nap mint nap konfliktusba kerül. A felnőttekhez való viszonyában is súlyos hiányosságai vannak.
4. A tanuló beszédstílusa, hangneme	Tiszteletettudó, példamutató, kedves, megértő, kommunikációs helyzetekben alkalmazkodó.	A kommunikációs helyzetekhez többnyire alkalmazkodik, tisztelettudó.	Gyakran figyelmeztetésre tud csak megfelelő beszédstílust alkalmazni.	Tiszteletlen, nem megfelelő a hangneme.

Szorgalom értékelése

Értékelési szempontok	Minősítés			
	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Résztétel a tanulási tevékenységben, motiváltság a tanítási órákon kívül.	Aktívan vesz részt a tevékenységekben, társaira pozitívan hat, ösztönzi őket egyéb feladatok ellátására is.	Aktívan vesz részt a tevékenységekben, a tanítási órákon.	A tanulási tevékenységekben változó, segítséget igényel a tanítási órákon,	Passzív vagy elzárkózik az órai munkavégzéstől, a tevékenységekben érdektelen. Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.
2. A feladattudat fejlettsége, türelem, kitartás a feladatvégzésben	Mindig a megszabott határidőn belül készíti el a feladatokat. Képességei maximumát adja a feladatvégzésben.	Törekszik a feladatok pontos elvégzésére, a határidőket betartja. Kitartóan igyekszik elvégezni feladatait.	A vállalt feladatait gyakran csak biztatásra, és akkor is hiányosan teljesíti. Kitartása ingadozó.	Gyakran nem készíti el feladatait, ill. hiányosak munkái, nem tartja be a határidőket.

3. A teljesítés igényessége, megbízhatósága	Pontos, hiánytalan a felszerelése, házi feladatai mindig készek, szívesen vállal többletmunkát, tanárai, tanulótársai számíthatnak rá.	Pontos a felszerelése hiánytalan, munkavégzése többnyire megbízható, de képességei alapján néhány területen még fejlődnie kell.	Teljesítménye ingadozó, feladatvégzése néha pontatlan. Alkalmanként hiányzik a felszerelése. Taneszközei gyakran elhanyagoltak.	Megbízhatatlan a teljesítésben, igénytelen a tanulási produktumaiban, gyakran hiányzik a felszerelése, az elvárásoknak nem is próbál megfelelni.
---	--	---	---	--

Jutalmazási formák:

1. / Szaktanári dicséret .
2. / Osztályfőnöki dicséret
3. / Igazgatói dicséret
4. / Nevelőtestületi dicséret

Büntetési formák:

- 1./ Szaktanári figyelmeztetés
- 2./ Osztályfőnöki figyelmeztetés
- 3./ Igazgatói figyelmeztetés
- 4./ Osztályfőnöki megrovás
- 5./ Nevelőtestületi figyelmeztetés

6.3. A tanulmányokkal kapcsolatos vizsgakötelezettségek

Az intézményben lefolytatandó állami vizsgák lebonyolításának, értékelésének és ügyvitelének rendelkezéseit az Országos Alapvizsga követelmények, valamint a vizsgaszabályzat határozzák meg. A helyi vizsgák lebonyolításának rendjét az intézmény helyi vizsgaszabályzata tartalmazza.

A helyi vizsgák:

- felvételi
- osztályozó
- javító
- tantárgyi szintfelmérő
- iskolaszakaszt záró

A helyi vizsgák időpontját az intézmény éves munkaterve tartalmazza. A vizsgabizottságokat az igazgató jelöli ki. A bizottság elnöke felelős a jegyzőkönyv vezetéséért. A vizsgák eredményét az osztályfőnök írja be az anyakönyvbe és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató is aláírja.

A vizsgabizottság tagjai:

- Az illetékes munkaközösség által kijelölt szaktanár
- a tanuló osztályfőnöke
- a gyermekvédelmi felelős
- az igazgatóhelyettes, aki egyben felelős a jegyzőkönyv vezetéséért és hitelesítéséért

A vizsgára történő felkészülést: a szaktanár segíti:

- Tananyagbeosztás, tanulási módszerek, feladatok körének megjelölésével.
- Közvetlenül a vizsga előtt:
- legfontosabb összefüggések megbeszélése
- a tanuló által felvetett problémák tisztázása
- a vizsga rendjének megbeszélése.

Helyi vizsgák:

a. / felvételi vizsga:

nem tartunk, 1 osztályban a beiskolázás az óvónők, az iskolaorvos és a Nevelési Tanácsadó véleménye alapján történik.

b. / osztályozó vizsga:

Ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen meghaladja a 250 tanítási órát, vagy egy adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladja, a tanítási év végén nem osztályozható, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Ha a tanuló a tanítási év végén nem osztályozható, tanulmányait évfolyamisméltléssel folytathatja.

A vizsga anyaga:

Az adott évfolyam kérdésköreinek összeállításánál az összefüggéseket felismerő, a logikus gondolkodást és kreativitást igénylő feladatok dominálnak.

c. / javító vizsga:

Javítóvizsgát köteles tenni az a tanuló, aki valamely tantárgyból vagy tantárgyakból a tanterv által meghatározott minimális ismeretekkel és készségekkel sem rendelkezik, és tanulmányi munkáját a tanév kezdetétől eltelt időszakra vonatkozóan a nevelőtestület határozatban elégtelennek minősíti.

A vizsga anyaga:

A tantervben meghatározott minimumszintet tartalmazza.

Az osztályozó és javítóvizsga eredményét tartalmazó bizonyítványt a vizsga napján át kell adni.

d. / tantárgyi szintfelmérő: /Diagnosztikusmérés

Általában év elején, vagy év közben témakörönként **diagnosztizáló mérés**ként íratjuk /tájékozódás a tananyag elsajátításában, mélységében/. Nem osztályozzuk.

e./ Iskolaszakaszt záró vizsgát nem tartunk.

f./ OKÉV kompetencia mérés

- 4 évfolyamon
- 6. évfolyamon
- 8. évfolyamon

Május végén kerül sor a mérésre(az iskolában maradó mérőlapok eredményeinek elemzése)

g./ Iskolai helyi mérés

Próbamérés (4.6.8. évfolyamon)

Célterületei: - matematikai kompetencia

- szövegértési, szövegalkotási kompetencia